

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

OKRĘGOWE KOMISJE EGZAMINACYJNE

INFORMATOR
O EGZAMINIE MATURALNYM
Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

INFORMATOR
O EGZAMINIE MATURALNYM
Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną
we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi
w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi,
Łomży, Poznaniu, Warszawie i we Wrocławiu

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2013

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
ckesekr@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku
ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 33 99
oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie
os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
ul. Nowa 2, 18-400 Łomża
tel. 86 216 44 95
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634 91 33
komisja@komisja.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
ul. Grzybowska 77, 00-844 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu
ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

Wstęp	7
1.1. Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015	9
1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym.....	9
1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego.....	9
1.2. Część ustna (bez określania poziomu)	11
1.2.1. Charakterystyka części ustnej	11
1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych	12
1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych.....	13
1.3. Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony)	16
1.3.1. Rozumienie ze słuchu	16
1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych	16
1.3.3. Znajomość środków językowych	17
1.3.4. Wypowiedź pisemna	17
1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	18
1.3.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym	19
1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	22
1.3.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych	25
2.1. Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy i rozszerzony)	27
2.2. Część ustna (bez określania poziomu). Przykładowe zestawy zadań	35
2.3. Część pisemna (poziom podstawowy). Przykładowe zadania z rozwiązaniami	46
2.4. Część pisemna (poziom rozszerzony). Przykładowe zadania z rozwiązaniami	60
2.5. Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony)	75
2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych	76
2.5.2. Znajomość środków językowych	76
2.5.3. Wypowiedź pisemna	77
2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	78
2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym	78
2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym	80
2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy)	80
2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony)	88
2.6. Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym	92
2.6.1. Część ustna	92
2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych	94
2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych	94
2.6.2. Część pisemna	99
2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu	99
2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych	100
2.6.2.3. Znajomość środków językowych	100
2.6.2.4. Wypowiedź pisemna	100
2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych	101
2.6.2.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych	102
2.6.2.7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych	105
2.6.3. Zakres środków gramatycznych	106
2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań	111
2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami	120
Opinia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2015 roku	135

Wstęp

Informator o egzaminie maturalnym z języka niemieckiego od roku szkolnego 2014/2015 jest podzielony na dwie części.

CZĘŚĆ PIERWSZA (1.1.–1.3.) zawiera ogólne informacje dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, sprawdzane umiejętności, rodzaje zadań oraz skale oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych.

CZĘŚĆ DRUGA (2.1.–2.6.) zawiera zakresy środków gramatycznych oraz przykładowe zadania z języka niemieckiego na poszczególne poziomy egzaminu maturalnego wraz z rozwiązaniami, w tym:

- przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu)
- przykładowe zadania do części pisemnej (poziom podstawowy i rozszerzony)
- przykładowe zadania do części pisemnej dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony) wraz z krótką charakterystyką egzaminu
- przykładowe zadania na poziomie dwujęzycznym (część ustna i pisemna) wraz z krótką charakterystyką egzaminu.

Dla każdego zadania w części pisemnej podano najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe z podstawy programowej kształcenia ogólnego, do których to zadanie się odnosi. Nie wymieniono wymagań, których spełnienie jest istotne, ale nie gwarantuje wykonania zadania. Na przykład dla zadań sprawdzających umiejętność rozumienia wypowiedzi nie podaje się wymagań związanych ze znajomością środków językowych, wychodząc z założenia, że ta wiedza jest koniecznym warunkiem zrozumienia tekstu mówionego i pisanego.

Zadania w *Informatorze* nie wyczerpują wszystkich typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Nie ilustrują również wszystkich wymagań z zakresu języków obcych w podstawie programowej. Należy zauważyć, że na egzaminie nie da się sprawdzić spełnienia niektórych wymagań lub da się to zrobić jedynie w ograniczonym stopniu. Dlatego *Informator* nie może być jedyną ani nawet główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zakresie języka obcego w szkole ponadgimnazjalnej. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej może zapewnić wszechstronne wykształcenie uczniów szkół ponadgimnazjalnych w zakresie wybranego języka obcego.

Przed przystąpieniem do dalszej lektury *Informatora* warto zapoznać się z ogólnymi zasadami obowiązującymi na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015. Są one określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz sposobu przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w tym w szczególności w rozporządzeniu z 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym powyższe rozporządzenie (Dz.U. z 2013 r., poz. 520), oraz – w skróconej formie – w części ogólnej *Informatora o egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015*, dostępnej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.edu.pl) i na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

1.1.

Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym
od roku szkolnego 2014/2015

1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym

Język obcy nowożytny obowiązuje jako przedmiot egzaminacyjny na sprawdzianie w szkole podstawowej, na egzaminie gimnazjalnym i maturalnym. Podczas ostatniego z nich sprawdza się, w jakim stopniu absolwent szkoły ponadgimnazjalnej spełnia wymagania z zakresu języka obcego nowożytnego określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla IV etapu edukacyjnego (podstawa programowa IV.1 i IV.2). Poszczególne zadania w arkuszu egzaminacyjnym mogą też – w myśl zasady kumulatorywności przyjętej w podstawie programowej – odnosić się do wymagań przypisanych do etapów wcześniejszych (I i II – szkoła podstawowa oraz III – gimnazjum).

Podstawa programowa dzieli wymagania na ogólne i szczegółowe. Wymagania ogólne nawiązują do działań językowych składających się na kompetencję komunikacyjną opisaną w *Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego* i określają nadrzędne cele kształcenia językowego. Wymagania szczegółowe rozwijają i doprecyzowują cele ogólne, m.in. wyznaczają zakres kształconych umiejętności, tematykę zadań oraz możliwe rodzaje tekstów wykorzystywanych w procesie kształcenia językowego.

1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego przedstawiona jest w tabelach poniżej: Tabela 1. dotyczy części ustnej, natomiast Tabela 2. – części pisemnej.

TABELA 1. Ogólna charakterystyka części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZĘŚĆ USTNA – BEZ OKREŚLANIA POZIOMU EGZAMINU	CZĘŚĆ USTNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓLNE	określone w podstawie programowej IV.1: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 4, 6, 8, 12 	określone w podstawie programowej IV.2: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 4, 6, 8, 12
CZAS TRWANIA	ok. 15 minut	ok. 15 minut
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy	przedmiot dodatkowy
CZĘŚCI ZESTAWU EGZAMINACYJNEGO	Rozmowa wstępna Rozmowa z odgrywaniem roli Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	Rozmowa wstępna Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania
OCENIAJĄCY	przedmiotowy zespół egzaminacyjny	

TABELA 2. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZEŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZEŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY	CZEŚĆ PISEMNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1. P*: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13 oraz wybrane wymagania w punkcie 6, ale w formie pisemnej 	określone w podstawie programowej IV.1.P i IV.1. R*: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13 	określone w podstawie programowej IV.2: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13
CZAS TRWANIA	120 minut	150 minut	180 minut
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy	przedmiot dodatkowy
CZEŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej		

* P – zakres podstawowy; R – zakres rozszerzony

1.2.

Część ustna (bez określania poziomu)

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako kompetencja komunikacyjna zdającego. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych. III. Tworzenie wypowiedzi. IV. Reagowanie na wypowiedzi. V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe obejmujące 1 – zakres tematyczny, 4 – tworzenie wypowiedzi ustnych, 6 – reagowanie w formie ustnej, 8 – przetwarzanie tekstu w formie ustnej, 12 – stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

1.2.1. Charakterystyka części ustnej

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, w obecności drugiego nauczyciela, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech zadań i zawiera polecenia w języku polskim do zadań 1. i 3. oraz materiał ikonograficzny do zadań 2. i 3.

Przebieg egzaminu oraz ogólna charakterystyka poszczególnych zadań są przedstawione w Tabeli 3.

TABELA 3. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	PRZEBIEG EGZAMINU. CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 2 minut
Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli	<ul style="list-style-type: none"> • Zdający ma ok. 30 sekund na zapoznanie się z poleceniem. • Zadanie polega na przeprowadzeniu rozmowy, w której zdający i egzaminujący odgrywają wskazane w poleceniu role. Role przyjmowane przez zdającego odpowiadają doświadczeniom życiowym osoby nastoletniej lub stawiają go w sytuacjach, w jakich mógłby się znaleźć w przyszłości. W trakcie rozmowy zdający musi odnieść się do czterech elementów wskazanych w poleceniu i rozwinąć swoją wypowiedź w zadowalającym stopniu. Istotne jest również, aby zdający w sposób właściwy reagował na wypowiedzi egzaminującego. 	maks. 4 minuty (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)

<p>Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania</p>	<p>Zdający:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie. W opisie ilustracji zdający powinien określić miejsce, osoby oraz wykonywane przez nie czynności. • odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką ilustracji i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi. 	<p>maks. 3 minuty</p>
<p>Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zdający ma czas ok. 1 minuty na zapoznanie się z poleceniem i materiałem stymulującym. • Zdający: <ul style="list-style-type: none"> – wybiera element z materiału stymulującego, który – jego zdaniem – najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu, i uzasadnia swoją decyzję – wyjaśnia, dlaczego odrzuca pozostałe elementy – odpowiada na dwa pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką materiału stymulującego i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi. 	<p>maks. 5 minut (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)</p>

1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana zgodnie z następującymi kryteriami:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 punktów, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 punktów)
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniany w całej wypowiedzi zdającego
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- wymowa: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się pod uwagę stopień realizacji przez zdającego czterech elementów wskazanych dla każdego zadania:

- w zadaniu 1: omówienie czterech elementów podanych w poleceniu
- w zadaniu 2: opis ilustracji (1 element) i odpowiedzi na trzy pytania (3 elementy)
- w zadaniu 3: wybór ilustracji najlepiej spełniającej warunki wskazane w poleceniu i uzasadnienie wyboru (1 element), wyjaśnienie powodów odrzucenia pozostałych ilustracji (1 element) oraz odpowiedzi na dwa pytania (2 elementy).

Zdający powinien nie tylko odnieść się do wszystkich wskazanych elementów każdego zadania, ale również w każdym z nich rozwinąć swoją wypowiedź.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się również pod uwagę następujące aspekty:

- adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy / zadanego pytania
- zakres pomocy ze strony egzaminującego.

Ocena umiejętności językowych dokonywana jest dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności środków leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi.

Poniżej przedstawiono szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego wraz z krótkim komentarzem.

1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Sprawność komunikacyjna

Ocena sprawności komunikacyjnej jest dokonywana w każdym zadaniu osobno. W ocenie bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia uczeń się odniósł w swojej wypowiedzi oraz ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu. Punkty przyznaje się zgodnie z Tabelą A.

Tabela A

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Od uzyskanej w ten sposób liczby punktów można następnie odjąć punkty, w zależności od zakresu pomocy, jakiej zdający potrzebuje ze strony egzaminującego, oraz – w przypadku zadania 1. – adekwatności wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy lub zadanego pytania, zgodnie z Tabelą B.

Tabela B

<ul style="list-style-type: none"> • zdający nie potrzebuje LUB bardzo rzadko potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ wypowiedzi zdającego są adekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego 	punkty wg Tabeli A
<ul style="list-style-type: none"> • zdający czasami potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są częściowo nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego 	punkty wg Tabeli A minus 1 (do zera)
<ul style="list-style-type: none"> • zdający potrzebuje znacznej pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są często nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego 	punkty wg Tabeli A minus 2 (do zera)

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	szeroki zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone, rzadko stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i>
3 pkt	zadowalający zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone, stosuje jednak głównie słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i>
2 pkt	ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający dość swobodnie wypowiada się na tematy proste, tematy bardziej złożone sprawiają mu kłopoty
1 pkt	bardzo ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający ma kłopoty z wypowiedaniem się na tematy proste
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź niekomunikatywna; zdający nie jest w stanie wypowiedzieć się nawet na tematy bardzo proste

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	sporadyczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji
3 pkt	dość liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację
2 pkt	liczne błędy leksykalne i gramatyczne, zakłócające komunikację
1 pkt	bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, w znacznym stopniu zakłócające komunikację
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Wymowa

W ocenie wymowy bierze się pod uwagę błędy w wymowie dźwięków i/lub akcentowaniu i/lub intonacji oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	brak błędów w wymowie LUB błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
1 pkt	błędy w wymowie czasami zakłócają komunikację
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> błędy w wymowie często zakłócają komunikację LUB uniemożliwiają zrozumienie komunikatu brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

2 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; zakłócają czasami odbiór komunikatu
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Zdający, który nie przystąpił do realizacji wszystkich zadań, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	WYMOWA	PLYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
2 zadania	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty
1 zadanie	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu) znajdują się na stronach 35–45.

1.3.

Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony)

1.3.1. Rozumienie ze słuchu

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD, na której – oprócz tekstów w języku obcym – nagrane są instrukcje w języku polskim dotyczące rozwiązywania zadań.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 2.1) – 2.6)	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 2.1) – 2.6) • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 2.1)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka niemieckiego	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka niemieckiego
CZAS TRWANIA NAGRANIA	ok. 20 minut	ok. 25 minut
	całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań	
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	3–4	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	30%	24%

1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7)	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7) • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 3.1)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 1000–1200 słów	ok. 1300–1600 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	3–4	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	30%	26%

1.3.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 6.2); 6.3); 6.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 13	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 8.3); 13 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 8.2); 8.3); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w <i>Informatorze</i> (str. 27–34)	określony w <i>Informatorze</i> (str. 27–34)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	2–3	2–3
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	20%	24%

1.3.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi treści oraz formy zawartymi w poleceniu.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 5.1); 5.2); 7.1) – 7.6); 8.2); 8.3); 12
LICZBA WYPOWIEDZI	1	1
FORMY WYPOWIEDZI	tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej albo elektronicznej [e-mail], wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, zaproszenia, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji (por. sekcja 1.3.5.)

CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	jedno zadanie (bez możliwości wyboru); polecenie w języku polskim; w treści zadania podane są cztery elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	jedno zadanie; dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	80–130 słów	200–250 słów
PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • treść: od 0 do 4 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 2 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 2 punktów. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.6.).	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.7.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	20%	26%

1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie, wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy (rozprawka za i przeciw lub rozprawka przedstawiająca opinię)
- charakteryzuje się stylem formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszony w tekście.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 46–74.

1.3.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu.

- Jako element, do którego zdający *odniósł się* w pracy, należy uznać komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z czterech podpunktów treści polecenia.
- Jako element *rozwinięty* w pracy należy uznać komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z czterech podpunktów treści polecenia w sposób szczegółowy.
- Zdający *nie odniósł się* w pracy do elementu wówczas, kiedy nie realizuje podpunktu treści polecenia lub realizuje ten podpunkt w sposób niekomunikatywny.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 pkt	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

Przez „precyzyjne sformułowanie” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz środków o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. *Annas Mutter arbeitet als Redakteurin beim Fernsehen*. zamiast *Die Mutter hat Arbeit beim Fernsehen*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisana od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **60** słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Zgodność z poleceniem (Elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca trochę od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytaty)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające nieznacznie od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega nieznacznie od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafkowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
5. fragmenty odbiegające od tematu oraz/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	
	L		
3. segmentacja	R	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		
4. długość pracy	R	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–7	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–5	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
<p><i>Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).</i></p>	

Przez „naturalność” rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowanie” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisana od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** słów, przyznaje się za nią 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

1.3.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznaczane są w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w Tabeli 4.

TABELA 4. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie podstawowym i rozszerzonym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce gżeje .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gżać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było goraco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.

błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	<i>Było ciepło ○ i deszczowo.</i> <i>Zrobiłem to ○ ponieważ...</i>
---	--	---

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

2.1.

Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy i rozszerzony)

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJNIK	
<ul style="list-style-type: none"> • użycie rodzajnika nieokreślonego, np. <i>Da steht eine Tasse.</i> • użycie rodzajnika określonego, np. <i>Die Tasse ist sauber.</i> • użycie rzeczownika bez rodzajnika, np. <i>Herr Meier ist Lehrer.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • użycie rodzajnika nieokreślonego, np. <i>Da steht eine Tasse.</i> • użycie rodzajnika określonego, np. <i>Die Tasse ist sauber.</i> • użycie rzeczownika bez rodzajnika, np. <i>Herr Meier ist Lehrer.</i>
RZECZOWNIK	
<ul style="list-style-type: none"> • odmiana rzeczownika (deklinacja mocna, słaba i mieszana) w liczbie pojedynczej, np. <i>der Mensch – des Menschen – dem Menschen – den Menschen</i> • tworzenie liczby mnogiej, np. <i>die Tage, die Jungen, die Koffer, die Kinder, die Parks, die Brüder</i> • rzeczowniki złożone, np. <i>der Aufruf, das Klassenzimmer, das Schlafzimmer</i> • rzeczowniki zdrobniałe: <i>-chen, -lein</i>, np. <i>das Lämpchen, das Büchlein</i> • rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności, np. <i>der Lehrer, die Zuschauerin</i> • rzeczowniki z przyrostkami: <i>-e, -ei, -heit, -keit, -ler, -schaft, -ion, -tät, -in, -um, -ung, -ium, -ment, -ling</i>, np. <i>die Wirklichkeit</i> • rzeczowniki z przedrostkami <i>Miss-, Un-, Ge-</i>, np. <i>das Missverständnis, die Unzufriedenheit, das Gebäude</i> • rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. <i>die Berlinerin, der Franzose, die Polin, der Europäer</i> • rzeczowniki tworzone od czasowników, np. <i>das Schreiben, das Aufräumen</i> • rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłów i liczebników, np. <i>das Gute, der Reisende, der Erste</i> • odmiana imion własnych, np. <i>Evas Familie, Müllers Haus, Hansens Tochter</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odmiana rzeczownika (deklinacja mocna, słaba i mieszana) w liczbie pojedynczej, np. <i>der Mensch – des Menschen – dem Menschen – den Menschen</i> • tworzenie liczby mnogiej, np. <i>die Tage, die Jungen, die Koffer, die Kinder, die Parks, die Brüder</i> • rzeczowniki złożone, np. <i>der Aufruf, das Klassenzimmer, das Schlafzimmer</i> • rzeczowniki zdrobniałe: <i>-chen, -lein</i>, np. <i>das Lämpchen, das Büchlein</i> • rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności, np. <i>der Lehrer, die Zuschauerin</i> • rzeczowniki z przyrostkami: <i>-e, -ei, -heit, -keit, -ler, -schaft, -ion, -tät, -in, -um, -ung, -ium, -ment, -ling</i>, np. <i>die Wirklichkeit</i> • rzeczowniki z przedrostkami <i>Miss-, Un-, Ge-</i>, np. <i>das Missverständnis, die Unzufriedenheit, das Gebäude</i> • rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. <i>die Berlinerin, der Franzose, die Polin, der Europäer</i> • rzeczowniki tworzone od czasowników, np. <i>das Schreiben, das Aufräumen</i> • rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłów i liczebników, np. <i>das Gute, der Reisende, der Erste</i> • odmiana imion własnych, np. <i>Evas Familie, Müllers Haus, Hansens Tochter, die Taten des jungen Paul, Friedrich Schillers Dramen, das Referat Direktor Meiers, die Studenten des Herrn Professor Braun</i>

<ul style="list-style-type: none"> • rzeczownik po określeniu miary i wagi, np. <i>ein Liter Milch, ein Kilo Äpfel</i> • rekcja rzeczownika, np. <i>die Angst vor, das Interesse an/für</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rzeczownik po określeniu miary i wagi, np. <i>ein Liter Milch, ein Kilo Äpfel</i> • rekcja rzeczownika, np. <i>die Angst vor, das Interesse an/für</i> • homonimy, np. <i>der Weise – die Weise, die Waise; der Leiter – die Leiter</i>
ZAIMEK	
<ul style="list-style-type: none"> • zaimki osobowe, np. <i>ich, mir, mich</i> • zaimek nieosobowy <i>es</i> • zaimek zwrotny <i>sich</i> • zaimki dzierżawcze, np. <i>mein, sein, unser, Ihr</i> • zaimki wskazujące, np. <i>dieser, jener, der, derselbe, der gleiche</i> • zaimki pytające, np. <i>wer, was, wann, welcher, was für ein, warum</i> • zaimki nieokreślone, np. <i>alle, einige, etwas, jeder, jemand, einer, keiner, man, niemand, nichts, alles</i> • zaimki względne, np. <i>der, welcher</i> • zaimek wzajemny <i>einander</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaimki osobowe, np. <i>ich, mir, mich</i> • zaimek nieosobowy <i>es</i> • zaimek zwrotny <i>sich</i> • zaimek dzierżawcze, np. <i>mein, sein, unser, Ihr</i> • zaimki wskazujące, np. <i>dieser, jener, der, derselbe, der gleiche</i> • zaimki pytające, np. <i>wer, was, wann, welcher, was für ein, warum</i> • zaimki nieokreślone, np. <i>alle, einige, etwas, jeder, jemand, einer, keiner, man, niemand, nichts, alles</i> • zaimki względne, np. <i>der, welcher</i> • zaimek wzajemny <i>einander</i> • zaimki <i>einer, eine, eins</i> z dopełniaczem, np. <i>Das Hotel „Holiday Inn“ ist eins der besten Hotels in Warschau.</i>
PRZYMIOTNIK	
<ul style="list-style-type: none"> • przymiotnik jako orzecznik, np. <i>Das Mädchen ist nett.</i> • przymiotnik jako przydawka: <ul style="list-style-type: none"> – z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym <i>dieser, jener, derselbe</i>, np. <i>das neue Auto, diese schöne Blume</i> – z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem <i>kein</i>, np. <i>ein kleines Kind, mein alter Freund, keine guten Filme</i> – bez rodzajnika, np. <i>frische Butter</i> – po zaimkach pytających, nieokreślonych, np. <i>Was für eine unglaubliche Geschichte ist das?</i> – po zaimkach liczebnych, np. <i>beide, alle, viele, wenige, manche, andere, einige, folgende; alle guten Schüler, viele bekannte Schriftsteller</i> – po liczebniku, np. <i>vier gute Schüler</i> – w formie stopnia wyższego i najwyższego <i>Das ist sein jüngerer Bruder.</i> • regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika, np. <i>klein – kleiner –</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przymiotnik jako orzecznik, np. <i>Das Mädchen ist nett.</i> • przymiotnik jako przydawka: <ul style="list-style-type: none"> – z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym <i>dieser, jener, derselbe</i>, np. <i>das neue Auto, diese schöne Blume</i> – z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem <i>kein</i>, np. <i>ein kleines Kind, mein alter Freund, keine guten Filme</i> – bez rodzajnika, np. <i>frische Butter</i> – po zaimkach pytających, nieokreślonych, np. <i>Was für eine unglaubliche Geschichte ist das?</i> – po zaimkach liczebnych, np. <i>beide, alle, viele, wenige, manche, andere, einige, folgende; alle guten Schüler, viele bekannte Schriftsteller</i> – po liczebniku, np. <i>vier gute Schüler</i> – w formie stopnia wyższego i najwyższego <i>Das ist sein jüngerer Bruder.</i> • regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika, np. <i>klein – kleiner –</i>

<p><i>der/die/das kleinste, am kleinsten, gut – besser – der/die/das beste, am besten; Was ist das höchste Gebäude in Europa?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przymiotniki w porównaniach, np. <i>Dieses Haus ist so hoch wie jenes. Eva ist fleißiger als ihre Schwester. Peter ist der schnellste von allen Schülern seiner Klasse.</i> • przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. <i>Berliner Bahnhof, österreichisch, amerikanisch</i> • przymiotniki z przedrostkiem <i>un-</i>, np. <i>unzufrieden, unpraktisch</i> <p>• rekcja przymiotnika, np. <i>reich an, zufrieden mit</i></p>	<p><i>der/die/das kleinste, am kleinsten, gut – besser – der/die/das beste, am besten; Was ist das höchste Gebäude in Europa?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przymiotniki w porównaniach, np. <i>Dieses Haus ist so hoch wie jenes. Eva ist fleißiger als ihre Schwester. Peter ist der schnellste von allen Schülern seiner Klasse.</i> • przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. <i>Berliner Bahnhof, österreichisch, amerikanisch</i> • przymiotniki z przedrostkiem <i>un-</i>, np. <i>unzufrieden, unpraktisch</i> • przymiotniki z przyrostkami: <i>-arm, -bar, -isch, -los, -reich, -sam, -wert, -voll</i>, np. <i>dankbar, misstrauisch, abwechslungsreich, sehenswert</i> <p>• rekcja przymiotnika, np. <i>reich an, zufrieden mit</i></p>
LICZEBNIK	
<ul style="list-style-type: none"> • liczebniki główne, np. <i>sieben, einhundertzwanzig</i> • liczebniki porządkowe, np. <i>der siebte</i> • liczebniki mnożne i nieokreślone, np. <i>zweimal, viel</i> • liczebniki ułamkowe i dziesiętne, np. <i>anderthalb, ein Drittel, 0,8 – null Komma acht</i> • użycie liczebników w oznaczeniu miary i wagi, powierzchni i objętości, np. <i>zwei Quadratmeter, drei Liter</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • liczebniki główne, np. <i>sieben, einhundertzwanzig</i> • liczebniki porządkowe, np. <i>der siebte</i> • liczebniki mnożne i nieokreślone, np. <i>zweimal, viel</i> • liczebniki ułamkowe i dziesiętne, np. <i>anderthalb, ein Drittel, 0,8 – null Komma acht</i> • użycie liczebników w oznaczeniu miary i wagi, powierzchni i objętości, np. <i>zwei Quadratmeter, drei Liter</i>
PRZYSŁÓWEK	
<ul style="list-style-type: none"> • przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi, np. <i>Worauf wartest du? – Ich warte darauf.</i> • regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków, np. <i>wohl – wohler – am wohlsten, gern – lieber – am liebsten</i> • przysłówki czasu i miejsca, np. <i>morgen, bald, dann, endlich, damals, gestern, heute, hier, dort, draußen, drüben, unten, oben, links, rechts</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi, np. <i>Worauf wartest du? – Ich warte darauf.</i> • regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków, np. <i>wohl – wohler – am wohlsten, gern – lieber – am liebsten</i> • przysłówki m.in. czasu i miejsca, np. <i>morgen, bald, dann, endlich, damals, gestern, heute, hier, dort, draußen, drüben, unten, oben, links, rechts</i>
PARTYKUŁA	
<ul style="list-style-type: none"> • użycie partykuł, np. <i>sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber, denn, ja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • użycie partykuł, np. <i>sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber, denn, mal, doch, ja</i>

PRZYIMEK	
<ul style="list-style-type: none"> • przyimki z celownikiem: <i>aus, bei, mit, nach, seit, von, zu, gegenüber, ab</i> • przyimki z biernikiem: <i>durch, gegen, für, ohne, um, entlang, bis</i> • przyimki z celownikiem lub biernikiem: <i>an, auf, in, hinter, neben, unter, über, vor, zwischen</i> • przyimki z dopełniaczem: <i>während, trotz, wegen, statt</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przyimki z celownikiem: <i>aus, bei, mit, nach, seit, von, zu, gegenüber, ab, außer, entgegen</i> • przyimki z biernikiem: <i>durch, gegen, für, ohne, um, entlang, bis</i> • przyimki z celownikiem lub biernikiem: <i>an, auf, in, hinter, neben, unter, über, vor, zwischen</i> • przyimki z dopełniaczem: <i>während, trotz, wegen, statt, anlässlich, außerhalb, diesseits, jenseits, hinsichtlich, infolge</i>
CZASOWNIK	
<ul style="list-style-type: none"> • formy czasowe – strona czynna czasownika: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I • czasowniki posiłkowe <i>sein, haben, werden</i> • czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski, np. <i>helfen, lesen, schlafen</i> • czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone, np. <i>aufmachen, bestehen</i> • czasowniki zwrotne, np. <i>sich waschen</i> • czasowniki modalne w trybie oznajmującym Präsens i Präteritum • czasowniki modalne w trybie przypuszczającym w czasie Präteritum <i>Er könnte früher aufstehen.</i> • czasownik lassen, np. <i>Ich lasse mein Auto reparieren. Ich lasse mir die Haare schneiden. Ich habe meinen Schirm in der Gaststätte gelassen.</i> • formy imiesłowowe czasownika: Partizip II • tryb rozkazujący, np. <i>Lies den Text vor!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • formy czasowe – strona czynna czasownika: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I, Futur II • czasowniki posiłkowe <i>sein, haben, werden</i> • czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski, np. <i>helfen, lesen, schlafen</i> • czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone, np. <i>aufmachen, bestehen</i> • czasowniki zwrotne, np. <i>sich waschen</i> • czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone z przedrostkami: <i>über-, um-, unter-, durch-, wieder-, wider-, voll-</i>, np. <i>übersehen, übersetzen, unternehmen, durchschauen, umstellen, wiederbringen, wiederholen</i>, np. <i>Ich habe den Text ins Deutsche übersetzt. Die Fähre setzt uns zum anderen Ufer über.</i> • czasowniki modalne w trybie oznajmującym Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I • czasowniki modalne w trybie przypuszczającym (różne czasy) <i>Er hätte früher aufstehen können.</i> • czasownik lassen, np. <i>Ich lasse mein Auto reparieren. Ich lasse mir die Haare schneiden. Ich habe meinen Schirm in der Gaststätte gelassen.</i> • formy imiesłowowe czasownika: Partizip I, Partizip II • imiesłowy w funkcji przydawki, np. <i>Das weinende Kind saß auf der Bank. Der gebrauchte BMW war mir zu teuer.</i> • tryb rozkazujący, np. <i>Lies den Text vor!</i>

<ul style="list-style-type: none"> • bezokoliczniki z <i>zu</i> i <i>bez zu</i> w zdaniach w czasie Präsens i Präteritum, np. <i>Er hat vor, die Ferien an der Ostsee zu verbringen. Sie hat die Absicht, ins Ausland zu fahren. Er hat heute keine Lust, mit seinen Freunden auszugehen. Wir sind fähig, diese Aufgabe zu lösen. Ich höre meine Freundin singen.</i> • strona bierna czasownika (Vorgangspassiv): Präsens, Präteritum, Perfekt, np. <i>In Deutschland wird viel Bier getrunken. Das Auto wurde bereits verkauft. Die Aufgabe ist gelöst worden.</i> • strona bierna Präsens, Präteritum z czasownikiem modalnym, np. <i>Der Text soll bis morgen gelesen werden. Der Aufsatz musste bis gestern korrigiert werden.</i> • strona bierna określająca stan (Zustandspassiv), np. <i>Alle Fenster sind geöffnet. Seine Tasche war schon gestern gepackt.</i> • tryb przypuszczający – Konjunktiv II (Präteritum), np. <i>Ich dachte, du wärest in der Schule.</i> • tryb warunkowy – Konditional I (würde + Infinitiv I), np. <i>Wenn ich mehr Geld hätte, würde ich mir ein neues Fahrrad kaufen.</i> • rekcja czasowników, np. denken an, fragen nach, warten auf, stören (Akk.), folgen (Dat.) 	<ul style="list-style-type: none"> • bezokoliczniki z <i>zu</i> i <i>bez zu</i> w zdaniach w czasie Präsens, Präteritum, Perfekt, np. <i>Er hat vor, die Ferien an der Ostsee zu verbringen. Sie hat die Absicht, ins Ausland zu fahren. Er hat heute keine Lust, mit seinen Freunden auszugehen. Wir sind fähig, diese Aufgabe zu lösen. Ich erinnere mich nicht mehr, ihn schon einmal gesehen zu haben. Ich höre meine Freundin singen.</i> • strona bierna czasownika (Vorgangspassiv): Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I, np. <i>In Deutschland wird viel Bier getrunken. Das Auto wurde bereits verkauft. Die Aufgabe ist gelöst worden. Nachdem das Museum eröffnet worden war, gab es viele Artikel in der Presse. Der Artikel wird bis morgen geschrieben werden.</i> • strona bierna Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I z czasownikiem modalnym, np. <i>Der Text soll bis morgen gelesen werden. Der Aufsatz musste bis gestern korrigiert werden. Der Artikel hat von dem Journalisten korrigiert werden müssen.</i> • formy konkurencyjne dla strony biernej: lassen + sich + Infinitiv, sein + Infinitiv, np. <i>Diese Schuhe lassen sich leider nicht mehr reparieren. Der Aufsatz ist bis morgen zu schreiben.</i> • strona bierna określająca stan (Zustandspassiv), np. <i>Alle Fenster sind geöffnet. Seine Tasche war schon gestern gepackt.</i> • tryb przypuszczający – Konjunktiv I (Präsens, Perfekt, Futur I), np. <i>Die Kanzlerin werde sich in Kürze zu den Vorwürfen äußern, teilte der Regierungssprecher mit.</i> – Konjunktiv II (Präteritum, Plusquamperfekt), np. <i>Ich dachte, du wärest in der Schule.</i> • tryb warunkowy – Konditional I (würde + Infinitiv I), np. <i>Wenn ich mehr Geld hätte, würde ich mir ein neues Fahrrad kaufen.</i> • rekcja czasowników, np. denken an, fragen nach, warten auf, sich einsetzen für, stören (Akk.), folgen (Dat.), gedenken (Gen.)
---	--

SKŁADNIA

• zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające i rozkazujące • szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego, np. <i>Wir haben täglich zwei Vorlesungen. Täglich haben wir zwei Vorlesungen. Ich weiß nicht, ob er schon angekommen ist.</i> • przeczenia <i>nein, nicht, kein, nie, niemals, nirgends, keinesfalls</i> i ich miejsce w zdaniu, np. <i>Ich habe ihn nie gesehen. Ich schwimme nicht mehr.</i> • zdania złożone współrzędnie ze spójnikami, np. <i>aber, denn, oder, sondern, und, deshalb, sonst, trotzdem</i> oraz zdania bezspójnikowe; <i>Ich war krank und musste zum Arzt gehen. Er verdient viel Geld, trotzdem ist er unzufrieden. Die Sonne scheint, es ist warm.</i> • zdania podrzędnie złożone: – zdania podmiotowe, np. <i>Es wundert mich, dass er nicht gekommen ist.</i> – zdania dopełnieniowe ze spójnikami, np. <i>dass, ob, wer, was, wo, wie; Der Lehrer sagt, dass dieses Buch interessant ist. Er weiß nicht, wo der Parkplatz ist.</i> – zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami: <i>weil, da; Er bleibt zu Hause, weil sein Vater krank ist.</i> – zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami: <i>wenn, als, bevor (ehe), bis, nachdem, seitdem, während; Bevor wir abreisten, besuchten wir noch unseren Professor. Nachdem wir den Artikel gelesen hatten, diskutierten wir über seinen Inhalt. Seitdem er in Berlin studiert, hat er viele Museen besichtigt.</i> – zdania warunkowe rzeczywiste: <i>wenn + Präsens, np. Wenn es regnet, sehen wir fern.</i> – zdania warunkowe nierzeczywiste: Konjunktiv Präteritum czasowników: <i>sein, haben</i> oraz czasowników modalnych, Konditionalis I, np.	• zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające i rozkazujące • szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego, np. <i>Wir haben täglich zwei Vorlesungen. Täglich haben wir zwei Vorlesungen. Ich weiß nicht, ob er schon angekommen ist.</i> • przeczenia <i>nein, nicht, kein, nie, niemals, nirgends, keinesfalls</i> i ich miejsce w zdaniu, np. <i>Ich habe ihn nie gesehen. Ich schwimme nicht mehr.</i> • zdania złożone współrzędnie ze spójnikami, np. <i>aber, denn, oder, sondern, und, deshalb, sonst, trotzdem</i> oraz zdania bezspójnikowe; <i>Ich war krank und musste zum Arzt gehen. Er verdient viel Geld, trotzdem ist er unzufrieden. Die Sonne scheint, es ist warm.</i> • zdania podrzędnie złożone: – zdania podmiotowe, np. <i>Es wundert mich, dass er nicht gekommen ist.</i> – zdania dopełnieniowe ze spójnikami, np. <i>dass, ob, wer, was, wo, wie; Der Lehrer sagt, dass dieses Buch interessant ist. Er weiß nicht, wo der Parkplatz ist.</i> – zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami: <i>weil, da; Er bleibt zu Hause, weil sein Vater krank ist.</i> – zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami, np. <i>wenn, als, bevor (ehe), bis, nachdem, seitdem, sobald, solange, sooft, während; Bevor wir abreisten, besuchten wir noch unseren Professor. Nachdem wir den Artikel gelesen hatten, diskutierten wir über seinen Inhalt. Seitdem er in Berlin studiert, hat er viele Museen besichtigt. Ich rufe dich sofort an, sobald ich den Termin habe. Solange wir hier sind, hat es kein einziges Mal geregnet. Er besucht mich immer, sooft er in Polen ist.</i> – zdania warunkowe rzeczywiste: <i>wenn + Präsens, np. Wenn es regnet, sehen wir fern.</i> – zdania warunkowe nierzeczywiste: Konjunktiv Präteritum czasowników: <i>sein, haben</i> oraz czasowników modalnych, Konditionalis I, Konjunktiv Präteritum, Konjunktiv Plusquamperfekt, np.

Wenn wir Zeit hätten, würden wir eine Weltreise machen.

- zdanie przyzwalające: *obwohl*,
- np. *Obwohl das Wetter schlecht war, sind wir mit dem Ausflug zufrieden.*

- zdanie okolicznikowe celu: *damit*, konstrukcja bezokolicznikowa *um ... zu*, np. *Wir nehmen ein Taxi, damit wir pünktlich am Bahnhof sind. Wir nehmen ein Taxi, um pünktlich am Bahnhof zu sein.*

- zdanie przydawkowe z zaimkiem względnym *der, die, das, np.*
Das ist der Mann, dem ich geholfen habe. Das Kind, das vor der Schule steht, ist 8 Jahre alt. Das ist das Haus, in dem ich wohne.

- zdania porównawcze: *so wie, als, je ... desto, np.* *Der Film ist besser, als ich dachte. Er schreibt so schnell, wie er kann. Je mehr ich lese, desto reicher wird mein Wortschatz.*

Wenn wir Zeit hätten, würden wir eine Weltreise machen. Hätten wir Lust, gingen wir ins Kino. Wäre er gesund, könnte er mitfahren. Hätte ich das gewusst, wäre ich nicht gekommen.

- zdanie przyzwalające: *obwohl, obgleich, obschon*,
np. *Obwohl das Wetter schlecht war, sind wir mit dem Ausflug zufrieden. Obgleich er vorbereitet war, hat er die Prüfung nicht bestanden.*

- zdanie okolicznikowe celu: *damit*, konstrukcja bezokolicznikowa *um ... zu*, np. *Wir nehmen ein Taxi, damit wir pünktlich am Bahnhof sind. Wir nehmen ein Taxi, um pünktlich am Bahnhof zu sein.*

- zdanie przydawkowe z zaimkiem względnym *der, die, das, np.*
Das ist der Mann, dem ich geholfen habe. Herr Weber, dessen Frau bei uns arbeitet, ist gestern nach Bonn gefahren. Das Kind, das vor der Schule steht, ist 8 Jahre alt. Das ist das Haus, in dem ich wohne. Das ist der Regisseur, an dessen Namen ich mich nicht mehr erinnern kann.

- zdania okolicznikowe sposobu: *indem, dadurch dass, ohne dass (ohne ... zu), anstatt dass (anstatt ... zu), np.*
Mein Bruder hört Musik, anstatt dass er Mathematik lernt. Marie lernte Deutsch, indem sie viele deutsche Zeitschriften las. Er fuhr nach Hause, ohne sich verabschiedet zu haben.

- zdania skutkowe: *so dass, als dass, np.*
Er war krank, so dass er nicht kommen konnte. Er fährt zu schnell, als dass wir ihn überholen könnten. Seine Eltern waren damals zu arm, als dass er hätte studieren können.

- zdania porównawcze: *so wie, als, je ... desto, np.* *Der Film ist besser, als ich dachte. Er schreibt so schnell, wie er kann. Je mehr ich lese, desto reicher wird mein Wortschatz.*

- zdania porównawcze nierzeczywiste *als, als ob, np.* *Sie schaut mich an, als ob sie mich nicht verstünde (verstanden hätte). Der Junge tut so, als könnte er nicht laufen.*

<ul style="list-style-type: none"> • zdania z podwójnym spójnikiem: <i>entweder ... oder, einerseits ... andererseits, nicht nur ... sondern auch, sowohl ... als auch, weder ... noch, zwar ... aber</i>, np. <i>Entweder gehen wir ins Kino oder wir besuchen unsere Freunde. Er hatte weder Zeit noch Geld.</i> 	<p>– zdania nierzeczywiste wyrażające życzenie, np. <i>Wenn er nur käme! Hätte ich doch mehr gelernt!</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zdania podrzędnie złożone ze wszystkimi formami strony biernej, np. <i>Ich weiß nicht genau, wo „Hamlet“ heute gespielt wird. Bis zum Ende wussten wir nicht, ob die Konferenz verlegt werden würde.</i> • konstrukcje imiesłowowe, np. <i>In Berlin angekommen, gingen wir sofort ins Hotel.</i> • przydawka rozwinięta <i>Das von ihm geschriebene Buch wurde schon herausgegeben. Alle auf die Prüfung wartenden Studenten waren sehr aufgeregt.</i> • mowa zależna, np. <i>Der Student sagte, dass er keine Lust zum Studieren habe. Er hat erzählt, seine Eltern hätten ihre Wohnungsschlüssel bei den Nachbarn gelassen.</i> • zdania z podwójnym spójnikiem: <i>entweder ... oder, einerseits ... andererseits, nicht nur ... sondern auch, sowohl ... als auch, weder ... noch, zwar ... aber</i>, np. <i>Entweder gehen wir ins Kino oder wir besuchen unsere Freunde. Er hatte weder Zeit noch Geld.</i>
---	--

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

2.2.

Część ustna (bez określania poziomu). Przykładowe zestawy zadań

Przykładowe pytania do rozmowy wstępnej

Egzamin maturalny z języka niemieckiego
Rozmowa wstępna (wyłącznie dla egzaminującego)

Rozmowa wstępna

ok. **2** minut

Egzaminujący: Guten Tag. / Guten Morgen.
 Mein Name ist , und das ist mein Kollege / meine Kollegin
 Wie heißen Sie?

Zdający:

Egzaminujący: Danke. Bitte wählen Sie ein Set und geben Sie es mir.
 Zuerst möchte ich Ihnen ein paar Fragen stellen. Können wir anfangen?

Zdający:

Egzaminujący: **Praca**

- Haben Sie schon mal gearbeitet? Erzählen Sie darüber!
- Möchten Sie im Ausland arbeiten? Warum?
- Ist es wichtiger, eine gut bezahlte oder eine interessante Arbeit zu haben?
- Möchten Sie während des Studiums arbeiten? Warum?
- Wäre die Arbeit als Babysitter etwas für Sie? Warum?

Media

- Welche Fernsehsendungen haben Sie gern? Warum?
- Sehen Sie oft fern? Warum?
- Was bevorzugen Sie: Radio oder Fernsehen? Warum?
- Welche Sendung können Sie uns empfehlen? Warum?
- Warum sehen die Menschen so gern fern?

Relacjonowanie wydarzeń

- Was haben Sie gestern gemacht?
- Erzählen Sie uns über Ihren letzten Ferientag.
- Beschreiben Sie Ihre letzte Klassenfahrt.
- Erzählen Sie uns bitte, wie Sie jemandem geholfen haben.
- Welche Vorbereitungen haben Sie vor Ihrer letzten Reise getroffen?

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: **Danke.**
 [proszę przekazać zestaw zdającemu]
Hier ist eine Kopie für Sie, bitte.

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw 1.	<ul style="list-style-type: none"> • życie rodzinne • podróżowanie • sztuka 	Egzamin maturalny z języka niemieckiego Wersja dla zdającego
---------------------	--	---

Zadanie 1.		4 minuty
----------------------	---	-----------------

Zapraszasz znajomego/znajomą z Niemiec na święta Bożego Narodzenia do Polski. Porozmawiaj z nim/nią o tym, jak w Polsce spędza się święta. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Przygotowania
świąteczne

Rodzina

Problemy związane
ze świętami

Tradycje

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

Zadanie 2.		3 minuty
----------------------	---	-----------------

Zestaw 1.	<ul style="list-style-type: none"> • życie rodzinne • podróżowanie • sztuka 	Egzamin maturalny z języka niemieckiego Wersja dla zdającego
---------------------	--	---

Zadanie 3.	 5 minut
----------------------	--

Popatrz na **Plakat 1.**, **Plakat 2.** i **Plakat 3.**

Wspólnie z partnerską szkołą w Niemczech zorganizowaliście festiwal teatrów szkolnych. Który z tych plakatów, Twoim zdaniem, najlepiej zareklamuje Wasze przedsięwzięcie?

- Wybierz ten plakat, który będzie, Twoim zdaniem, najlepszy, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Plakat 1.

Plakat 2.

Plakat 3.

Zestaw

- życie rodzinne
- podróżowanie
- sztuka

1.

Egzamin maturalny z języka niemieckiego

Wersja dla egzaminującego

Zadanie

1.**4** minuty

Egzaminujący: Wir fangen mit Aufgabe Nummer 1 an. Bitte lesen Sie die Aufgabe. Sie haben dafür etwa eine halbe Minute Zeit. Danach beginnen wir das Gespräch.

Zdający:

🕒 ≈ 30 s

Egzaminujący: [Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: **Fangen Sie bitte an.**]

Wersja dla zdającego

Zapraszasz znajomego/znajomą z Niemiec na święta Bożego Narodzenia do Polski. Porozmawiaj z nim/nią o tym, jak w Polsce spędza się święta. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Przygotowania
święteczne

Rodzina

Problemy związane
ze świętami

Tradycje

Rozmowę rozpoczyna **egzaminujący**.

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pan/Pani Niemcem/Niemką, który/która rozmawia ze znajomym Polakiem o tradycjach świątecznych. Rozpoczyna Pan/Pani rozmowę.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy **wszystkie/wybrane** punkty.

- Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.
- Proszę grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.
- Nie lubi Pan/Pani siedzieć długo przy stole.
- Martwi się Pan/Pani, że nie będzie rozumieć rodzinnych rozmów.

Zdający i

egzaminujący:

🕒 ≈ 3 min

.....

Egzaminujący:**Danke.****Jetzt kommen wir zu Aufgabe Nummer 2.**

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, iż nie ma możliwości powrotu do zadania.]

Wir kommen nun zu Aufgabe Nummer 3.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Wir danken Ihnen. Ihre Prüfung ist zu Ende.**]

Zestaw	<ul style="list-style-type: none"> • życie rodzinne • podróżowanie • sztuka 	<h2 style="margin: 0;">Egzamin maturalny z języka niemieckiego</h2> <h3 style="margin: 0;">Wersja dla egzaminującego</h3>
---------------	--	---

Zadanie		3 minuty
----------------	---	-----------------

Egzaminujący: Bitte beschreiben Sie das Bild.
 [Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Fangen Sie bitte an.]

Wersja dla zdającego

Zdający:
 ⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący: Danke. Jetzt stelle ich Ihnen drei Fragen.

Pytania dla egzaminującego

1. Was meinen Sie: Was kann den Frauen mit dem Kinderwagen passieren?
2. Was stört Sie im Straßenverkehr? Warum?
3. Erzählen Sie uns bitte von einer gefährlichen Verkehrssituation, die Sie oder Ihre Bekannten gesehen haben.

Zdający:
 ⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: Danke.
 Jetzt kommen wir zu Aufgabe Nummer 3.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: Wir danken Ihnen. Ihre Prüfung ist zu Ende.]

Zestaw	<ul style="list-style-type: none"> • życie rodzinne • podróżowanie • sztuka 	Egzamin maturalny z języka niemieckiego Wersja dla egzaminującego
1.		

Zadanie		5 minut
3.		

Egzaminujący: Bitte lesen Sie die Aufgabe und überlegen Sie, was Sie sagen möchten. Sie haben dafür etwa eine Minute Zeit.

Zdający:
⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący: [Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Fangen Sie bitte an.]

Wersja dla zdającego
 Popatrz na **Plakat 1.**, **Plakat 2.** i **Plakat 3.**
 Wspólnie z partnerską szkołą w Niemczech zorganizowaliście festiwal teatrów szkolnych. Który z tych plakatów, Twoim zdaniem, najlepiej zareklamuje Wasze przedsięwzięcie?

- Wybierz ten plakat, który będzie, Twoim zdaniem, najlepszy, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Plakat 1.

Plakat 2.

Plakat 3.

Zdający:
⌚ ≈ 2 min

.....

Egzaminujący: Danke. Jetzt stelle ich Ihnen zwei Fragen.

Pytania dla egzaminującego
 Proszę zadać zdającemu **dwa** z poniższych pytań:

1. Was kann man im Schultheater lernen?
2. Warum träumen viele Jugendliche vom Schauspielberuf?
3. Welche Nachteile hat die Straßenkunst?
4. Was meinen Sie: Hat das Theater noch Zukunft? Warum?

Zdający:
⌚ ≈ 2 min

.....

Egzaminujący: Wir danken Ihnen. Ihre Prüfung ist zu Ende.

Zestaw 2.	<ul style="list-style-type: none"> • zdrowie • zakupy • ochrona środowiska 	Egzamin maturalny z języka niemieckiego Wersja dla zdającego
---------------------	---	---

Zadanie 1.		4 minuty
----------------------	---	-----------------

W trakcie pobytu w Berlinie źle się poczułeś/łaś i poszedłeś/poszłaś do lekarza. Porozmawiaj z nim o tym. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Czas choroby
i zalecenia

Dolegliwości

Tryb życia

Możliwe przyczyny choroby

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

Zadanie 2.		3 minuty
----------------------	--	-----------------

Zestaw	<ul style="list-style-type: none"> • zdrowie • zakupy • ochrona środowiska 	Egzamin maturalny z języka niemieckiego Wersja dla zdającego
--------	---	---

Zadanie		5 minut
3.		

Popatrz na **Zdjęcie 1.** i **Zdjęcie 2.**

Bierzesz udział w kampanii, której celem jest przygotowanie ulotki rozpowszechniającej działania proekologiczne wśród młodzieży. Które z tych zdjęć powinno zostać wykorzystane w ulotce?

- Wybierz to zdjęcie, które będzie, Twoim zdaniem, lepsze, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugą propozycję.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zestaw 2.	<ul style="list-style-type: none"> • zdrowie • zakupy • ochrona środowiska 	Egzamin maturalny z języka niemieckiego Wersja dla egzaminującego
----------------------------	---	--

Zadanie 1.	 4 <i>minuty</i>
-----------------------------	--

Egzaminujący: Wir fangen mit Aufgabe Nummer 1 an. Bitte lesen Sie die Aufgabe. Sie haben dafür etwa eine halbe Minute Zeit. Danach beginnen wir das Gespräch.

Zdający:
⌚ ≈ 30 s

Egzaminujący: [Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: **Fangen Sie bitte an.**]

Wersja dla zdającego

W trakcie pobytu w Berlinie źle się poczułeś/łaś i poszedłeś/poszłaś do lekarza. Porozmawiaj z nim o tym. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Czas choroby i zalecenia

Dolegliwości

Tryb życia

Możliwe przyczyny choroby

Rozmowę rozpoczyna **egzaminujący**.

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pan/Pani lekarzem w Berlinie. W przychodni rozmawia Pan/Pani z pacjentem/pacjentką. Rozpoczyna Pan/Pani rozmowę.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy **wszystkie/wybrane** punkty.

- Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.
- Proszę grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.
- Proszę rozwiązać obawy pacjenta.
- Proszę skrytykować lub pochwalić dotychczasowy tryb życia pacjenta.

Zdający i egzaminujący:
⌚ ≈ 3 min

Egzaminujący:

Danke.

Jetzt kommen wir zu Aufgabe Nummer 2.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, iż nie ma możliwości powrotu do zadania.]

Wir kommen nun zu Aufgabe Nummer 3.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Wir danken Ihnen. Ihre Prüfung ist zu Ende.**]

Zestaw 2. <ul style="list-style-type: none">• zdrowie• zakupy• ochrona środowiska	Egzamin maturalny z języka niemieckiego Wersja dla egzaminującego
--	--

Zadanie 2.	 3 <i>minuty</i>
-----------------------------	--

Egzaminujący: Bitte beschreiben Sie das Bild.

[Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Fangen Sie bitte an.]

Wersja dla zdającego

Zdający:
🕒 ≈ 1 min

Egzaminujący: Danke. Jetzt stelle ich Ihnen drei Fragen.

Pytania dla egzaminującego

1. Warum schaut sich das Mädchen das T-Shirt genau an?
2. Wo kaufen Sie Ihre Kleidung am liebsten? Warum?
3. Erzählen Sie uns bitte von Ihrer letzten Einkaufstour.

Zdający:
🕒 ≈ 2 min

Egzaminujący: Danke.
Jetzt kommen wir zu Aufgabe Nummer 3.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: Wir danken Ihnen. Ihre Prüfung ist zu Ende.]

- zdrowie
- zakupy
- ochrona środowiska

Egzamin maturalny z języka niemieckiego

Wersja dla egzaminującego

Zadanie

3.**5** minut

Egzaminujący: Bitte lesen Sie die Aufgabe und überlegen Sie, was Sie sagen möchten. Sie haben dafür etwa eine Minute Zeit.

Zdający:

⌚ 1 min

Egzaminujący: [Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Fangen Sie bitte an.]

Wersja dla zdającego:

Popatrz na **Zdjęcie 1.** i **Zdjęcie 2.**

Bierzesz udział w kampanii, której celem jest przygotowanie ulotki rozpowszechniającej działania proekologiczne wśród młodzieży. Które z tych zdjęć powinno zostać wykorzystane w ulotce?

- Wybierz to zdjęcie, które będzie, Twoim zdaniem, lepsze, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugą propozycję.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: Danke. Jetzt stelle ich Ihnen zwei Fragen.

Pytania dla egzaminującego

Proszę zadać zdającemu **dwa** z poniższych pytań:

1. Wie kann ein Mensch zum Umweltschutz beitragen?
2. Welche Vorteile hat ein internationaler Erfahrungsaustausch der Umwelt-Aktivisten?
3. Was meinen Sie: Sollten alle Stadtbewohner Urlaub auf dem Land machen? Warum?
4. Warum protestieren viele Umwelt-Aktivisten gegen den Bau von Atomkraftwerken?

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: Wir danken Ihnen. Ihre Prüfung ist zu Ende.

2.3. Część pisemna (poziom podstawowy). Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi dotyczące produktów spożywczych i żywienia. Do każdej wypowiedzi (1.1.–1.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. **Uwaga:** jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. Jemand möchte kochen lernen.
- B. Heute ist feines Fleisch im Angebot.
- C. Jemand möchte ein Kochbuch kaufen.
- D. Das ist Werbung für eine Kochsendung.
- E. Jemand möchte sich zu einem Essen verabreden.

1.1. Nummer 1	1.2. Nummer 2	1.3. Nummer 3	1.4. Nummer 4

Transkrypcja

Nummer 1

Guten Tag, könnten Sie mir bitte helfen? Ich suche ein gutes Buch über die polnische Küche. Mit vielen traditionellen Fleischgerichten und schönen Fotos. Es ist für meinen Vater. Er hat übermorgen Geburtstag und ich brauche noch ein Geschenk für ihn. Im Internet habe ich „Das große Buch der polnischen Küche“ gefunden ...

tekst własny

Nummer 2

Sehr verehrte Kundinnen und Kunden, bitte besuchen Sie unsere neue Delikatessen-Abteilung im 5. Stock. Heute empfehlen wir Ihnen unsere absolute Top-Spezialität: feinstes Schnitzel zum sensationellen Preis von nur 15 Euro pro Kilo. Kenner wissen: Der Geschmack ist so intensiv, das Fleisch so zart ... lecker ...

tekst własny

Nummer 3

Hallo Annika, hier Lena. Wollen wir nächste Woche mal zusammen essen gehen? In diesem neuen vietnamesischen Restaurant am Potsdamer Platz? Da gibt es diese superleckeren Fleischgerichte. Du weißt doch: Nudeln, Fleischstücke, Gemüse und Sauce. Ruf mich bitte kurz zurück. Bis dann, tschüs.

tekst własny

Nummer 4

Die kulinarischen Reisen der Sarah Wiener im Zweiten Deutschen Fernsehen. Besuchen Sie mit Sarah Wiener am Sonntag um 19.30 Uhr Frankreich – das Heimatland der guten Küche. Hier sucht Sarah die authentische Küche Frankreichs, nicht die feine, nicht die teure Küche. Wir lernen diesmal, wie die Hausfrau Fleisch auf französische Art zubereitet: raffiniert, gesund und lecker.

nach: www.arte.tv/de

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].

Wymagania szczegółowe

2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (1.1., 1.3.).

2.1. Zdający określa główną myśl tekstu (1.2., 1.4.).

Rozwiązanie

1.1. C

1.2. B

1.3. E

1.4. D

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–3)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

2.1. Was macht Sebastian Vettel in der Sommerpause?

- A. Er ruht sich aus.
- B. Er arbeitet viel.
- C. Er fährt nach Budapest.

Tekst 2.

2.2. Wie ist das Wetter heute in Zürich?

- A. Es regnet stark.
- B. Die Sonne scheint.
- C. Es ist wolkig.

Tekst 3.

2.3. Wo hört man diesen Text?

- A. Im ICE-Zug.
- B. An der Auskunft.
- C. Am Fahrkartenautomaten.

Transkrypcja

Text 1

Zum Sport: Die Formel 1 geht nach dem Rennen gestern in Budapest in die Sommerpause. Sich ausruhen kann und will Sebastian Vettel aber nicht. Der Formel-1-Pilot und sein Red-Bull-Team müssen intensiv arbeiten, denn Strategie ist nicht alles in der Formel 1: Die Technik der Rennwagen muss verbessert werden. Und zwar schnell. Am 2. September geht es wieder los: Die Formel-1-Saison beginnt wieder mit dem Rennen in Belgien. Hoffentlich mit einem ersten Platz für Sebastian Vettel.

nach: www.abendblatt.de

Text 2

Die Wettervorhersage für die Schweiz: In Zürich sehen wir heute keine Sonne, es gibt aber auch keinen Regen. Es ist den ganzen Tag stark bewölkt, aber trocken; bei Temperaturen von 11 bis 15°C. In der Nacht fällt die Temperatur auf 10°C. Schwacher Wind aus nordöstlicher Richtung.

nach: www.news.ch

Text 3

Meine Damen und Herren, das Team der Deutschen Bahn begrüßt Sie im Intercity-Express von Hamburg Hauptbahnhof nach Wien Westbahnhof über Hannover, Göttingen, Passau, Linz und St. Pölten. Nächster Halt ist Hannover Hauptbahnhof um 9.27 Uhr. Unser Bordrestaurant finden Sie in Waggon 6. Genießen Sie unser reichhaltiges Gourmet-Frühstück mit frischen englischen Muffins. Wir wünschen Ihnen eine angenehme Reise.

tekst własny

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].

Wymagania szczegółowe

2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.1., 2.2..).

2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (2.3.).

Rozwiązanie

2.1. B

2.2. C

2.3. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 3. (0–3)

Przeczytaj trzy teksty związane ze zdrowiem. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

Herzlich willkommen auf den Seiten des Bundesministeriums für Gesundheit. Hier lesen Sie: Das macht das Ministerium. So arbeitet das Ministerium. – Das Bundesministerium für Gesundheit hat seine Büros in Bonn und in Berlin. Es hat sehr viele Aufgaben. Das Ministerium kontrolliert die Arbeit von Ärzten und Krankenhäusern. Es sorgt für die Gesundheit der Menschen. Das Ministerium sucht die Gründe dafür, warum Menschen krank werden und sammelt Informationen über Krankheiten. Außerdem werden im Ministerium regelmäßig Berichte über den Gesundheitszustand der Deutschen geschrieben ...

nach: www.bmg.bund.de

3.1. Wo kann man diesen Text lesen?

- A. Im Blog eines Krankenhausarztes in Bonn.
- B. Auf der Webseite einer staatlichen Behörde.
- C. In einer Zeitschrift in der Rubrik Gesundheit.

Tekst 2.

Vergessen Sie Ihren Stress im Büro und die Probleme mit der Familie – legen Sie sich in ein Meer von blau-violetter Lavendel aus Südfrankreich und entspannen Sie auf natürliche Art. Das echte ätherische Lavendelöl in unserem Lavendel-Entspannungsbad bringt Ihnen völlige Entspannung und Ruhe. Sie können wieder gut schlafen und fühlen sich am nächsten Morgen frisch und ausgeruht. Baden Sie Ihre Sorgen einfach weg. Alle unsere Kosmetika produzieren wir auf rein natürlicher, pflanzlicher Basis, ohne synthetische Farb- und Konservierungsstoffe. Ohne Parfüm. Ohne Paraffin. Von Dermatologen empfohlen.

nach: www.weleda.de

3.2. Wofür wird hier Reklame gemacht?

- A. Für eine Reise ans Meer nach Südfrankreich.
- B. Für die Bade-Essenz eines Kosmetikproduzenten.
- C. Für die Praxis eines französischen Dermatologen.

Tekst 3.

Reiche Leute haben doch auch manchmal Krankheiten, von denen der arme Mann zum Glück nichts weiß. Denn es gibt Krankheiten, die nicht in der Luft stecken, sondern sich in den vollen Tellern und Gläsern und weichen Sesseln und weichen Betten befinden. Ein reicher Mann konnte davon erzählen. Den ganzen Vormittag saß er im Lehnstuhl und rauchte Tabak, wenn er nicht zu faul dazu war, oder er schaute zum Fenster hinaus. Zu Mittag aber aß und aß und aß er.

nach: Johann Peter Hebel: *Der geheilte Patient. In: Das Schatzkästlein des Rheinländischen Hausfreundes.* Berlin, 1940

3.3. Was ist das Hauptthema des Textes?

- A. Arme Menschen sind selten krank.
- B. Reiche Leute rauchen meistens wenig.
- C. Zu viel Essen und zu wenig Bewegung machen krank.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (3.1.).

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.2.).

3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (3.3.).

Rozwiązanie

3.1. B

3.2. B

3.3. C

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

ZU BESUCH BEI GROSSFAMILIE JENSEN

Wenn man Dörte und Maik Jensen nach ihrer Familienplanung fragt, sagen sie, dass sie am Anfang ihrer Ehe zunächst nicht an Kinder dachten. Das Wichtigste war für sie ihre Liebe. Sie kennen und lieben sich schon von klein auf: Das erste Mal in ihrem Leben haben sie sich im Park gesehen und gleich zusammen gespielt. Obwohl sie in verschiedenen Stadtteilen wohnten, besuchten sie den gleichen Kindergarten und die gleiche Schule und hatten gemeinsame Freunde. Für Dörte und Maik Jensen war es ganz natürlich, irgendwann zu heiraten und eine Familie zu gründen. Dass sie zehn Kinder haben würden, hatten sie nicht geplant.

Zehn Kinder? In Deutschland? Unmöglich. Die Jensens wissen, wie andere Menschen oft über sie denken: Sie lächeln ironisch. Machen wenig sympathische Witze. Menschen, die keine Kinder haben; Paare mit ein oder zwei Kindern, die laut Statistik als Durchschnittsfamilie gelten. Und sogar diejenigen, die sich selbst als Großfamilie bezeichnen – damit aber drei oder vier Kinder meinen. „Von 100 Leuten gucken uns 97 unfreundlich an“, sagt Dörte Jensen, 42. Sie denken, wir sind ein Sozialfall. Arm.

Die Jensens leben in einer Vierzimmerwohnung, 110 Quadratmeter. Das jüngste Kind ist 3 Jahre alt, das älteste 21. Alle Kinder helfen im Haushalt, Streit gibt es selten. Mutter Dörte ist eine Pragmatikerin. Eine, die nicht lange redet. Die Brote schmiert und Kartoffeln schält, Hausaufgaben kontrolliert und Termine koordiniert und trotzdem immer Zeit findet für ein Gespräch mit den Nachbarn. Früher war sie Arzthelferin, heute ist sie Familienmanagerin. Bis zum sechsten Kind hat sie gearbeitet, nachmittags, wenn ihr Mann von der Arbeit gekommen ist. Er arbeitet bei der Stadtreinigung – und ist stolz darauf. Stolz darauf, dass er einen Job hat. Dass er seine Familie allein versorgen kann – ohne Sozialhilfe.

Wenn man Dörte und Maik Jensen fragt, warum sie denn so viele Kinder haben, müssen sie nicht lange nachdenken. Sie selber sind nicht in Großfamilien aufgewachsen. Und ihre Brüder und Schwestern haben ganz „normale“ Familien gegründet. Dörte und Maik Jensens Erklärung für ihren Kinderreichtum ist emotional. Sie sagen, dass sie Kinder einfach lieben. Wenn man Dörte und Maik Jensen nach ihrer Familienplanung fragt, lachen sie glücklich.

nach: www.abendblatt.de

4.1. Wo haben sich Dörte und Maik Jensen kennengelernt?

- A. Im Park.
- B. In der Schule.
- C. Bei Freunden.
- D. Im Kindergarten.

4.2. Wie reagieren andere Menschen auf die Großfamilie?

- A. Die Meisten zeigen sich neidisch.
- B. Die meisten Menschen sind unfreundlich.
- C. Leute ohne Kinder finden sie sympathisch.
- D. Familien mit 3–4 Kindern solidarisieren sich mit Jensens.

4.3. Wie finanziert sich Familie Jensen?

- A. Durch Herrn Jensens Arbeit.
- B. Jensens leben von Sozialhilfe.
- C. Frau Jensen verdient Geld mit Kochen.
- D. Durch Frau Jensens Job als Arzthelferin.

4.4. Warum haben Herr und Frau Jensen so viele Kinder?

- A. Weil sie Kinder sehr gern haben.
- B. Weil sie emotionale Probleme hatten.
- C. Weil sie selbst aus Großfamilien kommen.
- D. Weil sie ihre Geschwister imitieren wollten.

4.5. Was ist die Intention des Textes?

- A. Der Text polemisiert gegen zu kleine Wohnungen.
- B. Der Text informiert über das Leben einer Großfamilie.
- C. Der Text diskutiert die Familienplanung in Deutschland.
- D. Der Text berichtet über die Kinderfreundlichkeit in Deutschland.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

3.3. *Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.2., 4.3., 4.4.).*

3.4. *Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (4.5.).*

Rozwiązanie

4.1. A

4.2. B

4.3. A

4.4. A

4.5. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 5.1.–5.3. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. **Uwaga:** dwa zdania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

MUSIK HÖREN IST SCHÖN, MUSIK MACHEN NOCH SCHÖNER

Wir haben Theresa Paulus, 18, Musikerin des Landesjugendorchesters Hamburg, nach ihrem Lieblingsinstrument gefragt.

Theresa, wann hast du mit der Musik angefangen?

Mit acht Jahren. **5.1.** _____ Leider hatte ich nach einem Jahr keine Lust mehr dazu. Ich wollte etwas Neues lernen.

Und warum hast du dich dann für die Trompete entschieden?

Weil sie so schön laut ist. Ich habe sie auf einem Konzert gehört und fand sie toll. Nach dem Konzert durfte ich die Instrumente ausprobieren. Da wusste ich sofort, was ich spielen wollte: **5.2.** _____ Ich wollte lauter sein als meine Geschwister, die Klavier spielen.

Warum ist die Trompete das coolste Instrument von allen?

Das Tolle ist, dass man alles spielen kann: Jazz, Klassik, Pop. **5.3.** _____ Und ich mag die Kontraste.

nach: www.geo.de

- A. Drei Mal habe ich frei – in der Woche.
- B. Denn die Trompete ist sowohl Band- als auch Orchesterinstrument.
- C. Obwohl man Trompete im Orchester spielen kann.
- D. Da habe ich mit Gitarrenunterricht begonnen.
- E. Die Trompete – und nie wieder Gitarre.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (5.1., 5.2., 5.3.).

Rozwiązanie

- 5.1. D
- 5.2. E
- 5.3. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH**Zadanie 6. (0–5)**

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B albo C.

AFRIKA IN DEUTSCHLAND

Der Serengeti-Park Hodenhagen besteht aus vier großen Parks: Es gibt den Tierpark, den Affenpark, den Wasserpark und den Freizeitpark. Man besichtigt den Tierpark im eigenen Auto oder im Bus mit einer Touristengruppe. Auf der Reise **6.1.** _____ den Tierpark trifft man auf Elefanten, Löwen, Giraffen, Nashörner, Tiger, Bären und noch viele andere wilde Tiere. Doch Vorsicht! Steigen Sie nicht **6.2.** _____ dem Auto aus! Die Tiere laufen frei herum und kommen gerne mal ganz nah ans Auto heran. Aber man **6.3.** _____ nicht nur wilde Tiere im Serengeti-Park, manche Tiere kennt man auch vom Bauernhof. Der Serengeti-Park hat den **6.4.** _____ Tierpark Europas. Im Affenpark leben 20 verschiedene Affenarten. Viel Spaß hat man auch im Freizeit- und Wasserpark. 40 Attraktionen kann man ohne zusätzliche **6.5.** _____ nutzen und für jedes Alter ist etwas dabei. Für die ganz Kleinen gibt es im Kinderpark Karusselle, auf die Größeren warten die Riesenrutsche und vieles mehr.

nach: www.herz-fuer-tiere.de

6.1.

- A. für
- B. durch
- C. gegen

6.2.

- A. zu
- B. aus
- C. von

6.3.

- A. ruft
- B. sieht
- C. zeichnet

6.4.

- A. groß
- B. größer
- C. größten

6.5.

- A. Kosten
- B. Konten
- C. Kredite

Wymagania ogólne

I. *Znajomość środków językowych.*

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobom środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

I. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobom środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...] (6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5.).*

Rozwiązanie

- 6.1. B
- 6.2. B
- 6.3. B
- 6.4. C
- 6.5. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–2)

W zadaniach 7.1.–7.2. wybierz wyraz, który poprawnie uzupełnia luki w obydwu zdaniach. Zakreśl literę A, B albo C.

- 7.1. Kannst du mir bitte sagen, wie das _____?
Seit wann _____ er nicht mehr zur Schule?
A. geht
B. fährt
C. heißt
- 7.2. Seit ein paar Tagen fühle ich mich nicht _____.
Diese Woche war besonders _____.
A. gut
B. hart
C. wohl

Zadanie 8. (0–2)

W zadaniach 8.1.–8.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która może najlepiej zastąpić zaznaczony fragment. Zakreśl literę A, B albo C.

- 8.1. Lisa ist **größer als** Anne.
Anne ist nicht _____ wie Lisa.
A. kleiner
B. zu groß
C. so groß
- 8.2. **Das Fahrrad gehört mir.**
A. Das ist mein Fahrrad.
B. Radfahren macht mir Spaß.
C. Ich träume von dem Fahrrad.

Zadanie 9. (0–2)

W zadaniach 9.1.–9.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl literę A, B albo C.

- 9.1. X: Papa, ich habe dein Auto gegen die Wand gefahren.
Y: Tom, (**stało Ci się coś**) _____?
A. passt dir etwas?
B. passiert dir etwas?
C. ist dir etwas passiert?
- 9.2. X: Was macht ihr in den Sommerferien?
Y: Wir (**plyniemy statkiem**) _____ die Donau hinunter, von Passau über Wien bis nach Budapest.
A. gehen zu einem Schiff
B. fahren mit einem Schiff
C. schwimmen auf einem Schiff

Zadanie 10. (0–2)

Uzupełnij poniższe minidialogi (10.1.–10.2.), wybierając brakującą wypowiedź jednej z osób. Zakreśl literę A, B albo C.

10.1. X: Wie lange dauert das Konzert?

Y: _____

- A. Gestern Abend.
- B. Der letzte Abend.
- C. Den ganzen Abend lang.

10.2. X: _____

Y: Weil ich mich sehr schlecht gefühlt habe.

- A. Wie oft hast du starke Halsschmerzen?
- B. Wann hast du einen Termin beim Zahnarzt?
- C. Warum hast du die Hausaufgaben nicht gemacht?

Wymagania ogólne do zadań od 7. do 10.

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Wymagania szczegółowe do zadań od 7. do 10.

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...] (7.1., 7.2., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 10.1., 10.2.).*

8.3. *Zdający przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim (9.1., 9.2.).*

13. *Zdający posiada świadomość językową [...] (7.1., 7.2., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 10.1., 10.2.).*

Rozwiązanie zadań od 7. do 10.

- 7.1. A
- 7.2. A
- 8.1. C
- 8.2. A
- 9.1. C
- 9.2. B
- 10.1. C
- 10.2. C

Schemat punktowania do zadań 7–10

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ**Zadanie 11. (0–10)**

Uczestniczyłeś(-aś) w międzynarodowej wymianie w Monachium. Napisz list do kolegi z Niemiec, w którym:

- opiszysz rodzinę, u której mieszkałeś(-aś)
- zrelacjonujesz wydarzenie, które szczególnie utkwilo Ci w pamięci

- **przedstawisz wady i zalety tego wyjazdu**
- **zaproponujesz wspólne wakacje w wybranym przez Ciebie miejscu i uzasadnisz swój wybór.**

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić od 80 do 130 słów (nie licząc słów w zdaniach, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.

IV. Reagowanie [...].

Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, zjawiska, czynności.

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.

5.7. Zdający przedstawia wady i zalety różnych rozwiązań i poglądów.

7.4. Zdający proponuje [...].

Przykładowa oceniona wypowiedź 1.

Kraków, den 10.05.20....

Hallo Andrea,

danke für Deine E-Mail.

Gestern bin ich von meinem Schüleraustausch aus München zurückgekommen.

Da habe ich bei meiner Brieffreundin Julia gewohnt. Julias Vater ist Bauingenieur von Beruf, ihre Mutter arbeitet als Redakteurin beim Fernsehen. Julias Bruder Florian studiert Medizin.

Florian ist klasse: Er ist sehr freundlich. Als Julia und ich einmal nach Hause kamen, war mein Portemonnaie weg! Florian half uns suchen. Zum Glück fanden wir das Portemonnaie an der Bushaltestelle.

Das Wetter war am Anfang leider schlecht: Es hat nur geregnet. Aber dann wurde es sonnig und ich konnte viel besichtigen. Das Beste am Austausch war

die Altstadt von München und das BMW-Museum. Die vielen Autos muss man einfach sehen!

Ich habe eine Idee für die Sommerferien: Hast Du Lust mit mir zusammen nach München zu fahren? Du kannst da meine Freunde und die Stadt kennenlernen. Was meinst Du?

Schreib mir bald.

Liebe Grüße

XYZ

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19-21)

Treść – 4 punkty: zdający odniósł się do czterech elementów z polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych; w wypowiedzi występuje wiele precyzyjnych sformułowań, np.

ihre Mutter arbeitet als Redakteurin beim Fernsehen. Als Julia und ich ... kamen, war mein Portemonnaie weg, Florian half uns suchen, zum Glück fanden ..., das Wetter war am Anfang ..., das Beste am Austausch war die Altstadt, ... muss man einfach sehen, Hast Du Lust mit mir ... zu fahren?

Poprawność środków językowych – 2 punkty: wypowiedź nie zawiera błędów.

Przykładowa oceniona wypowiedź 2.

Kraków, den 10.05.20....

Hallo Lukas,

danke für Deine E-Mail.

Gestern bin ich von meinem Schüleraustausch aus München zurückgekommen.

Ich wohnte bei ✓ kleine Familie Müller und sie waren (ser) (simpatisch). Ich besuchte ✓ deutsch Schule für zwei Wochen. In ✓ Schule war (file) nett Leute und ✓ hatte szpilen sich (ser) gut.

Die Stadt ist (ser) schön. Es gibt (file) (Atraktionen) und ✓ habe (file) Kirchen gesehen. Ich habe (file) Leute kennen. Aber die Stadt war (ser) laut. Ich hatte Schlafprobleme und habe nicht schlecht geschlafen.

Treffen wir sich in Sommer? Wir können fahren an die See. Möchtest Du? Da baden wir fil und Du sehst mein Freund Andreas. ✓ Ist ser nett und arrogant.

Schreib mir bald.

Liebe Grüße

XYZ

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)

Treść – 3 punkty: zdający odniósł się do trzech elementów z polecenia i rozwinął dwa z nich, (elementy 3 i 4). Brak informacji na temat wydarzenia, które zdającemu utkwilo w pamięci (element 2.).

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera usterki w spójności i logice.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi występują głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości, np. *sie waren ser simpatisch, ...war file Leute, ...war ser schön, sind file Atraktionen, ... ist ser nett.*

Poprawność środków językowych – 1 punkt: liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację.

Zadanie 12. (0–10)

Po raz pierwszy podjąłeś/podjęłaś pracę wakacyjną. Podziel się swoimi wrażeniami na blogu.

- Poinformuj, jaką pracę wykonujesz, i przedstaw swoje obowiązki.
- Wyraź opinię na temat swojego szefa i uzasadnij ją.
- Opisz, jak poradziłeś(-aś) sobie z problemem, który pojawił się dzisiaj w pracy.
- Napisz, w jaki sposób wykorzystasz zarobione pieniądze.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 80 do 130** słów (nie licząc słów w zdaniach, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.2. *Zdający opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je.*

5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*

5.8. *Zdający opisuje intencje, marzenia, [...] plany na przyszłość.*

5.9. *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*

Przykładowa oceniona odpowiedź**Thema:****Mein Ferienjob****Kommentar:****Seit zwei Wochen habe ich einen Ferienjob.**

Ich arbeite als Kellner in einem Kaffee in Karwia. Mein Chef ist sehr freundlich und profesional. Wenn ✓ gibt viel Arbeit, er hilft mir immer und ist er nie nerwös. Ich mag ihn sehr.

Heute ich hatte ✓ sehr unangenehme Kundin im Kaffee und ich habe die Frau zu meinem Chef genehmt.

Noch eine Woche Arbeit, dann ich habe auch frei. Das Geld brauche ich für eine Reise mit meine Freunde nach Deutschland, nach Wacken.

In Wacken stattfindet ein groß Musikfestival. Da spielen viel berühmte Heavy-Metal-Gruppen und Rock-Gruppen und ist sehr viel Leute.

Super! Super! Bald kann ich machen, was ich will!**XYZ****Kommentar abschicken****Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)**

Treść – 3 punkty: zdający odniósł się do czterech elementów z polecenia, ale tylko dwa z nich (elementy 2 i 4) rozwinął.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi występują środki o wysokim stopniu pospolitości, np. *Mein Chef ist sehr freundlich und profesional, er hilft mir immer, ist er nie nerwös, ich mag ihn sehr, ich habe auch frei, das Geld brauche ich für eine Reise, da spielen Rock-Gruppen.*

Poprawność środków językowych – 1 punkt: wypowiedź zawiera liczne błędy, ale nie zakłócają one komunikacji.

2.4. Część pisemna (poziom rozszerzony). Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–3)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

1.1. Wo spricht die Person?

- A. Im Hotel.
- B. Im Reisebüro.
- C. Auf dem Campingplatz.

Tekst 2.

1.2. Was ist Toms Absicht?

- A. Er möchte viel öfter trainieren.
- B. Er möchte ein Fitness-Produkt verkaufen.
- C. Er möchte seine Gesprächspartnerin informieren.

Tekst 3.

1.3. Welcher Satz gibt, gemäß dem gehörten Text, eine Tatsache (und nicht nur eine Meinung) wieder?

- A. An der Schule gab es Cybermobbing.
- B. Es gibt kein Cybermobbing an der Schule.
- C. Cybermobbing ist an der Schule nur ein kleines Problem.

Transkrypcja

Text 1

... Ja, ja, Frau Schmidt, wir sind zwar kein Luxushotel, können Ihnen aber einigen Komfort bieten. Sehr viele Camper machen hier auf unserem Platz Urlaub. Na ja, Campingurlaub wird eben immer beliebter. Deshalb haben wir auch viel investiert: Wir haben drei neue Sanitärgebäude mit modernen Badezimmern und einem Raum mit Waschmaschinen. Außerdem haben wir neue Stellplätze für Wohnmobile und Wohnwagen, direkt am Meer. Unser Zeltplatz ist besonders bei Jugendlichen sehr beliebt. Da sehen Sie Ihre Söhne die ganzen Ferien lang kaum und haben Ihre Ruhe! Tja, das kann Ihnen Ihr Reisebüro nicht bieten, oder?

tekst własny

Text 2

Sportlerin: Hallo Tom, du als Trainer hast doch Sport studiert. Was weißt du denn eigentlich über solche Fitness-Produkte, wie isotonische Getränke und Protein-Shakes?

Trainer Tom: Hm, gute Frage. Protein-Shakes sollen ja angeblich die Muskeln wachsen lassen. Ich habe sie früher täglich nach dem Training konsumiert, bin dann aber, aus finanziellen Gründen, umgestiegen auf natürliche Lebensmittel wie Hühnerfleisch. Es gibt keine seriösen Studien, die beweisen, dass solche

Produkte funktionieren. Deshalb verkaufen wir hier im Fitness-Center auch keine Protein-Shakes mehr.

nach: www.spiegel.de

Text 3

Liebe Schüler, wir haben uns heute aus aktuellem Anlass versammelt: An unserer Schule hat es mehrere Fälle von Cybermobbing gegeben. Cybermobbing ist das Mobben anderer im Internet. Bisher haben eure Eltern geglaubt, dass es solche Fälle bei uns nicht gibt. Die meisten Lehrer waren der Meinung, dass Cybermobbing ein kleines Problem ist. Aber jetzt ist Schluss damit. Cybermobbing ist kein Spaß, sondern Terror. Aus diesem Grund findet nächste Woche, für alle obligatorisch, ein Projekttag statt, geleitet von speziell ausgebildeten Polizisten und Psychologen. Wir laden auch eure Eltern dazu ein.

nach: www.geo.de

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].

Wymagania szczegółowe

2.5. *Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.1.).*

2.4. *Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (1.2.).*

2.1.R. *Zdający oddziela fakty od opinii (1.3.).*

Rozwiązanie

1.1. C

1.2. C

1.3. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi na temat uzależnień. Do każdej wypowiedzi (2.1.–2.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. Alkohol ist keine harte Droge.
- B. Harte Drogen waren einmal legal.
- C. Das trinken die Deutschen am liebsten.
- D. Harte Drogen beeinflussen das Aussehen.
- E. Junge Leute konsumieren gefährliche Getränke.

2.1. Nummer 1	2.2. Nummer 2	2.3. Nummer 3	2.4. Nummer 4

Transkrypcja

Nummer 1

Als ich harte Drogen nahm, dachte ich die ganze Zeit, ich hätte das Leben unter Kontrolle. Ich war jung und dumm. Ich zerstörte alles, was ich mir aufgebaut hatte. Ich brach alle Verbindungen zu meinen drogenfreien Freunden ab und trennte mich von meiner Familie, sodass ich nur noch Drogenkumpels als Freunde hatte. An jedem Tag drehte sich das Leben nur noch um die eine Sache: Wie komme ich zu Geld, um mein Heroin zu bekommen? Die Folgen? Kaputte Zähne, schlechte Haut, ich sehe mindestens 10 Jahre älter aus als ich bin.

nach: www.sag-nein-zu-drogen.de

Nummer 2

Der Hauptwirkstoff von Coca-Cola war früher nicht etwa Koffein, sondern Kokain. Vor kaum mehr als 100 Jahren waren auch harte Drogen wie Opium und Morphin noch in vielen Teilen der Welt frei verkäuflich. Der deutsche Chemiekonzern BAYER warf Heroin als Medikament auf den Markt – Heroin konnte man in Apotheken kaufen. Die sozialen Konsequenzen des Konsums von Drogen waren schon damals unübersehbar. Im Jahre 1912 schlossen deshalb 13 Staaten den ersten Anti-Drogen-Pakt, das so genannte „Internationale Opium-Abkommen“. Heute gehören etwa 180 Länder diesem Pakt an, darunter alle EU-Staaten.

nach: www.sag-nein-zu-drogen.de

Nummer 3

Bier wurde schon immer gern getrunken, nicht nur in Deutschland. Die Geschichte des Bieres begann vor ungefähr 6000 Jahren in Mesopotamien, im heutigen Irak. In Deutschland genießt man die Droge Bier seit vielen Jahrhunderten. Heute gibt es in Deutschland über 1000 Firmen, die mehrere tausend verschiedene Biermarken herstellen. Nirgendwo sonst gibt es so viele Marken. Fast jede deutsche Region hat ihre eigene Bierspezialität. Der Favorit der Deutschen ist jedoch das Pils. 60 Prozent aller Deutschen trinken am liebsten ein kühles Pils. Unter allen Alkoholsorten ist Bier am beliebtesten.

nach: www.planet-wissen.de

Nummer 4

Die Idee für Energy-Drinks, wie Red Bull, kommt eigentlich aus Asien. Aus Asien importierte der Erfinder von Red Bull die Idee nach Europa. Durch kluges Marketing wurde die Marke Red Bull in der Jugend- und Club-Szene sehr erfolgreich. Besonders in der Techno-Szene, im Mountainbiking und Snowboarding funktionierte die Reklame. Wer Red Bull trank, war cool. Drogenberater warnen vor Energy-Drinks: Jugendliche mixen die süßen Energy-Drinks gern mit Schnaps und verlieren so schneller die Kontrolle über ihren Alkoholkonsum. Denn der Alkohol schmeckt nicht nach Alkohol, sondern süß.

nach: www.welt.de

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].

Wymagania szczegółowe

2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.1., 2.2., 2.3., 2.4.).

Rozwiązanie

2.1. D

2.2. B

2.3. C

2.4. E

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH**Zadanie 3. (0–4)**

Przeczytaj tekst, który został podzielony na trzy części (A–C) oraz zdania ich dotyczące (3.1.–3.4.). Do każdego zdania dopasuj właściwą część tekstu. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedna część pasuje do dwóch zdań.

3.1.	Diese Delikatesse wird ausschließlich in Handarbeit hergestellt.	
3.2.	Mit kalten Zutaten schmeckt diese Spezialität besonders gut.	
3.3.	Die Zutaten zur Fertigung dieser Leckerei sind der Öffentlichkeit unbekannt.	
3.4.	Diese exklusive Süßigkeit kann nur in geringen Mengen produziert werden.	

KANN DENN SÜSSES SÜNDE SEIN?

Wir glauben: Nein! Und stellen Ihnen im Folgenden die drei Lieblingsleckereien unserer Redaktion vor.

- A. Seit 1782 buk die Hamburger Konditorei Kemm „Kemmsche Kuchen“. Dieses vorzügliche, knusprige Backwerk, dessen Rezept mit der überlieferten Gewürzkombination in der Familie von Generation zu Generation, von Hand zu Hand, weitergereicht wurde, ist noch heute geheim. Die würzigen braunen Kuchen – ihr Geschmack erinnert an Lebkuchen – wurden zum Traditionsgebäck des Hauses. Heute werden sie zwar, aus Wirtschaftlichkeitsgründen, am Fließband produziert, aber immer noch nach der Originalrezeptur. Kemmsche Kuchen isst man pur, zum Kaffee und traditionell zum Frühstück auf gebutterten Brötchen.
- B. Bei Fraunholz in Nürnberg fertigt man „Nürnberger Kokosnussschokolade“ – natürlich nicht maschinell, sondern nur von Hand. Diese exquisite Schokoladenspezialität entsteht, indem zunächst eine Schicht dunkler Schokolade in die Formen gegeben und im Kühlschrank kaltgestellt wird. Ist sie fest, wird darauf eine zweite Schicht aus Kokosraspeln und Milkschokolade aufgetragen. Dieses aufwendige Verfahren ermöglicht keine großen Stückzahlen und ist eigentlich kaum zu bezahlen. Der Inhaber der Schokoladenmanufaktur kann die in seinem Nürnberger Ladengeschäft erhältliche Schokolade nur in sehr begrenzten Mengen anbieten.
- C. Aus der Confiserie Marcel Schmid in Sedrun kommt unsere Bündner Nusstorte. Die Bündner Nusstorte erlebte ihren ersten Boom in den 1920er Jahren, dem in den 1960ern eine bis heute währende Renaissance folgte. Unsere Nusstorte ist nicht gerade groß, doch sie hat es in sich: eine Füllung aus einer mit Honig und Schlagrahm hergestellten Sahne-Karamell-Creme und einer großen Handvoll Walnüssen. Der Hersteller empfiehlt, sie leicht zu erwärmen und mit Vanille- und Schokoladeneis zu garnieren, so entwickelt sich der Geschmack ganz ausgezeichnet.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości [...].

Wymagania szczegółowe

3.3. *Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).*

Rozwiązanie

3.1. B

3.2. C

3.3. A

3.4. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj dwa teksty na temat kreatywnego myślenia. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

Tekst 1.

DIE IDEE

(1) „Ich weiß nicht, was die Leute haben“, sagt Scheibler, wie meistens, wenn er aus der Dusche kommt, „das ist doch ein wunderbares Produkt. Ich würde es jederzeit kaufen.“ Er meint das Hair-and-Body-Gel BOTH, von dem dreißig Packungen auf dem Badezimmerschrank stehen. Ein Duschgel. Ein teurer Misserfolg seines Arbeitgebers. Seine Frau Marianne massiert ihre neue Tagescreme ins Gesicht. Sie sagt: „Vielleicht ist der Name das Problem.“ „Der Name ist das Konzept“, erklärt Scheibler. „BOTH im Doppelsinn von Hair AND Body und Man AND Woman, also BEIDE im Doppelsinn von Haar UND Körper und Mann UND Frau.“ „Dann ist eben das Konzept das Problem“, stellt Marianne fest. „Wenn nicht das Produkt das Problem ist, dann muss es ja der Name und das Konzept sein. Lanciert es doch einfach unter anderem Namen neu. Versucht einen Relaunch.“

(2) „Das klingt jetzt vielleicht blöd“, sagt Scheibler später bei einer Produktbesprechung mit Trachsel, seinem Chef, „aber warum versuchen wir keinen Relaunch von BOTH. Unter neuem Namen und Konzept.“ Trachsels Blick sagt: „Nur für den Papierkorb.“ Seinem Chef Kaeslin sagt Trachsel: „Manchmal denke ich, unter einem anderen Namen und mit einem neuen Konzept wäre ein Relaunch von BOTH vielleicht keine so schlechte Idee. Ich meine, nach allem, was wir in die Produktentwicklung gesteckt haben.“ Kaeslin denkt nach. Dann sagt er: „Relaunches unter anderem Namen sind immer problematisch.“ Bei einem strategischen Mittagessen mit Direktor Schweighauser erklärt Kaeslin: „Ich hatte da kürzlich eine Idee: Falls die Rahmenbedingungen stimmen, würde ich einem Relaunch von BOTH unter neuem Namen und Konzept eine akzeptable Chance geben.“ Am gleichen Abend vor dem Einschlafen fragt Schweighauser seine Frau Trudi: „Was hältst du von meiner Idee, BOTH unter anderem Namen neu zu lancieren?“ Trudi ist schockiert: „BOTH? Ist das das Duschgel, das nach Dorffriseur riecht?“

(3) Am nächsten Tag sagt Schweighauser zu Kaeslin: „Ihre Schnapsidee vom BOTH-Relaunch schlagen Sie sich bitte aus dem Kopf.“

„Das habe ich Trachsel auch gesagt, die Idee stammt von ihm“, antwortet Kaeslin. Zu Trachsel sagt er kurz darauf: „Ersparen Sie mir in Zukunft Ideen wie den BOTH-Relaunch.“

„Scheiblers Idee“, präzisiert Trachsel.

„Was ist los?“, erkundigt sich Marianne beim Abendessen, „warum redest du nicht mit mir?“

„Das fragst du mich?!“, schreit Scheibler.

nach: Martin Suter: Die Idee. Aus: Business Class. Zürich, 2002

4.1. Was ist Marianne Scheiblers Idee?

- A. Dreißig Packungen des Duschgels zu kaufen.
- B. Eine Tagescreme für Männer und Frauen zu entwickeln.
- C. Das Duschgel mit neuem Namen auf den Markt zu bringen.
- D. Konzepte für besonders erfolgreiche Kosmetika zu schreiben.

4.2. Was ist das Hauptthema des 2. Abschnitts von Text 1?

- A. Strategische Mittagessen sind nutzlos.
- B. Innovationen landen in der Regel im Papierkorb.
- C. Für ihre Karriere klauen Menschen fremde Ideen.
- D. Die Entwicklung eines Produkts wird beschleunigt.

Tekst 2.

IDEEN IM ARBEITSLEBEN IMMER WICHTIGER

„Innovative Ideen und kreative Lösungen sind in vielen Unternehmen gefragt“, weiß Angela Carell vom Institut für Arbeitswissenschaft der Universität Bochum. Arbeitgeber erwarten von ihren jungen Mitarbeitern, dass sie entsprechende Kompetenzen mitbringen. Die gute Nachricht: Ideen erwachsen aus Kreativität und die ist, entgegen einer verbreiteten Meinung, keine angeborene Eigenschaft, die jemand hat oder eben nicht. Im Gegenteil, Kreativität ist nach Überzeugung der Wissenschaftlerin eine Kompetenz, an der der Einzelne arbeiten kann.

Probleme lösen

„Dabei geht es natürlich nicht um künstlerische Kreativität, sondern um kreative Problemlösungskompetenz“, sagt Carell. Und die ist bei Absolventen aller Studiengänge gefragt – von Architektur über Pädagogik bis zur Informatik. „Neben der Fachkompetenz zählt eben auch die Fähigkeit, originell denken zu können, eben nicht so wie alle anderen.“ Die besten Lösungen sind häufig nicht die naheliegenden. „Auch von Informatikern wird erwartet, nicht die übliche Variante zu entwickeln.“

Perspektivwechsel

Und genau an diesem Punkt ist Kreativität gefragt – und manchmal ein Perspektivenwechsel. Ein Informatiker beispielsweise, der sich um das Thema Datenschutz kümmert, kann davon profitieren, sich dafür in die Rolle eines Hackers zu versetzen: „Wenn er zunächst versucht, an die Daten heranzukommen, versteht er besser, wie sie sich schützen lassen.“ Das führt möglicherweise zu einer viel besseren Lösung.

Kreativkultur

Kreative Lösungsansätze sind in vielen Betrieben ein Thema und es gibt dort oft schon Konzepte und Strategiepapiere für das Ideenmanagement. Aber das reicht nicht: Absolute Priorität hat eine kreative Kultur, eine Umgebung, in der die Mitarbeiter überhaupt erst kreative Ideen entwickeln, diese Ideen angstfrei vertreten und auch von ihren eigenen Ideen profitieren können.

Die Universitäten Bochum und Dortmund sind ein gutes Beispiel dafür, wie das Problem mit der Zeit gelöst werden könnte: Sie trainieren die Problemlösungskompetenz ihrer Studenten systematisch vom ersten Semester an durch eine kreativitätsfördernde, angstfreie Lehr- und Lernkultur. Übung macht den Meister ...

nach: www.rp-online.de

4.3. Was ist Kreativität nach Angela Carells Definition?

- A. Kreativität ist eine formbare Fähigkeit.
- B. Kreativität ist eine stabile Charaktereigenschaft.
- C. Kreativität ist eine Frage des künstlerischen Talents.
- D. Kreativität ist eine Frage des jeweiligen Studienganges.

4.4. Was ist am wichtigsten für die Entwicklung von Ideen im Berufsleben?

- A. Ein gutes Strategiepapier.
- B. Ein Betrieb mit vielen Konzepten.
- C. Eine angstfreie kreative Atmosphäre.
- D. Ein Anti-Stress-Training an der Universität.

4.5. Was ist die Intention der beiden Texte?

- A. Die Texte thematisieren das Ideenmanagement im Arbeitsleben.
- B. Die Texte legitimieren die Nutzung fremder Ideen im Arbeitsleben.
- C. Die Texte kritisieren die finanziellen Misserfolge von Arbeitnehmern.
- D. Die Texte favorisieren konventionelle Problemlösungen für Arbeitgeber.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości [...].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.3., 4.4.).

3.1. Zdający określa główną myśl części tekstu (4.2.).

3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (4.5.).

Rozwiązanie

4.1. C

4.2. C

4.3. A

4.4. C

4.5. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH**Zadanie 5. (0–4)**

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (5.1.–5.4.), przekształcając jeden z wyrazów z ramki w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów. **Uwaga:** dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

entstehen	ihr	gehen	Grund	Land	sein
-----------	-----	-------	-------	------	------

AUTOFREIER TAG

Jedes Jahr am 22. September ist „Autofreier Tag“. Der autofreie Tag **5.1.** _____ 1998 in Frankreich und wird seit 2000 international organisiert. Unter dem Motto «Alternative Mobilität» fordern 1370 Städte in 30 **5.2.** _____ Europas sowie in Argentinien, Brasilien, Japan und Taiwan die Bürger auf, den Wagen stehen zu lassen und die in vielen Fällen kostenlos zur Verfügung gestellten öffentlichen Verkehrsmittel oder das eigene Rad zu nutzen. Warum aber sollte man überhaupt auf das Auto verzichten? Dafür finden sich einige logische **5.3.** _____: Bewegung, wie beim Radfahren oder Zufußgehen, ist gesund und es gibt weniger Verkehrsunfälle. Darüber hinaus sind Fortbewegungsmittel wie Bus und Bahn klimafreundlicher als Fahrten mit dem eigenen Auto: Wenn die Menschen einen Tag auf **5.4.** _____ motorisierten Fahrzeuge verzichten, leidet die Welt einen Tag weniger unter deren Lärm und deren Abgasen.

nach: www.n-tv.de, www.geo.de

Wymagania ogólne

1. *Znajomość środków językowych.*

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]).

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...] (5.1., 5.2., 5.3., 5.4.).*

Rozwiązanie

5.1. *entstand*

5.2. *Ländern*

5.3. *Gründe*

5.4. *ihre*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–4)

Uzupełnij zdania 6.1.–6.4., wykorzystując podane w nawiasach wyrazy w odpowiedniej formie. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeżeli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów. **Uwaga:** w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie sześć wyrazów, wliczając w to wyrazy już podane.

- 6.1. Berliner Filmfestival: Gestern Abend begrüßten (*zahlreich / begeistert / Zuschauer*) _____ ihre Lieblingsschauspieler auf dem roten Teppich am Potsdamer Platz.
- 6.2. Du solltest dich wirklich mehr bewegen. Je mehr Sport du machst, (*desto / gut / fühlen / du / sich*) _____.
- 6.3. Wir planen, (*unser Urlaub / Italien / verbringen*) _____, weil wir endlich die Kunstschatze der Toskana erleben möchten.
- 6.4. Wie lange dauert das denn noch mit meinem Essen? Wenn ich das gewusst hätte, wäre ich nicht ins Restaurant gegangen, sondern (*zu Hause essen*) _____!

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych [...]) (6.1., 6.2., 6.3., 6.4.).

Rozwiązanie

- 6.1. *zahlreiche begeisterte Zuschauer*
 6.2. *desto besser fühlst du dich*
 6.3. *unseren Urlaub in Italien zu verbringen*
 6.4. *hätte zu Hause gegessen*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 7. (0–13)

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat, który wybrałeś(-aś), zakreślając jego numer.

1. W Twojej szkole wprowadzono zakaz używania telefonów komórkowych. Młodzież zorganizowała akcję protestacyjną. Napisz **artykuł** na stronę internetową szkoły, w którym zrelacjonujesz przebieg akcji oraz przedstawisz i uzasadnisz swoje stanowisko w tym konflikcie.
2. Wróciłeś(-aś) niezadowolony(-a) z obozu młodzieżowego zorganizowanego przez szkołę. Napisz **list** do gazetki szkolnej, w którym uzasadnisz, dlaczego uważasz obóz za nieudany, i zaproponujesz rozwiązania, które poprawią jakość tego typu wyjazdów w przyszłości.
3. Coraz więcej młodych osób wybierając kierunek studiów nie kieruje się własnymi zainteresowaniami, ale wymaganiami rynku pracy. Napisz **rozprawkę** na ten temat, przedstawiając zalety i wady takiej decyzji.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Temat 1.

Handys in der Schule

Ist es richtig, Handys in der Schule ausnahmslos zu verbieten? Diese Frage wird gegenwärtig von vielen Lehrern, Schülern und Eltern lebhaft diskutiert. Auch an unserer Schule gibt es den Kampf um das Handy.

Es ist still. Man hört sie nicht. Aber man sieht sie – im Foyer, obwohl alle längst in ihren Klassenzimmern sein sollten. Die Schüler bewegen sich nicht, ignorieren die Fragen der Lehrer. Man sieht ein Schild: „Kommunikation ist hier verboten!“, daneben ein Piktogramm von einem Gesicht mit einem großen X über dem Mund. Erst 30 Minuten später löst sich die Versammlung auf.

Mit dieser Aktion haben heute Vormittag die meisten Schüler ihre Unzufriedenheit mit dem neuem Handyverbot an unserer Schule zum Ausdruck gebracht.

Meiner Meinung nach können wir jedoch nicht einerseits Kommunikation verlangen, sie andererseits aber verweigern.

Auch ich möchte nicht, dass Lehrer meine Tasche nach einem Handy durchsuchen und ich möchte meine Eltern anrufen können, wenn es mir schlecht geht.

Für ein Handyverbot spricht jedoch die Tatsache, dass manche Schüler anscheinend keine Grenzen kennen. Sie simsen im Unterricht oder googeln die Lösungen während der Klassenarbeiten. Das ist unglaublich!

Meine Schlussfolgerung aus der ganzen Sache lautet deshalb: Wir müssen unseren Lehrern ein Angebot unterbreiten, indem wir sinnvollen Alternativen zu einem absoluten Handyverbot entwickeln. Ich schlage vor, dass Ihr mir Eure Ideen mailt und ich daraus einen Brief mache. Wir könnten beispielsweise unsere Handys vor jeder Unterrichtsstunde ausgeschaltet auf einem Tisch im Klassenzimmer legen.

Was haltet Ihr davon? Mailt mir bis übermorgen Eure Vorschläge!

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.

5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: wprowadzenie zgodne z tematem, ciekawe, zachęcające do czytania, pogłębiona realizacja dwóch elementów (zrelacjonowanie akcji protestacyjnej oraz zaprezentowanie swojego stanowiska), zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi, wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: uwzględnione zostały wszystkie części pracy, wypowiedź jest zatytułowana, wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie

uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia, układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, (np. *Diese Frage wird gegenwärtig von vielen Lehrern, Schülern und Eltern lebhaft diskutiert. Erst 30 Minuten später löst sich die Versammlung auf. ...haben heute Vormittag die meisten Schüler ihre Unzufriedenheit mit dem neuen Handyverbot an unserer Schule zum Ausdruck gebracht. ...können wir jedoch nicht einerseits Kommunikation verlangen, sie andererseits aber verweigern. Für ein Handyverbot spricht jedoch die Tatsache, dass ..., Meine Schlussfolgerung aus der ganzen Sache lautet deshalb: Wir müssen unseren Lehrern ein Angebot unterbreiten, indem wir sinnvolle Alternativen zu einem absoluten Handyverbot entwickeln.*).

Poprawność środków językowych – 3 punkty: praca zawiera nieliczne błędy językowe.

Temat 2.

2. Wróciłeś(-aś) niezadowolony(-a) z obozu młodzieżowego zorganizowanego przez szkołę. Napisz **list** do gazetki szkolnej, w którym uzasadnisz, dlaczego uważasz obóz za nieudany, i zaproponujesz rozwiązania, które poprawią jakość tego typu wyjazdów w przyszłości.

Warschau, 10.05.20....

Liebe Redakteurinnen und Redakteure,

letzten Monat hat das Zeltlager unserer Schule auf der Insel Sylt stattgefunden.

Ich habe daran teilgenommen. Leider muss ich sagen, dass das Zeltlager kein Erfolg war. Nächste Mal soll es besser sein, darum schreibe ich.

Schon ✓ Zugfahrt nach Sylt war schlecht organisiert, denn für viele Schüler unserer Gruppe waren keine Sitzplätze reserviert. Und das, obwohl wir dafür bezahlt hatten. [Bahnkarten kann man heute schnell per Internet kaufen.]

Als wir zum Campingplatz kamen, stellte sich heraus, dass man uns erwartete erst in der nächsten Woche. Deshalb auf unserem Zeltplatz war noch eine andere Gruppe und wir konnten unsere Zelte nicht zusammenstellen. Unsere Gruppe existierte fast eine Woche nicht als Gruppe.

Das größte Problem war das Alter der Schüler in unserer Gruppe. Für ältere Schüler waren viele junge Schüler, für junge Schüler viele ältere Schüler. Natürlich hatten wir Probleme, weil für junge Schüler nicht interessiert waren, an was wollten machen die älteren Schüler.

Ich möchte vorschlagen, dass nächste mal wir sollen ✓ Zeltlager besser organisieren. Die reservierung sollten von zwei oder mehr Personen kontrolliert werden. Nicht nur die für ✓ Zug, sondern auch die für ✓ Campingplatz. Außerdem muss der Lehrer die Gruppen besser anpassen, um die Schüler die Zeit schön zu verbringen. [Die Gruppe ist die beste in ✓ Schule, weil wir uns sehr oft treffen.]

Sehr junge Schüler sollten nicht in einer Gruppe mit älteren Schüler sein. Das heißt auch, dass die Schüler mehr helfen müssen bei der Organisation vor der Reise und auch während der Reise. Dann arbeiten sie als Gruppe schon vor ✓ Reise zusammen.

Schulreisen sind wichtig für Schüler, besonders für ältere Schüler. Nächste Mal soll besser sein.

Viele Grüße

XYZ

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy [...] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści [...].

IV. Reagowanie [...]

Zdający reaguje [...] w formie pisemnej, w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości [...].

5.3. Zdający przedstawia [...] fakty z przeszłości [...].

5.7. Zdający przedstawia [...] wady różnych rozwiązań i poglądów.

5.8. Zdający opisuje [...] nadzieje [...] na przyszłość.

5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.

5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

7.4. Zdający proponuje [...].

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: wstęp w pełni poprawny, określono cel listu, wieloaspektowa realizacja pierwszego elementu (uzasadnienie, dlaczego obóz był nieudany), wieloaspektowa realizacja drugiego elementu (zapropozowanie rozwiązań na przyszłość), zakończenie nie jest w pełni poprawne, zdający powtarza wstęp praktycznie dokładnie tymi samymi słowami;

elementy formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący list, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny, praca zawiera krótkie fragmenty odbiegające od tematu, długość pracy nieznacznie przekracza granice określone w poleceniu (278 słów).

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź zawiera 2 usterki w zakresie spójności oraz logice tekstu.

Zakres środków językowych – 2 punkty: w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych (np. *Leider ich muss sagen, dass das Zeltlager kein Erfolg war. Als wir zum Campingplatz kamen, stellte sich heraus, dass man uns erwartete erst in der nächsten Woche.*), jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: liczne błędy językowe i nieliczne błędy zapisu.

Temat 3.

3. Coraz więcej młodych osób wybierając kierunek studiów nie kieruje się własnymi zainteresowaniami, ale wymaganiami rynku pracy. Napisz **rozprawkę** na ten temat, przedstawiając zalety i wady takiej decyzji.

Immer mehr jungen Menschen orientieren sich bei ✓ Wahl ihrer Studium am Arbeitsmarkt und die persönlichen Interesen sind nicht wichtig. Ist das ✓ gute Entscheidung oder nicht?

✓ Solchen Entscheidung hat viele Vorteilen: Der Absolvent findet nach ✓ Studium attractive Arbeit. Er kann ein schönes Leben ✓ und kann er öfter verreisen. Viele Reisebüros bieten Billigreisen an. *[Im Juli ich war in Italien.*
✓ *Reise kostete nicht viel und ich war zufrieden.*

Außerdem kann der Absolvent, wenn er hat das Glück, Karriere machen.

[Das Glück einer Familie ist am wichtigsten.]

Die größte Nachteil einer solche Entscheidung ist, das man vielleicht unglücklich sein wird, sowohl in Studium als auch im Berufsleben. Denn wenn

sich jemand für einen Fach entscheidet, der ihn eigentlich gar nicht interessiert und für das er keinen Talent hat, er hat stendig Probleme und keinen Stress. Er muss im Studium mehr Lernen als andere Studenten. Außerdem ist es gut für Studenten im Ausland, √ arbeiten und viele Sprachen zu lernen. Man hat aber als die Motivation nur das Geld. Nach der Studium arbeitet man viele Jahre in einem Beruf, der wahrscheinlich auch kein Spaß macht. Man wird so unglücklich und zufrieden. Und vielleicht ist √ Privatleben schlecht.

Es zeigt sich also, dass es ist besser, sich bei √ Wahl der Studium nach den persönlichen Interesen √ orientieren, denn man dann arbeitet mit viel Spaß.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne [...] bogate i spójne pod względem treści.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

5.2.R. Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.

5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: teza zgodna z tematem oraz treścią wypowiedzi, powierzchowna realizacja pierwszego elementu (zalety), pogłębiona realizacja drugiego elementu (wady), zakończenie nie w pełni poprawne, ponieważ odbiega nieznacznie od treści wypowiedzi, wypowiedź zawiera nieliczne, krótkie fragmenty odbiegające od tematu

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera 3-5 usterek w spójności oraz logice na poziomie zdania i akapitu.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych, w większości użyte struktury o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 1 punkt: praca zawiera bardzo liczne błędy językowe i nieliczne błędy zapisu.

2.5.

Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących
(poziom podstawowy i rozszerzony)

Dla absolwentów niesłyszących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do ich niepełnosprawności. Absolwenci niesłyszący są zwolnieni z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego. W przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie podstawowym dla absolwentów niesłyszących przygotowuje się odrębny arkusz egzaminacyjny, natomiast w przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie rozszerzonym – do potrzeb absolwentów niesłyszących dostosowuje się arkusz standardowy. Dostosowania te obejmują między innymi:

- możliwość skrócenia tekstów w części na rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość środków językowych
- możliwość dołączenia pod tekstem glos (wyjaśnień w języku obcym znaczenia trudniejszych słów z tekstu) lub tłumaczenia wybranych słów na język polski
- możliwość uproszczenia tekstu pod względem leksykalnym
- zmniejszenie liczby opcji odpowiedzi w zadaniach wyboru wielokrotnego z czterech (A, B, C, D) do trzech (A, B, C).

Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących jest przedstawiona w Tabeli 5.

TABELA 5. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących

	CZEŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZEŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I – V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 3, 5, 7, 8, 12, 13 oraz wybrane wymagania w punkcie 6, ale w formie pisemnej 	określone w podstawie programowej IV.1.P i IV.1.R: <ul style="list-style-type: none"> • wymagania ogólne: I – V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 3, 5, 7, 8, 12, 13
CZAS TRWANIA	120 minut	zgodnie z Komunikatem Dyrektora CKE o dostosowaniu warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy
CZEŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej	

2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7)	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7) • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 3.1)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 450–650 słów	ok. 1300–1600 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	4–5	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	38%	34%

2.5.2. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 6.2); 6.3); 6.13); 8.3); 13	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 8.3); 13 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 8.2); 8.3); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w <i>Informatorze</i> (str. 27–34)	określony w <i>Informatorze</i> (str. 27–34)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z lukami, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	3–4	2–3
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	35%	32%

2.5.3. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami w poleceniu dotyczącymi treści oraz formy.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓLWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.1); 8.3); 12	określone w podstawie programowej: <ul style="list-style-type: none"> • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 5.1); 5.2); 7.1) – 7.6); 8.2); 8.3); 12
LICZBA WYPOWIEDZI	2 (A i B)	1
FORMY WYPOWIEDZI	A. odpowiedzi na pytania dotyczące materiału stymulującego (ilustracja lub zdjęcie) B. tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej albo elektronicznej [e-mail], wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad rozwiązań i poglądów	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji
CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	A. materiał stymulujący (ilustracja lub zdjęcie), którego dotyczą trzy pytania B. jedno zadanie (bez możliwości wyboru), polecenie w języku polskim; w treści zadania podane są trzy elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	A. liczba słów nie jest określona B. 50–100 słów	200–250 słów
PUNKTACJA	wypowiedzi są oceniane przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • treść – osobno w zadaniach A (od 0 do 3 punktów) i B (od 0 do 4 punktów) • spójność – od 0 do 1 punktu (łącznie w zadaniach A i B) • zakres i poprawność środków językowych – od 0 do 3 punktów (łącznie w zadaniach A i B) 	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów

	Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 2.5.5.).	Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone w sekcji 1.3.7.
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	27%	34%

2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym są omówione szczegółowo w sekcji 1.3.5.

Przykładowe zadania do części pisemnej dla absolwentów niesłyszących (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 80–91.

2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Treść

Zadanie A. W ocenie odpowiedzi na każde z trzech pytań bierze się pod uwagę adekwatność wypowiedzi zdającego do pytania i treści ilustracji lub zdjęcia. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 1 punktu, zgodnie z poniższą tabelą.

1 pkt	odpowiedź komunikatywna i adekwatna do pytania i treści ilustracji/zdjęcia
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedź częściowo lub całkowicie nieadekwatna do pytania oraz/lub treści ilustracji/zdjęcia LUB • odpowiedź niekomunikatywna LUB • brak odpowiedzi

Zadanie B. W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu.

- Jako element, do którego zdający *odniósł się* w pracy, należy uznać komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia.
- Jako element *rozwinięty* w pracy należy uznać komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
- Zdający *nie odniósł się* w pracy do elementu wówczas, kiedy nie realizuje podpunktu treści polecenia lub realizuje ten podpunkt w sposób całkowicie niekomunikatywny.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność wypowiedzi (oceniana łącznie w zadaniach A i B)

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi są w całości spójne i logiczne zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB wypowiedzi zawierają nieliczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi zawierają liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu LUB wypowiedzi są w znacznej mierze niespójne/nielogiczne; zbudowane są z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres i poprawność środków językowych (oceniane łącznie w zadaniach A i B)

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

<i>poprawność środków językowych</i>	<ul style="list-style-type: none"> brak błędów nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację 	<ul style="list-style-type: none"> liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> liczne błędy często zakłócające komunikację bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację
<i>zakres środków językowych</i>			
zadowalający zakres środków językowych	3 pkt	2 pkt	1 pkt
ograniczony zakres środków językowych	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo ograniczony zakres środków językowych	1 pkt	0 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
- Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

3. Jeżeli wypowiedź w zadaniu B zawiera **40** słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
4. Jeżeli za wypowiedzi w zadaniach A i B przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedzi przyznano 1 punkt w kryterium treści, w kryterium spójności przyznaje się 0 punktów, natomiast w kryterium zakresu i poprawności środków językowych – maksymalnie 1 punkt.
6. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym zostały szczegółowo opisane w sekcji 1.3.7.

2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy)

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 1. (0–4)

Przeczytaj cztery teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

Liebe Ramona, lieber Jens,
ich weiß genau, wie sehr Ihr Euch ein Kind gewünscht habt. Endlich könnt Ihr Eure kleine Lisa in die Arme nehmen und das Glück einer Familie genießen. Herzlichen Glückwunsch!
Mit den besten Wünschen für Euch
Daniel

nach: Duden. Briefe gut und richtig schreiben

1.1. Was ist die Intention des Autors von Text 1?

- A. Er möchte das Kind einladen.
- B. Er möchte zur Geburt gratulieren.
- C. Er möchte alles Gute zum Namenstag wünschen.

Tekst 2.

Hallo Anna, hier Markus. Ich habe vier Kinokarten für den neuen Film von Detlev Buck, eine ziemlich lustige Komödie. **1.2.** ____ Wenn ja, treffen wir uns heute Abend um 20.00 Uhr vor dem Passage-Kino. Brauche schnelle Antwort.
Lieben Gruß
Anna

tekst własny

1.2. Was muss in der Lücke stehen?

- A. In welches Kino gehst du?
- B. Hast du Lust mitzukommen?
- C. Welchen Film möchtest du sehen?

Tekst 3.

Der Frühling ist da! Die Sonne scheint! Erleben Sie jetzt wieder die neuen Modetrends der Saison bei OTTO. Wunderschöne T-Shirts, Blusen, Kleider und Röcke. Kaufen Sie jetzt hier bei uns per Internet ein. Und sparen Sie 10 € im gesamten OTTO-Angebot.

nach: Katalog OTTO edition. 2013

1.3. Was kann man hier kaufen?

- A. Kleidung.
- B. Sonnencreme.
- C. Frühlingsblumen.

Tekst 4.

Mit dem Sparpreis der Bahn reisen Sie bequem ab 29,- Euro in der 2. Klasse oder ab 49,- Euro in der 1. Klasse in ganz Deutschland, zum Beispiel von Hamburg nach München. Das Angebot gilt für einfache Fahrten, auch im Intercity-Express.

nach: www.bahn.de

1.4. Wo sieht man diesen Text?

- A. In einem Reisepass aus München.
- B. Am Eingang eines S-Bahn-Museums.
- C. Auf der Website der Deutschen Bahn.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (1.1.).

3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (1.2.).

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (1.3.).

3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.4.).

Rozwiązanie

- 1.1. B
- 1.2. B
- 1.3. A
- 1.4. C

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–3)

Przeczytaj tekst. Dopasuj właściwy tytuł (A–D) do każdej części tekstu. Wpisz odpowiednią literę w miejsca 2.1.–2.3. Uwaga: jeden tytuł został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej części tekstu.

- A. Hilfe gegen negativen Stress
- B. Positiver Stress ist gut
- C. Was ist Stress eigentlich?
- D. Gab es früher weniger Stress?

2.1. _____

Stress ist eine natürliche Reaktion des Menschen auf ein Problem. Der Puls steigt, wir sehen und hören besser, wir atmen schneller und sind vorbereitet auf einen Kampf oder schnelles Weglaufen. Es gibt positiven und negativen Stress.

2.2. _____

Ein Leben ganz ohne Stress ist gar nicht gut: Positiver Stress ist wichtig für unsere Produktivität. Er motiviert uns, zum Beispiel, wenn wir eine Aufgabe erfolgreich lösen wollen.

2.3. _____

Stress ist erst dann schlecht für uns, wenn wir zu oft gestresst sind und den Stress nicht mehr kompensieren können, weil wir uns nicht bewegen. Am besten hilft Sport bei großem Stress. Stehen Sie also vom Schreibtisch auf und bewegen Sie sich!

nach: Apotheken Umschau, 18.07.2012

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegółowe

3.2. *Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (2.1., 2.2., 2.3.).*

Rozwiązanie

- 2.1. C
- 2.2. B
- 2.3. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj trzy teksty o zakupach (A–C). Do każdego zdania (3.1.–3.4.) dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: Jeden tekst pasuje do dwóch zdań.

A.	Ich heiße Eva und kaufe am liebsten jeden Tag in kleinen Lebensmittelgeschäften ein, wo es Brot, Milch, Butter, Käse, Obst und Gemüse gibt. So ein Geschäft befindet sich in der Nähe meiner Wohnung.
B.	Mein Name ist Monika. Frs Einkaufen habe ich wenig Zeit. Deswegen kaufe ich nur einmal pro Woche ein, in einem Supermarkt. Am wichtigsten ist mir, dass der Supermarkt bis 22.00 Uhr geöffnet ist.
C.	Ich heiße Claudia. Einkaufen finde ich schrecklich, denn die vielen Kunden an der Kasse gehen mir auf die Nerven. Fast alles kaufe ich deshalb online. Meine Einkäufe bringt mir ein Kurier direkt nach Hause.

tekst wsny

3.1.	Die Öffnungszeiten des Geschäfts sind günstig für sie.	
3.2.	Sie mag kleine Läden.	
3.3.	Sie macht täglich Einkäufe.	
3.4.	Vieles kauft sie ohne Ausgehen ein.	

Wymagania oglne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdajcy rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].

Wymagania szczegłowe

3.3. Zdajcy znajduje w tekcie okrelone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwizanie

3.1. B

3.2. A

3.3. A

3.4. C

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowied.

0 pkt – odpowied niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH**Zadanie 4. (0–5)**

Przeczytaj tekst. Wybierz poprawne uzupełnienie luk. Wpisz litery A–G w luki 4.1.–4.5.

Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
Dessert	empfehlen	essen	Fisch	Salzkartoffeln	trinken	Vorspeise

Kellner: Guten Tag, der Herr. Haben Sie schon gewählt?

Jonas: Guten Tag. Ja, ich hätte bitte gerne die Hühnersuppe als **4.1.** _____.

Kellner: Und was möchten Sie als Hauptspeise?

Jonas: Das weiß ich noch nicht so genau. Können Sie mir etwas **4.2.** _____?

Kellner: Wir haben heute Morgen frischen **4.3.** _____ bekommen.

Jonas: Was für einer ist es denn?

Kellner: Dorsch. Den könnte ich Ihnen mit **4.4.** _____ und Gurkensalat servieren.

Jonas: Mhm, lecker! Das ist eine gute Idee. So machen wir das.

Kellner: Was möchten Sie dazu **4.5.** _____?

Jonas: Mineralwasser ohne Kohlensäure, aber mit Eis, bitte.

Kellner: Jawohl, der Herr. Kommt sofort.

tekst własny

Wymagania ogólne

1. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...] (4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.).

Rozwiązanie

4.1. G

4.2. B

4.3. D

4.4. E

4.5. F

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj zdania. Wybierz poprawne uzupełnienie luk. Zakreśl literę A, B albo C.

5.1. Maries Katze ist sehr _____.

A. schön

B. schöne

C. schönen

- 5.2. Ich glaube, du _____ ganz gut deutsch.
 A. spricht
 B. sprecht
 C. sprichst
- 5.3. Hängt da ein Bild vom Maler Roland Ladwig _____ der Wand?
 A. an
 B. auf
 C. aus

Wymagania ogólne

1. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...] (5.1., 5.2., 5.3.).

Rozwiązanie

5.1. A

5.2. C

5.3. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ (0–11)

Zadanie 6.

Popatrz na zdjęcie. Odpowiedz na pytania 6.1.–6.3. pełnymi zdaniami w języku niemieckim. W pytaniach 6.2. i 6.3. nie musisz udzielać prawdziwych odpowiedzi, możesz je wymyślić.

nach: <http://lafactorioplastica.com>

6.1. Beschreibe das Bild, bitte.

6.2. Was glaubst du: Macht beiden Personen die Arbeit Spaß? Warum?

6.3. Welche Pflichten im Haushalt hast du?

Zadanie 7.

W przyszłym tygodniu urządzasz przyjęcie dla swoich znajomych. W e-mailu do kolegi z Niemiec:

- wyjaśnij, dlaczego urządzasz przyjęcie
- napisz, co już zrobiłeś(-aś), przygotowując to przyjęcie
- przedstaw, co myślą rodzice o tym przyjęciu.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić **od 50 do 100** słów (nie licząc słów, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność i logika wypowiedzi oraz zakres i poprawność środków językowych.

Wymagania ogólne do zadań 6. i 7.

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.1. *Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska, czynności.*

5.3. *Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.*

5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje poglądy, uczucia.*

5.6. *Zdający przedstawia opinie innych osób.*

5.9. *Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Zadanie 6.

6.1. *Auf dem Foto sind ein Mann und ein Kind in einer Küche. Sie spülen Teller. Ich glaube, es sind Vater und Sohn.*

6.2. *Ich glaube, sie haben Spaß, weil sie zusammen Zeit verbringen. Und die Arbeit in der Küche ist nicht schwer.*

6.3. *Ich räume mein Zimmer auf und decke den Tisch. Außerdem helfe ich beim Kochen.*

Zadanie 7.

**Hallo Daniel,
wie geht es Dir?**

Ich habe ein bisschen Stress, denn am Samstag feiere ich meinen Geburtstag. Deshalb organisiere ich eine Party. Und für die Party muss ich noch etwas vorbereiten.

Es gibt ein kaltes Buffet. Das machen meine Schwester und meine Mutter. Ich finde das sehr nett von ihnen! Die Getränke kaufe ich mit meinem Vater am Freitag. Gute Musik habe ich schon auf einem USB-Stick. Meine ganze Familie hilft mir, denn sie finden es wichtig, dass ich Freunde habe und mit meinen Freunden feiere.

Ich maile Dir Fotos von der Party.

Bis bald.

Viele Grüße

XYZ

Schemat punktowania do zadania 6.

1 pkt – odpowiedź komunikatywna i adekwatna do pytania i treści zdjęcia.

0 pkt – odpowiedź częściowo lub całkowicie nieadekwatna do pytania oraz/lub treści zdjęcia
LUB odpowiedź niekomunikatywna LUB brak odpowiedzi.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 78–80)

Treść (zadanie 6.) – 3 punkty: zdający udzielił odpowiedzi zgodnych z treścią pytań i materiałem ilustracyjnym.

Treść (zadanie 7.) – 4 punkty: zdający odniósł się do wszystkich elementów z polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi (razem za zadanie 6. i 7.) – 1 punkt: praca jest spójna i logiczna.

Zakres i poprawność (razem za zadanie 6. i 7.) – 3 punkty: brak błędów, zadowalający zakres środków językowych.

2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony)

Uwaga: numeracja zadań odpowiada numeracji zadań w części dotyczącej poziomu rozszerzonego bez dostosowania (str. 63–66).

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH**Zadanie 3. (0–4)**

Przeczytaj tekst, który został podzielony na trzy części (A–C) oraz zdania ich dotyczące (3.1.–3.4.). Do każdego zdania dopasuj właściwą część tekstu. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedna część tekstu pasuje do dwóch zdań.

3.1.	Diese Delikatesse wird ausschließlich in Handarbeit hergestellt.	
3.2.	Mit kalten Zutaten schmeckt diese Spezialität besonders gut.	
3.3.	Die Zutaten zur Fertigung dieser Leckerei sind der Öffentlichkeit unbekannt.	
3.4.	Diese exklusive Süßigkeit kann nur in geringen Mengen produziert werden.	

KANN DENN SÜSSES SÜNDE SEIN?

Wir glauben: Nein! Und stellen Ihnen im Folgenden die drei Lieblingsleckereien unserer Redaktion vor.

- A.** Seit 1782 buk die Hamburger Konditorei Kemm „Kemmsche Kuchen“. Dieses vorzügliche¹, knusprige Backwerk, dessen Rezept mit der überlieferten Gewürzkombination in der Familie von Generation zu Generation, von Hand zu Hand, weitergereicht wurde, ist noch heute geheim. Die würzigen braunen Kuchen – ihr Geschmack erinnert an Lebkuchen – wurden zum Traditionsgebäck des Hauses. Heute werden sie zwar, aus Wirtschaftlichkeitsgründen, am Fließband² produziert, aber immer noch nach der Originalrezeptur. Kemmsche Kuchen isst man pur, zum Kaffee und traditionell zum Frühstück auf gebutterten Brötchen.
- B.** Bei Fraunholz in Nürnberg fertigt man „Nürnberger Kokosnussschokolade“ – natürlich nicht maschinell, sondern nur von Hand. Diese exquisite Schokoladenspezialität entsteht, indem zunächst eine Schicht dunkler Schokolade in die Formen gegeben und im Kühlschrank kaltgestellt wird. Ist sie fest, wird darauf eine zweite Schicht aus Kokosraspeln und Milkschokolade aufgetragen. Dieses aufwendige Verfahren³ ermöglicht keine großen Stückzahlen und ist eigentlich kaum zu bezahlen. Der Inhaber der Schokoladenmanufaktur kann die in seinem Nürnberger Ladengeschäft erhältliche Schokolade nur in sehr begrenzten Mengen anbieten.
- C.** Aus der Confiserie Marcel Schmid in Sedrun kommt unsere Bündner Nusstorte. Die Bündner Nusstorte erlebte ihren ersten Boom in den 1920er Jahren, dem in den 1960ern eine bis heute währende Renaissance folgte. Unsere Nusstorte ist nicht gerade groß, doch sie hat es in sich: eine Füllung⁴ aus einer mit Honig und Schlagrahm hergestellten Sahne-Karamell-Creme und einer großen Handvoll Walnüssen. Der Hersteller empfiehlt, sie leicht zu erwärmen und mit Vanille- und Schokoladeneis zu garnieren, so entwickelt sich der Geschmack ganz ausgezeichnet.

nach: www.manufacturum.de

¹vorzüglich – wyśmienity

²das Fließband – taśma produkcyjna

³das aufwendige Verfahren – skomplikowany proces, wymagający wielu starań

⁴die Füllung – nadzienie

Wymagania ogólne**II. Rozumienie wypowiedzi.**

Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwiązanie

3.1. B

3.2. C

3.3. A

3.4. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj dwa teksty na temat kreatywnego myślenia. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.**DIE IDEE**

(1) „Ich weiß nicht, was die Leute haben“, sagt Scheibler, wie meistens, wenn er aus der Dusche kommt, „das ist doch ein wunderbares Produkt. Ich würde es jederzeit kaufen.“ Er meint das Hair-and-Body-Gel BOTH, von dem dreißig Packungen auf dem Badezimmerschrank stehen. Ein Duschgel. Ein teurer Misserfolg seines Arbeitgebers. Seine Frau Marianne massiert ihre neue Tagescreme ins Gesicht. Sie sagt: „Vielleicht ist der Name das Problem.“ „Der Name ist das Konzept“, erklärt Scheibler. „BOTH im Doppelsinn von Hair AND Body und Man AND Woman, also BEIDE im Doppelsinn von Haar UND Körper und Mann UND Frau.“

„Dann ist eben das Konzept das Problem“, stellt Marianne fest. „Wenn nicht das Produkt das Problem ist, dann muss es ja der Name und das Konzept sein. Lanciert es doch einfach unter anderem Namen neu. Versucht einen Relaunch.“

(2) „Das klingt jetzt vielleicht blöd“, sagt Scheibler später bei einer Produktbesprechung mit Trachsel, seinem Chef, „aber warum versuchen wir keinen Relaunch von BOTH. Unter neuem Namen und Konzept.“ Trachsel's Blick sagt: „Nur für den Papierkorb.“

Seinem Chef Kaeslin sagt Trachsel: „Manchmal denke ich, unter einem anderen Namen und mit einem neuen Konzept wäre ein Relaunch von BOTH vielleicht keine so schlechte Idee. Ich meine, nach allem, was wir in die Produktentwicklung gesteckt haben.“

Kaeslin denkt nach. Dann sagt er: „Relaunches unter anderem Namen sind immer problematisch.“

Bei einem strategischen Mittagessen mit Direktor Schweighauser erklärt Kaeslin: „Ich hatte da kürzlich eine Idee: Falls die Rahmenbedingungen¹ stimmen, würde ich einem Relaunch von BOTH unter neuem Namen und Konzept eine akzeptable Chance geben.“

Am gleichen Abend vor dem Einschlafen fragt Schweighauser seine Frau Trudi: „Was hältst du von meiner Idee, BOTH unter anderem Namen neu zu lancieren?“

Trudi ist schockiert: „BOTH? Ist das das Duschgel, das nach Dorffriseur riecht?“

(3) Am nächsten Tag sagt Schweighauser zu Kaeslin: „Ihre Schnapsidee vom BOTH-Relaunch schlagen Sie sich bitte aus dem Kopf.“

„Das habe ich Trachsel auch gesagt, die Idee stammt von ihm“, antwortet Kaeslin. Zu Trachsel sagt er kurz darauf: „Ersparen Sie mir in Zukunft Ideen wie den BOTH-Relaunch.“

„Scheiblers Idee“, präzisiert Trachsel.

„Was ist los?“, erkundigt sich Marianne beim Abendessen, „warum redest du nicht mit mir?“

„Das fragst du mich?!“, schreit Scheibler.

nach: Martin Suter: *Die Idee*. Aus: *Business Class*. Zürich, 2002

¹**Rahmenbedingung** – die Bedingung, die für etwas den äußeren Rahmen absteckt

4.1. Was ist Marianne Scheiblers Idee?

- A. Eine Tagescreme für Männer und Frauen zu entwickeln.
- B. Das Duschgel mit neuem Namen auf den Markt zu bringen.
- C. Konzepte für besonders erfolgreiche Kosmetika zu schreiben.

4.2. Was ist das Hauptthema des 2. Abschnitts von Text 1?

- A. Strategische Mittagessen sind nutzlos.
- B. Innovationen landen in der Regel im Papierkorb.
- C. Für ihre Karriere klauen Menschen fremde Ideen.

Tekst 2.

IDEEN IM ARBEITSLEBEN IMMER WICHTIGER

„Innovative Ideen und kreative Lösungen sind in vielen Unternehmen gefragt“, weiß Angela Carell vom Institut für Arbeitswissenschaft der Universität Bochum. Arbeitgeber erwarten von ihren jungen Mitarbeitern, dass sie entsprechende Kompetenzen mitbringen. Die gute Nachricht: Ideen erwachsen aus Kreativität und die ist, entgegen einer verbreiteten Meinung, keine angeborene Eigenschaft¹, die jemand hat oder eben nicht. Im Gegenteil, Kreativität ist nach Überzeugung der Wissenschaftlerin eine Kompetenz, an der der Einzelne arbeiten kann.

Probleme lösen

„Dabei geht es natürlich nicht um künstlerische Kreativität, sondern um kreative Problemlösungskompetenz“, sagt Carell. Und die ist bei Absolventen aller Studiengänge gefragt – von Architektur über Pädagogik bis zur Informatik. „Neben der Fachkompetenz zählt eben auch die Fähigkeit, originell denken zu können, eben nicht so wie alle anderen.“ Die besten Lösungen sind häufig nicht die naheliegenden. „Auch von Informatikern wird erwartet, nicht die übliche Variante zu entwickeln.“

Perspektivwechsel

Und genau an diesem Punkt ist Kreativität gefragt – und manchmal ein Perspektivenwechsel. Ein Informatiker beispielsweise, der sich um das Thema Datenschutz kümmert, kann davon profitieren, sich dafür in die Rolle eines Hackers zu versetzen²: „Wenn er zunächst versucht, an die Daten heranzukommen, versteht er besser, wie sie sich schützen lassen.“ Das führt möglicherweise zu einer viel besseren Lösung.

Kreativkultur

Kreative Lösungsansätze sind in vielen Betrieben ein Thema und es gibt dort oft schon Konzepte und Strategiepapiere für das Ideenmanagement. Aber das reicht nicht: Absolute Priorität hat eine kreative Kultur, eine Umgebung, in der die Mitarbeiter überhaupt erst kreative Ideen entwickeln, diese Ideen angstfrei vertreten und auch von ihren eigenen Ideen profitieren können.

Die Universitäten Bochum und Dortmund sind ein gutes Beispiel dafür, wie das Problem mit der Zeit gelöst werden könnte: Sie trainieren die Problemlösungskompetenz ihrer Studenten systematisch vom ersten Semester an durch eine kreativitätsfördernde, angstfreie Lehr- und Lernkultur. Übung macht den Meister ...

nach: www.rp-online.de

¹die angeborene Eigenschaft – cecha wrodzona

²sich in die Rolle versetzen – postawić się w roli

4.3. Was ist Kreativität nach Angela Carells Definition?

- A. Kreativität ist eine formbare Fähigkeit.
- B. Kreativität ist eine stabile Charaktereigenschaft.
- C. Kreativität ist eine Frage des künstlerischen Talents.

4.4. Was ist am wichtigsten für die Entwicklung von Ideen im Berufsleben?

- A. Ein gutes Strategiepapier.
- B. Ein Betrieb mit vielen Konzepten.
- C. Eine angstfreie kreative Atmosphäre.

4.5. Was ist die Intention der beiden Texte?

- A. Die Texte thematisieren das Ideenmanagement im Arbeitsleben.
- B. Die Texte kritisieren die finanziellen Misserfolge von Arbeitnehmern.
- C. Die Texte favorisieren konventionelle Problemlösungen für Arbeitgeber.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].

Wymagania szczegółowe

3.3. *Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.3., 4.4.).*

3.1. *Zdający określa główną myśl części tekstu (4.2.).*

3.4. *Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (4.5.).*

Rozwiązanie

- 4.1. B
- 4.2. C
- 4.3. A
- 4.4. C
- 4.5. A

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

2.6.

Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym

Od roku szkolnego 2014/2015 do egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jako przedmiotu dodatkowego może przystąpić każdy absolwent, niezależnie od typu szkoły, do której uczęszczał oraz od tego, czy danego języka uczył się w szkole.

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym sprawdza ogólną kompetencję komunikacyjną absolwentów w zakresie wybranego języka obcego na poziomie wysoko zaawansowanym. W tym celu sprawdzane jest opanowanie wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego określonych w wymaganiach ogólnych i szczegółowych w podstawie programowej kształcenia ogólnego na poziomie IV.2.

Dodatkowo absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych mają również prawo rozwiązać dodatkowe zadania egzaminacyjne z matematyki, biologii, chemii, fizyki, historii oraz geografii, przygotowane w języku będącym drugim językiem nauczania, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu MEN z dnia 25 kwietnia 2013 roku (Dz.U. z 2013 r., poz. 520).

2.6.1. Część ustna

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako kompetencja komunikacyjna zdającego, w zakresie tworzenia dłuższych, wieloaspektowych wypowiedzi ustnych, reagowania językowego w różnorodnych, także złożonych, sytuacjach oraz przetwarzania tekstów i materiałów ikonograficznych. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych. III. Tworzenie wypowiedzi. IV. Reagowanie na wypowiedzi. V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe obejmujące 1 – zakres tematyczny, 4 – tworzenie wypowiedzi ustnych, 6 – reagowanie w formie ustnej, 8 – przetwarzanie tekstu w formie ustnej, 12 – stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, obserwowanej przez drugiego nauczyciela, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z dwóch zadań i zawiera materiał ikonograficzny i pytania w języku obcym do zadania 1. oraz polecenie w języku polskim do zadania 2.

Przebieg egzaminu oraz ogólna charakterystyka poszczególnych zadań są przedstawione w Tabeli 6.

TABELA 6. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym

	PRZEBIEG EGZAMINU. CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu pytania związane z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 1 minuty
Zadanie 1. Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 1. składa się z trzech części: a, b, c. • W każdej z części a i b zdający formułuje ok. jednogminutową wypowiedź dotyczącą jednego z dwóch zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zadanie 1c: zdający formułuje ok. dwugminutową wypowiedź dotyczącą obu zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zagadnienie, którego dotyczy wypowiedź w każdej części zadania 1., jest wskazywane przez egzaminującego w formie pytania lub polecenia do omówienia; jest ono również wydrukowane w zestawie dla zdającego. 	maks. 4 minuty 1a: 1 minuta 1b: 1 minuta 1c: 2 minuty
Zadanie 2. Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie 2. składa się z dwóch części: a, b. • Zadanie 2a: zdający wygłasza ok. trzygminutową prezentację na temat podany w zestawie egzaminacyjnym. W prezentacji zdający musi dogłębnie omówić temat w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu. Polecenie jest sformułowane w języku polskim. Zdający ma ok. 2 minut na przygotowanie prezentacji. • Zadanie 2b: zdający odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką prezentacji i zamieszczone wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Zdający powinien udzielać rozwiniętych, pogłębionych odpowiedzi. W trakcie odpowiedzi udzielanych przez zdającego egzaminujący co najmniej dwukrotnie inicjuje rozmowę, np. poprzez poproszenie o dodatkowe wyjaśnienia, zachęcenie do pogłębienia wybranych aspektów odpowiedzi. Na udzielenie pełnych odpowiedzi na 3 pytania zdający ma ok. 5 minut. 	maks. 10 minut 2a: 5 minut (wliczając czas na przygotowanie wypowiedzi) 2b: 5 minut

2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana pod względem: (a) zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniami oraz (b) umiejętności językowych.

Ocena zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniem jest dokonywana osobno dla:

- wypowiedzi w zadaniu 1. (od 0 do 6 punktów)
- prezentacji w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów) oraz
- odpowiedzi na pytania w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów).

Ogółem za zgodność wypowiedzi z poleceniami zdający może uzyskać maksymalnie 14 punktów.

Ocena umiejętności językowych dokonywana jest dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności struktur leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi. Ogółem za umiejętności językowe zdający może uzyskać maksymalnie 16 punktów.

Poniżej przedstawione są szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym wraz z krótkim komentarzem.

2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Zgodność z poleceniem

Zadanie 1. W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę stopień, w jakim zdający rozwinął swoją wypowiedź w odniesieniu do czterech elementów, odpowiednio po jednym w zadaniach 1a i 1b oraz dwóch w zadaniu 1c. Elementy w każdym z powyższych zadań rozumiane są jako zagadnienia wskazane w pytaniach/poleceniach egzaminującego, na których powinna koncentrować się wypowiedź zdającego.

- Jako element, do którego zdający *nawiązał*, należy uznać komunikatywną wypowiedź, w której zdający odniósł się do zagadnienia wskazanego w poleceniu i bardzo pobieżnie/ogólnikowo/krótko je omówił.
- Element należy uznać za *rozwinęty*, jeżeli zdający nawiązał do zagadnienia wskazanego w poleceniu i wnikliwie omówił co najmniej jeden jego aspekt.
- Zdający *nie nawiązał* do elementu wówczas, kiedy w swojej wypowiedzi odniósł się do zagadnienia nawet pobieżnie go nie omawiając LUB kiedy jego wypowiedź nie dotyczyła zagadnienia wskazanego przez egzaminującego LUB była całkowicie niekomunikatywna.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 6 punktów, zgodnie z Tabelą A.

Tabela A

Do ilu elementów zdający nawiązał?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Zadanie 2a: Prezentacja. Oceny prezentacji dokonuje się pod względem następujących cech:

- zgodność wypowiedzi z poleceniem, w tym omówienie tematu w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu
- stopień złożoności argumentacji
- spójność i logika wypowiedzi
- kompozycja wypowiedzi.

Wypowiedź ocenia się najpierw w odniesieniu do cech a. i b., przyznając punkty zgodnie z Tabelą B1.

Tabela B1

	liczba aspektów z polecenia omówionych w prezentacji			
	3	2	1	0
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź na temat argumentacja złożona 	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź na temat argumentacja prosta 	2 pkt	1 pkt	0 pkt	
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź częściowo na temat argumentacja złożona 	1 pkt	0 pkt	0 pkt	
<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź częściowo na temat argumentacja prosta 	0 pkt			
wypowiedź nie na temat				

Jeżeli zgodnie z Tabelą B1 wypowiedź zdającego została oceniona na co najmniej 1 punkt, ocenia się ją następnie w odniesieniu do cech c. i d., przyznając punkty zgodnie z Tabelą B2.

Tabela B2

1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź jest zorganizowana jako całość, jest spójna i logiczna ORAZ wypowiedź zawiera rozwinięcie oraz wstęp i/lub podsumowanie
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedź nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych dla 1 pkt LUB wypowiedź została oceniona na 0 pkt zgodnie z Tabelą B1

Wypowiedź „na temat” to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, a wszystkie elementy treści się z nią wiążą. Wypowiedź „częściowo na temat” to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, ale nie wszystkie elementy treści się z nią wiążą, zawiera fragmenty odbiegające od tematu.

Oceny stopnia złożoności argumentacji dokonuje się na podstawie wnikliwości, z jaką zdający omawia temat. Argumentacja „złożona” określa argumentację pogłębioną, tzn. nieskupiającą się wyłącznie na doświadczeniach bliskich i bezpośrednio znanych zdającemu,

oraz taką, w której argumenty są wspierane omówieniem i różnorodnymi przykładami. Argumentacja „prosta” natomiast określa argumentację powierzchowną, skupioną przede wszystkim na doświadczeniach bliskich zdającemu, w której argumenty mają głównie charakter ogólnikowy.

Wypowiedź „zorganizowana jako całość” to wypowiedź podzielona na części (segmenty), których liczba i uporządkowanie odpowiadają realizowanym funkcjom retorycznym (np. teza – argumenty – konkluzja). Wypowiedź nie może być jedynie zbiorem sekwencji myśli niepowiązanych ze sobą w całość, a liczba segmentów lub ich objętość nie może być nieproporcjonalna do ich roli w wypowiedzi. Oceny spójności wypowiedzi dokonuje się na podstawie zgodności logicznej i gramatycznej pomiędzy kolejnymi zdaniami i częściami, następującymi bezpośrednio po sobie. Powiązania pomiędzy zdaniami / częściami wypowiedzi mogą, ale nie muszą być wyrażone za pomocą środków językowych, takich jak np. *Zacznę od...*, *Przechodząc do...*, *Kolejnym argumentem może być...*, *Za takim rozwiązaniem przemawia również...*, *Podsumowując, chciałbym...*

Zadanie 2b: Odpowiedzi na trzy pytania. Oceny odpowiedzi udzielonych przez zdającego na trzy pytania zadane przez egzaminującego dokonuje się pod względem następujących cech:

- adekwatność odpowiedzi do zadanego pytania
- stopień złożoności argumentacji
- adekwatność reakcji zdającego w problemowych sytuacjach komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego.

Wypowiedzi ocenia się najpierw w odniesieniu do cech a. i b., przyznając punkty zgodnie z Tabelą C1.

Tabela C1

Na ile pytań zdający odpowiedział adekwatnie?	W ilu odpowiedziach zdający zaprezentował złożoną argumentację?			
	3	2	1	0
3	3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Jeżeli zgodnie z Tabelą C1 wypowiedzi zdającego zostały ocenione na co najmniej 1 punkt, ocenia się je następnie w odniesieniu do cechy c., przyznając punkty zgodnie z Tabelą C2.

Tabela C2

1 pkt	zdający reaguje adekwatnie we wszystkich lub w znacznej części problemowych sytuacji komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi nie spełniają warunku określonego dla 1 pkt LUB wypowiedzi zostały ocenione na 0 pkt zgodnie z Tabelą C1

Adekwatna odpowiedź na pytanie to wypowiedź zdającego skoncentrowana na zagadnieniu sformułowanym przez egzaminującego.

Adekwatna reakcja w problemowej sytuacji komunikacyjnej stworzonej przez egzaminującego określa wypowiedź zdającego, która stanowi wystarczającą realizację

problemu postawionego przed zdającym. Oznacza to, że reakcja zdającego (a) powinna odnosić się wyłącznie do aspektu merytorycznego pytania oraz (b) nie powinna być niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięta.

Umiejętności językowe

Oceny umiejętności językowych dokonuje się zgodnie z następującymi kryteriami:

- zakres środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- płynność wypowiedzi (od 0 do 3 punktów)
- wymowa (od 0 do 3 punktów).

Umiejętności językowe zdającego zaprezentowane podczas całego egzaminu ocenia się, przyznając punkty zgodnie z poniższymi tabelami.

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź różnorodna pod względem frazeologicznym (związki wielowyrazowe, idiomy itp.) • szeroki zakres środków gramatycznych • szeroki zakres środków leksykalnych • precyzja użytych środków językowych • brak powtórzeń lub nieliczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
4 pkt	<i>aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków gramatycznych • zadowalający zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź, zdający dość często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i> • dość liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
2 pkt	<i>aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków gramatycznych • ograniczony zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź zdający bardzo często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak <i>miły, interesujący, fajny</i> • liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź nie spełnia większości warunków określonych dla 1 pkt ALBO • brak wypowiedzi ALBO • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • sporadyczne błędy gramatyczne • sporadyczne błędy leksykalne • błędy nie zakłócają komunikacji
4 pkt	<i>aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • dość liczne błędy gramatyczne • dość liczne błędy leksykalne • błędy sporadycznie zakłócają komunikację ALBO • <i>liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji</i>
2 pkt	<i>aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach</i>
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy gramatyczne • liczne błędy leksykalne • błędy dość często zakłócają komunikację ALBO • <i>bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji</i>
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • brak wypowiedzi ALBO • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna ALBO • <i>bardzo liczne błędy gramatyczne i leksykalne, często zakłócające komunikację</i>

Wymowa

3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • sporadyczne usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • sporadyczne usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • dość częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • dość częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie zakłócają komunikację
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie/czasami zakłócają komunikację
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • błędy w wymowie często zakłócają komunikację • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

3 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, jednakże nie są one nienaturalne
2 pkt	w wypowiedzi występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; zakłócają czasami odbiór komunikatu
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem w obu zadaniach, za umiejętności językowe przyznaje się zdającemu 0 punktów.
2. Jeżeli za zakres środków leksykalno-gramatycznych przyznano zdającemu 0 punktów, wówczas za poprawność środków leksykalno-gramatycznych przyznaje się również 0 punktów.

Zdający, który przystąpił do realizacji tylko jednego zadania, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	WYMOWA	PLYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
1 zadanie	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (na poziomie dwujęzycznym) znajdują się na stronach 111–119.

2.6.2. Część pisemna**2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu**

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 2.1) – 2.13)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka niemieckiego
CZAS TRWANIA	ok. 30 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań)
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz oraz otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 3.1) – 3.14)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 1700–2000 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz; zadania otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 8.1); 8.2); 8.6); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w <i>Informatorze</i> (str. 106–110)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 300–400 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadanie otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych, uzupełnianie grupy trzech zdań jednym brakującym słowem
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu argumentacyjnego z elementami opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji itp. w formie rozprawki, artykułu publicystycznego lub listu formalnego, np. do redakcji czasopisma (por. sekcja 2.6.2.5.). Zdający dokonuje wyboru jednego z dwóch podanych w poleceniu tematów i tworzy wypowiedź liczącą od 300 do 350 słów. Każdy temat zawiera trzy elementy, które zdający powinien omówić w rozwinięciu pracy.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 5.1) – 5.11); 7.1) – 7.14); 8.1) – 8.6); 12
---	--

PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: <ul style="list-style-type: none"> • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 4 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 4 punktów Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej wraz z krótkim komentarzem są przedstawione poniżej (sekcja 2.6.2.6.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie, wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy (rozprawka za i przeciw lub rozprawka przedstawiająca opinię)
- charakteryzuje się stylem neutralnym lub formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszony w tekście.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie dwujęzycznym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 120–133.

2.6.2.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca trochę od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytaty)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające nieznacznie od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega nieznacznie od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/ cech/ określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem /nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu oraz/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		
3. segmentacja	R	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		
4. długość pracy	R	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A		
	L		

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 pkt	4 pkt	3 pkt
10–9	4 pkt	3 pkt	3 pkt
8–7	3 pkt	2 pkt	2 pkt
6–5	2 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	1 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności stylu I/LUB sporadyczne odstępstwa od jednolitości stylu
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Przez „naturalność” rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast Przez „precyzyjne sformułowanie” rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **240** słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

2.6.2.7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznaczane są w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w tabeli 7.

TABELA 7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie dwujęzycznym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .

błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>g</u> zać w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	otoczenie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło , i deszczowo. Zrobiłem to √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

2.6.3. Zakres środków gramatycznych

RODZAJNIK

1. Użycie rodzajnika nieokreślonego, np. *Da steht eine Tasse.*
2. Użycie rodzajnika określonego, np. *Die Tasse ist sauber.*
3. Użycie rzeczownika bez rodzajnika, np. *Herr Meier ist Lehrer.*

RZECZOWNIK

1. Odmiana rzeczownika (deklinacja mocna, słaba i mieszana) w liczbie pojedynczej, np. *der Mensch – des Menschen – dem Menschen – den Menschen*
2. Tworzenie liczby mnogiej, np. *die Tage, die Jungen, die Koffer, die Kinder, die Parks, die Brüder*
3. Rzeczowniki złożone, np. *das Klassenzimmer, der Aufruf, das Schlafzimmer, der Fahrkartenverkauf*
4. Rzeczowniki zdrobniałe: *-chen, -lein*, np. *das Lämpchen, das Büchlein*
5. Rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności, np. *der Lehrer, die Zuschauerin*
6. Rzeczowniki z przyrostkami *-e, -ei, -heit, -keit, -ler, -schaft, -ion, -tät, -in, -um, -ung, -ium, -ment, -ling*, np. *die Wirklichkeit, die Nation, der Sperling, das Stadium*
7. Rzeczowniki z przedrostkami *Miss-, Un-, Ge-*, np. *das Missverständnis, die Unzufriedenheit, das Gebäude*
8. Rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. *die Berlinerin, der Franzose, die Polin, der Europäer*
9. Rzeczowniki tworzone od czasowników np. *das Schreiben, das Aufräumen*
10. Rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłówów i liczebników, np. *das Gute, der Reisende, der Angestellte, der Erste*
11. Odmiana imion własnych, np. *Evas Familie, Müllers Haus, Hansens Tochter, die Taten des jungen Paul, Friedrich Schillers Dramen, das Referat Direktor Meiers, die Studenten des Herrn Professor Braun*
12. Rzeczownik po określeniu miary i wagi, np. *ein Liter Milch, ein Kilo Äpfel*

13. Rekcja rzeczownika, np. *das Interesse an/für, die Kontrolle über*
14. Homonimy, np. *der Weise – die Weise, die Waise; der Leiter – die Leiter*

ZAIMEK

1. Zaimki osobowe, np. *ich, mir, mich*
2. Zaimek nieosobowy *es*
3. Zaimek zwrotny *sich*
4. Zaimki dzierżawcze, np. *mein, sein, unser, Ihr*
5. Zaimki wskazujące, np. *dieser, jener, der, derselbe, der gleiche*
6. Zaimki pytające, np. *wer, was, wann, welcher, was für ein, warum, wo, wohin, woher*
7. Zaimki nieokreślone, np. *alle, einige, etwas, jeder, jemand, man, einer, keiner, niemand, ein paar, sämtlich, ein bisschen, mehrere, irgendetwas, irgendwann*
8. Zaimki względne, np. *der, welcher*
9. Zaimek wzajemny *einander*
10. Zaimki *einer, eine, eins* z dopełniaczem, np. *Das Hotel „Bristol“ ist eins der besten Hotels in Warschau.*

PRZYMIOTNIK

1. Przymiotnik jako orzecznik, np. *Das Mädchen ist nett.*
2. Przymiotnik jako przydawka:
 - z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym *dieser, jener, derselbe*, np. *das neue Auto, diese schöne Blume*
 - z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem *kein*, np. *ein kleines Kind, mein alter Freund, keine guten Filme*
 - bez rodzajnika, np. *frische Butter, kluge Schüler*
 - po zaimkach pytających, np. *Was für eine unglaubliche Geschichte ist das?*
 - po zaimkach liczebnych, np. *beide, alle, viele, wenige, manche, andere, einige, folgende; alle guten Schüler, viele bekannte Schriftsteller*
 - po liczebniku, np. *vier gute Schüler*
 - w formie stopnia wyższego i najwyższego, np. *Das ist sein jüngerer Bruder.*
3. Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika, np. *klein – kleiner – der/die/das kleinste, am kleinsten; gut – besser – der/die/das beste, am besten; Was ist das höchste Gebäude in Europa?*
4. Przymiotniki w porównaniach, np. *Dieses Haus ist so hoch wie jenes. Eva ist fleißiger als ihre Schwester. Peter ist der schnellste von allen Schülern seiner Klasse. Berlin ist eine der größten Städte Europas.*
5. Przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. *Berliner Bahnhof, österreichisch, amerikanisch*
6. Przymiotniki pochodzące od nazw własnych, np. *das Brandenburger Tor*
7. Przymiotniki z przedrostkami *un-, ur-*, np. *unzufrieden, unpraktisch, uralt*
8. Przymiotniki z przyrostkami: *-arm, -bar, -los, -isch, -reich, -sam, -wert, -voll*, np. *dankbar, arbeitslos, misstrauisch, abwechslungsreich, sehenswert*
9. Rekcja przymiotnika, np. *reich an, zufrieden mit*

LICZEBNIK

1. Liczebniki główne, np. *zehn, einhundertzwanzig*
2. Liczebniki porządkowe, np. *der siebte*
3. Liczebniki mnożne i nieokreślone, np. *zweimal, viel*
4. Liczebniki ułamkowe i dziesiętne, np. *anderthalb, ein Drittel, 0,8 – null Komma acht*
5. Użycie liczebników w oznaczeniu miary i wagi, powierzchni i objętości, np. *zwei Quadratmeter, sieben Liter*

PRZYSŁÓWEK

1. Przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi, np. *Worauf wartest du? Ich warte darauf. Wovon hängt das ab?*
2. Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków, np. *wohl – wohler – am wohlsten, gern – lieber – am liebsten*
3. Przysłówki m.in. czasu i miejsca, np. *heute, dort, hier, oben, unten, morgen, bald, dann, endlich, damals, gestern, links, rechts, draußen, drüben*

PARTYKUŁA

Użycie partykuł, np. *sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber, denn, mal, doch, etwa, ja, enorm, höchst, außerordentlich, außergewöhnlich, äußerst*

PRZYIMEK

1. Przyimki z celownikiem, np. *aus, bei, mit, nach, seit, von, zu, gegenüber, ab, außer, entgegen, gemäß, zufolge*
2. Przyimki z biernikiem, np. *durch, gegen, für, ohne, um, entlang, bis, wider*
3. Przyimki z celownikiem lub biernikiem, np. *an, auf, in, hinter, neben, unter, über, vor, zwischen*
4. Przyimki z dopełniaczem, np: *während, trotz, wegen, statt, anlässlich, außerhalb, diesseits, jenseits, hinsichtlich, infolge, innerhalb*

CZASOWNIK

1. Formy czasowe – strona czynna czasownika: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I, Futur II
2. Czasowniki posiłkowe sein, haben, werden
3. Czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski, np. *helfen, lesen, schlafen*
4. Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone, np. *abfahren, bestehen*
5. Czasowniki zwrotne, np. *sich waschen,*
6. Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone z przedrostkami: *über-, um-, unter-, durch-, wieder-, wider-, voll-,* np. *übersehen, übersetzen, unternehmen, durchschauen, umstellen, wiederbringen, wiederholen; Ich habe den Text ins Deutsche übersetzt. Die Fähre setzt uns zum anderen Ufer über.*
7. Czasowniki modalne w trybie oznajmującym w czasie Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I, Futur II, np. *Wir haben ihn fragen müssen.*
8. Czasowniki modalne w trybie przypuszczającym, np. *Er hätte früher aufstehen können.*
9. Czasownik lassen, np. *Ich lasse mein Fahrrad reparieren. Ich lasse mir die Haare schneiden. Ich habe meinen Schirm in der Gaststätte gelassen.*
10. Formy imiesłowowe czasownika: Partizip I, Partizip II, np. *Das Kind saß weinend auf der Parkbank. In Berlin angekommen, begab ich mich ins Hotel.*
11. Imiesłowy w funkcji przydawki, np. *Das weinende Kind saß auf der Bank. Der gebrauchte BMW war mir zu teuer.*
12. Tryb rozkazujący, np. *Lies den Text vor!*
13. Bezokoliczniki z zu i bez zu, np. *Ich höre meine Freundin singen. Er hat vor, die Ferien an der Ostsee zu verbringen. Sie hat die Absicht, ins Ausland zu fahren. Wir sind fähig, diese Aufgabe zu lösen. Ich erinnere mich nicht mehr, ihn schon einmal gesehen zu haben. Er hat heute keine Lust, mit seinen Freunden auszugehen.*
14. Strona bierna czasownika (Vorgangspassiv): Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I, np.

In Deutschland wird viel Bier getrunken. Das Auto wurde bereits verkauft. Die Aufgabe ist gelöst worden. Nachdem das Museum eröffnet worden war, gab es viele Artikel in der Presse. Der Artikel wird bis morgen geschrieben werden.

15. Strona bierna Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I z czasownikiem modalnym, np. Der Text soll bis morgen gelesen werden. Der Aufsatz musste bis gestern korrigiert werden. Der Artikel hat von dem Journalisten korrigiert werden müssen.
16. Formy konkurencyjne dla strony biernej, np. lassen + sich + Infinitiv, sein + Infinitiv; Diese Schuhe lassen sich leider nicht mehr reparieren. Diese Arznei ist zweimal täglich einzunehmen. Der Aufsatz ist bis morgen zu schreiben. Das Wasser ist trinkbar.
17. Strona bierna określająca stan (Zustandspassiv), np. Alle Fenster sind geöffnet. Seine Tasche war schon gestern gepackt.
18. Tryb przypuszczający:
 - Konjunktiv I (Präsens, Perfekt, Futur I), np. *Die Kanzlerin werde sich in Kürze zu den Vorwürfen äußern, teilte der Regierungssprecher mit.*
 - Konjunktiv II (Präteritum, Plusquamperfekt), np. *Hätte ich Zeit, ginge ich heute ins Kino. Wenn ich gestern Zeit gehabt hätte, wäre ich ins Kino gegangen.*
19. Tryb warunkowy: Konditional I (würde + Infinitiv I), np. Wenn ich mehr Geld hätte, würde ich mir ein neues Auto kaufen.
20. Rekcja czasowników, np. denken an, fragen nach, warten auf, sich einsetzen für, stören (Akk.), folgen (Dat.), gedenken (Gen.)

SKŁADNIA

1. Zdania pojedyncze oznajmujące, pytające, rozkazujące
2. Szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego, np. Wir haben *täglich zwei Vorlesungen. Täglich haben wir zwei Vorlesungen. Ich weiß nicht, ob er schon angekommen ist.*
3. Przeczenia nein, nicht, kein, nie, niemals, nirgends, keinesfalls i ich miejsce w zdaniu, np. *Ich habe ihn nie gesehen. Ich schwimme nicht mehr.*
4. Zdania złożone współrzędnie, np:
 - zdania bezspójnikowe; *Die Sonne scheint, es ist warm.*
 - zdania ze spójnikami *aber, denn, oder, und, sondern; Ich war krank und musste den Arzt besuchen.*
 - zdania ze spójnikami *außerdem, dann, deshalb, sonst, trotzdem; Er verdient viel Geld, trotzdem ist er unzufrieden.*
5. Zdania z podwójnym spójnikiem, np: *entweder .. oder, einerseits ... andererseits, nicht nur ... sondern auch, sowohl ... als auch, weder ... noch, zwar ... aber; Entweder gehen wir ins Kino oder wir besuchen unsere Freunde. Er hatte weder Zeit noch Geld. Einerseits möchte ich schnell abnehmen, andererseits kann ich auf Süßigkeiten nicht verzichten.*
6. Zdania podrzędnie złożone:
 - zdania podmiotowe: np. *Wer in München ist, muss auch Münchner Bier trinken. Es wundert mich, dass er nicht gekommen ist.*
 - zdania dopełnieniowe ze spójnikami np. *dass, ob, wer, was, wo, wie; Der Lehrer sagt, dass dieses Buch interessant ist. Er weiß nicht, wo der Parkplatz ist.*
 - zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami np. *weil, da; Er bleibt zu Hause, weil sein Vater krank ist.*
 - zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami np. *wenn, als, bevor, ehe, bis, nachdem, seitdem, während, sobald, solange, sooft; Bevor wir abreisten, besuchten wir noch unseren Professor. Nachdem wir den Artikel gelesen hatten, diskutierten wir über seinen Inhalt. Seitdem er in Berlin studiert, hat er viele Museen besichtigt.*

Ich rufe dich sofort an, sobald ich den Termin habe.

Solange wir hier sind, hat es kein einziges Mal geregnet.

Er besucht mich immer, sooft er in Polen ist. Sooft er kommt, bringt er Blumen mit.

- zdania warunkowe rzeczywiste wenn + Präsens, np. *Wenn es regnet, sehen wir fern.*
- zdania warunkowe nierzeczywiste ze spójnikiem wenn oraz bezspójnikowe, np. *Wenn ich mehr Zeit gehabt hätte, hätte ich einen besseren Aufsatz geschrieben. Wenn wir Zeit hätten, würden wir eine Weltreise machen. Hätten wir Lust, gingen wir ins Kino. Wäre er gesund, könnte er mitfahren. Hätte ich das gewusst, wäre ich nicht gekommen.*
- zdanie przyzwalające ze spójnikami: *obwohl, obgleich, obschon*, np. *Obwohl das Wetter schlecht war, sind wir mit dem Ausflug zufrieden. Obgleich er vorbereitet war, hat er die Prüfung nicht bestanden.*
- zdanie okolicznikowe celu: *damit*, konstrukcja bezokolicznikowa *um ... zu*, np. *Wir nehmen ein Taxi, damit wir pünktlich am Bahnhof sind. Wir nehmen ein Taxi, um pünktlich am Bahnhof zu sein.*
- zdanie przydawkowe z zaimkiem względnym *der, die, das, welcher, welche, welches* oraz w połączeniu z przyimkiem, np. *Das ist der Mann, dem ich geholfen habe. Ich kenne den Jungen, mit dem du gestern gesprochen hast. Der Schüler, dessen Eltern Deutschlehrer sind, kann sehr gut Deutsch. Das Kind, das vor der Schule steht, ist 8 Jahre alt. Wo ist die Dame, welche du gestern kennengelernt hast? Herr Weber, dessen Frau bei uns arbeitet, ist gestern nach Bonn gefahren. Das ist das Haus, in dem ich wohne. Das ist der Regisseur, an dessen Namen ich mich nicht mehr erinnern kann.*
- zdania okolicznikowe sposobu: *indem, dadurch dass, ohne dass (ohne ... zu), anstatt dass (anstatt ... zu)*, np. *Mein Bruder hört Musik, anstatt dass er Mathematik lernt. Marie lernte Deutsch, indem sie viele deutsche Zeitschriften las. Er fuhr nach Hause, ohne sich verabschiedet zu haben.*
- zdania skutkowe: *so dass, als dass*, np. *Er war sehr krank, so dass er nicht kommen konnte. Er fährt zu schnell, als dass wir ihn überholen könnten. Seine Eltern waren damals zu arm, als dass er hätte studieren können.*
- zdania porównawcze: *so ... wie, als, je ... desto*, np. *Der Film ist besser, als ich dachte. Er schreibt so schnell, wie er kann. Je mehr ich lese, desto mehr verstehe ich. Je mehr ich lese, desto reicher wird mein Wortschatz.*
- zdania porównawcze nierzeczywiste *als, als ob*, np. *Sie schaut mich an, als ob sie mich nicht verstünde (verstanden hätte). Der Junge tut so, als könnte er nicht laufen.*
- zdania nierzeczywiste wyrażające życzenie, np. *Wenn er nur käme! Hätte ich doch mehr gelernt!*
- zdania podrzędnie złożone ze wszystkimi formami strony biernej, np. *Ich weiß nicht genau, wo „Hamlet“ heute gespielt wird. Bis zum Ende wussten wir nicht, ob die Konferenz verlegt werden würde.*
- zdania podrzędnie złożone z czasownikami modalnymi + Infinitiv Perfekt i Plusquamperfekt, np. *Er hat gesagt, dass seine Mutter zur Kur hat fahren müssen.*
- konstrukcje imiesłowowe, np. *In Berlin angekommen, gingen wir sofort ins Hotel.*
- przydawka rozwinięta, np. *Das von ihm geschriebene Buch wurde schon herausgegeben.*
- mowa zależna (Konjunktiv I i II), np. *Der Student sagte, dass er keine Lust zum Studieren habe. Sie sagten, dass sie keine Platzkarten bekommen hätten. Er hat erzählt, seine Eltern hätten ihre Wohnungsschlüssel bei den Nachbarn gelassen. Er fragte mich, ob der Film interessant sei.*

2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań

Przykładowe pytania do rozmowy wstępnej

Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym Rozmowa wstępna (wyłącznie dla egzaminującego)
--

Rozmowa wstępna	 <i>1 minuta</i>
------------------------	---

Egzaminujący: Guten Tag. / Guten Morgen.

Mein Name ist , und das ist mein Kollege / meine Kollegin

Wie heißen Sie?

Danke. Bitte wählen Sie ein Set und geben Sie es mir. ... Danke.

Zuerst möchte ich Ihnen ein paar Fragen stellen. Können wir anfangen?

[proszę zadać zdającemu kilka pytań „na rozgrzewkę”, np.

- Warum haben Sie sich dafür entschieden, in einer bilingualen Klasse (an einer bilingualen Schule) zu lernen?
- Welche Vorteile hat, Ihrer Meinung nach, das Lernen in einer bilingualen Klasse (an einer bilingualen Schule)?
- Aus welchem Grund lernen Sie Deutsch? Wofür benötigen Sie Deutschkenntnisse?
- Wie möchten Sie, in Zukunft, von Ihren Deutschkenntnissen Gebrauch machen?
- Sollte der Abiturientenball, der in Polen traditionell einhundert Tage vor dem Abitur stattfindet, in der Schule oder woanders veranstaltet werden? Warum?
- Was sind Ihre Hobbys?
- Was würden Sie tun, wenn Sie heute 10 Millionen Euro im Lotto gewinnen würden?
- Was würden Sie tun, wenn Sie ab morgen Premierminister von Polen wären?
- Welche Sportarten würden Sie Jugendlichen empfehlen? Warum?
- Welche Vor- und Nachteile sehen Sie in Wassersportarten?
- Höher, weiter, schneller: Sehen Sie Sport ausschließlich positiv oder hat er auch negative Aspekte? ... Welche?
- Was halten Sie von Extremsportarten, wie zum Beispiel Freiklettern oder Fallschirmspringen? Begründen Sie Ihre Meinung.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący:

Danke.

[proszę przekazać zestaw zdającemu]

Hier ist eine Kopie für Sie, bitte.

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw

1.

Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie

1.

4 minuty

A

Können Sie sich selbst in der Rolle eines Erziehers/einer Erzieherin vorstellen?
Warum? Warum nicht?

B

Was glauben Sie: Wie hat das Umfeld dieser jungen Frau auf ihre Berufswahl reagiert?

C

Was haben die gezeigten Berufe gemeinsam, wodurch unterscheiden sie sich?

Zestaw

1.**Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym**
Wersja dla zdającego

Zadanie

2.**10** minut

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Jak Internet oddziałuje na nasze życie?

- gospodarka (np. usługi)
- życie kulturalne
- kontakty międzyludzkie

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw

1.

**Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego**

Zadanie

1.

4 *minuty*

Egzaminujący: Wir beginnen mit Aufgabe 1. Bitte schauen Sie sich Bild A an. Können Sie sich selbst in der Rolle eines Erziehers/einer Erzieherin vorstellen? Warum? Warum nicht? Sie haben ungefähr eine Minute Zeit zu sprechen.

1a

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Bitte fangen Sie an.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Wersja dla zdającego

A

B

Egzaminujący: Danke.

1b

Bitte schauen Sie sich Bild B an. Was glauben Sie: Wie hat das Umfeld dieser jungen Frau auf ihre Berufswahl reagiert? Sie haben ungefähr eine Minute Zeit zu sprechen.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Bitte fangen Sie an.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący: Danke.

1c

Schauen Sie sich nun bitte beide Bilder an. Was haben die gezeigten Berufe gemeinsam, wodurch unterscheiden sie sich? Sie haben ungefähr zwei Minuten Zeit zu sprechen.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Bitte fangen Sie an.]

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: Danke.

Wir kommen jetzt zu Aufgabe 2.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę powiedzieć: Danke. Die Prüfung ist hiermit beendet.]

Zestaw

1.

Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym

Wersja dla egzaminującego

Zadanie

2.

10 minut

Egzaminujący: Bitte lesen Sie sich Aufgabe 2 gut durch und überlegen Sie sich, was Sie gerne sagen würden. Sie haben ungefähr zwei Minuten Zeit, sich vorzubereiten.

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący: [Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Bitte fangen Sie an.]

Zdający:

⌚ ≈ 3 min

2a

Wersja dla zdającego

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Jak Internet oddziałuje na nasze życie?

- gospodarka (np. usługi)
- życie kulturalne
- kontakty międzyludzkie

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący: Danke.

2b

Ich würde jetzt gerne mit Ihnen einige Minuten lang über die Informationstechnik in unserer Gesellschaft sprechen. Ich stelle Ihnen drei Fragen und Sie sagen mir, was Sie denken.

Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):

1. Erzählen Sie uns von einer Ihrer Erfahrungen mit der Informationstechnik, und zwar zum Thema „Computerprobleme mit ernstesten Konsequenzen“.
2. Der Publizist Henryk M. Broder hat geschrieben: „Das WWW ist auch maßgeblich für die Infantilisierung und Idiotisierung der Öffentlichkeit verantwortlich.“ Wie stehen Sie zu dieser Aussage? Begründen Sie Ihre Meinung.
3. Gibt es einen Zusammenhang zwischen virtueller Gewalt in Computerspielen und realer Gewalt unter Jugendlichen? Begründen Sie Ihre Meinung.
4. Sollte das Downloaden von Musik und Filmen aus dem Internet gratis sein? (Weshalb?/Weshalb nicht?)
5. Welche Vor- und Nachteile hat, Ihrer Meinung nach, eine Internetwahl von Volksvertretern, also zum Beispiel die Stimmabgabe bei Parlamentswahlen, vom heimischen Computer aus?

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującego

Podczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:

- a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
- b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
- c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
- d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
- e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
- f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym.

Zdający:

⌚ ≈ 5 min

Egzaminujący: Danke. Die Prüfung ist hiermit beendet.

Zestaw

2.

Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie

1.

4 *minuty*

A

Können Sie sich selbst in dieser Rolle vorstellen? Warum? Warum nicht?

B

Was glauben Sie: Warum benehmen sich die Menschen derart?

C

Welche Gemeinsamkeiten und welche Unterschiede sehen Sie in Bezug auf die Emotionen, die mit den gezeigten Aktivitäten einhergehen?

Zestaw

2.**Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym**
Wersja dla zdającego

Zadanie

2.**10** minut

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy są takie sytuacje, w których można zaakceptować mówienie nieprawdy?

- w szkole
- w domu
- w pracy

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw

2.

Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie

1.

4 minuty

Egzaminujący:

1a

Wir beginnen mit Aufgabe 1. Bitte schauen Sie sich Bild A an. Können Sie sich selbst in dieser Rolle vorstellen? Warum? Warum nicht? Sie haben ungefähr eine Minute Zeit zu sprechen.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Bitte fangen Sie an.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Wersja dla zdającego

A

B

Egzaminujący:

Danke.

1b

Bitte schauen Sie sich Bild B an. Was glauben Sie: Warum benehmen sich die Menschen derart? Sie haben ungefähr eine Minute Zeit zu sprechen.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Bitte fangen Sie an.]

Zdający:

⌚ ≈ 1 min

Egzaminujący:

Danke.

1c

Schauen Sie sich nun bitte beide Bilder an. Welche Gemeinsamkeiten und welche Unterschiede sehen Sie in Bezug auf die Emotionen, die mit den gezeigten Aktivitäten einhergehen? Sie haben ungefähr zwei Minuten Zeit zu sprechen.

[Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: Bitte fangen Sie an.]

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący:

Danke.

Wir kommen jetzt zu Aufgabe 2.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę powiedzieć: **Danke. Die Prüfung ist hiermit beendet.**]

Zestaw

2.**Egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie dwujęzycznym**
Wersja dla egzaminującego**Zadanie****2.****10** minut

Egzaminujący:

Bitte lesen Sie sich Aufgabe 2 gut durch und überlegen Sie sich, was Sie gerne sagen würden. Sie haben ungefähr zwei Minuten Zeit, sich vorzubereiten.

Zdający:

⌚ ≈ 2 min

Egzaminujący:

[Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – powiedzieć: **Bitte fangen Sie an.**]

Zdający:

⌚ ≈ 3 min

2a**Wersja dla zdającego**

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy są takie sytuacje, w których można zaakceptować mówienie nieprawdy?

- w szkole
- w domu
- w pracy

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.

Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący:

Danke.**2b****Ich würde jetzt gerne mit Ihnen einige Minuten lang über zwischenmenschliche Beziehungen sprechen. Ich stelle Ihnen drei Fragen und Sie sagen mir, was Sie denken.****Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):**

1. Denken Sie, dass es Situationen gibt, in denen Lügen von Politikern gerechtfertigt sind? Warum? Warum nicht?
2. Erzählen Sie uns von einer Situation in Ihrem Leben, in der das Verheimlichen der Wahrheit das kleinere Übel war.
3. Sind Sie einverstanden mit dem Spruch: „Das Leben ist ein Theater und wir sind die Schauspieler auf der Bühne des Lebens“?
4. Was glauben Sie: Werden Menschen mit dem Alter ehrlicher? Begründen Sie Ihre Meinung.
5. Erzählen Sie uns von einer Situation, in der Klatsch oder ein Gerücht für jemanden von Vorteil war.

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującegoPodczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:

- a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
- b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
- c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
- d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
- e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
- f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym.

Zdający:

⌚ ≈ 5 min

Egzaminujący:

Danke. Die Prüfung ist hiermit beendet.

2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Aufgabe 1 (0–5)

Was haben Sie gehört? Beantworten Sie folgende Fragen (1.1–1.5).

1.1 Auf welche Weise ist Susanne Daubner Moderatorin geworden?

.....

1.2 Warum war Daubner für die Stasi interessant?

.....

1.3 Auf welche Weise wollten Daubner und ihr Freund die ungarisch-jugoslawische Grenze passieren?

.....

1.4 Warum ist es Daubner gelungen, Jugoslawien zu Fuß zu erreichen?

.....

1.5 Was ist das Thema des Textes?

.....

Transkrypcja

Sie hat ein Wahnsinnsstück gehabt mit ihrer Flucht aus der DDR, nur knapp hat sie überlebt. Heute ist sie eine der bekanntesten Nachrichtensprecherinnen Deutschlands – die mit der tiefen Stimme. Als sie vor zehn Jahren nach Hamburg zur Tagesschau kommt, ist das eine kleine „Sensation“. Daubner ist die erste Nachrichtensprecherin mit dunklen Haaren. Sie ist jedoch mehr als das: Sie steht mit ihrem Werdegang stellvertretend für alle Menschen mit Rückgrat, die sich einer Diktatur nicht beugen wollen. Die zu einem bestimmten Zeitpunkt ihr Schicksal in die Hand nehmen und handeln.

1985 wird sie auf dem Ost-Berliner Alexanderplatz entdeckt. Der Staatsfunk castet neue Talente, Susanne Daubner wird Moderatorin. Seitdem ist sie in der Szene unterwegs, geht viel aus und hat West-Kontakte. Das macht sie für die Stasi interessant, die sie als „inoffizielle Mitarbeiterin“ anwerben will. Daubner fühlt sich bedrängt. „Ich hatte natürlich Herzklopfen“, sagt sie. „Und dann kam diese Frage: ‚Könnten Sie sich vorstellen, für uns zu arbeiten? Sie arbeiten im Prenzlauer Berg und sind viel mit jungen Leuten zusammen.‘ Ich habe mir dann eine Bedenkzeit ausgebeten.“

Doch die Staatssicherheit lässt sich nicht abwimmeln und steht bald wieder vor der Tür. Daubner soll ihre Kontakte offenlegen. Bald will sie nur noch weg. Im Sommer 1989 macht sie sich, mit nur einer Reisetasche, auf den Weg.

Keiner kennt ihre Pläne. Nur ein Freund aus West-Berlin weiß Bescheid. „Ich bin mit dem Zug nach Budapest gefahren und habe mich dann mit diesem Westberliner Freund getroffen. Den Rest hatte er organisiert“, so Daubner.

Ein ungarischer Fluchthelfer zeigt ihnen die Stelle, an der sie die Drau, den Grenzfluss, in der Nacht überqueren sollen. Sie entscheiden sich: Sie wollen von Ungarn nach Jugoslawien schwimmen – ein lebensgefährlicher Plan, wie sich herausstellt.

„Wir wussten nicht, dass im Laufe des späten Nachmittags und Abends – es hatte wohl auch einige Tage zuvor geregnet – dieser Fluss angeschwollen und über die Ufer getreten war, dass

er Hochwasser führte“, sagt sie. „Wir haben es nicht einmal bemerkt, als wir nachts ins Wasser gestiegen sind.“

Sechs Stunden lang schwimmen sie im Wasser, ertrinken fast. Beide sind trainierte Schwimmer, nur deshalb halten sie durch. Schließlich erreichen sie doch das Ufer. Doch es ist leider das falsche. „Wir sind natürlich auf der ungarischen Seite wieder rausgekommen“, sagt Daubner.

Aber sie haben unfassbares Glück. Die beiden können die Grenze zu Fuß überqueren: Eine Grenzbrücke nach Jugoslawien ist wegen des Hochwassers unbewacht. Jugoslawien hat ein Ausreiseabkommen. Daubner bekommt einen Reisepass ausgestellt und kann in die Bundesrepublik.

Sie zieht zu ihrem Westberliner Freund in die Nähe des Ku'damms. Als wenige Wochen später die Mauer fällt, hat Daubner schon einen Job und ist schwanger mit ihrem, wie sie sagt, „Einheitskind“. „Für mich war es ganz wichtig, dass ich diesen Schritt vorher gegangen bin“, sagt sie.

Von ihrer „persönlichen DDR“ ist der Tageschau-Sprecherin nichts geblieben, außer Erinnerungen und ein paar Fotos. Aber Daubner ist pragmatisch und trauert nicht um Vergangenes oder Verlorenes; sie ist glücklich in dem Leben, das sie sich erkämpft hat.

nach: www3.ndr.de

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka i warunkach odbioru [...].

Wymagania szczegółowe

2.3. *Zdający znajduje w tekście określone informacje (1.1., 1.2., 1.3., 1.4.).*

2.1. *Zdający określa główną myśl tekstu (1.5.).*

Rozwiązanie

1.1. *Susanne Daubner wird bei einem Casting entdeckt.*

1.2. *Weil Susanne Daubner viele West-Kontakte hatte. / Weil Susanne Daubner viele West-Kontakte hatte, wollte die Stasi, dass Daubner für die DDR spioniert.*

1.3. *Sie wollten durch den Grenzfluss schwimmen.*

1.4. *Weil eine Brücke über den Grenzfluss unbewacht war.*

1.5. *Susanne Daubners Flucht aus der DDR.*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Aufgabe 2 (0–4)

Lesen Sie den Text, in dem mehrere Sätze fehlen. Wählen Sie sinngemäße Ergänzungen (A–F) und tragen Sie die entsprechenden Buchstaben in die Lücken (2.1–2.4) ein. Jeweils eine Ergänzung ist richtig. Zwei Ergänzungen bleiben übrig.

Freudentränen, Trauer oder Wut: Die emotionalen Gründe des Weinens sind vielfältig, die evolutionären jedoch unklar. Forscher aus Israel vermuten, dass der Flüssigkeitsfilm in

den Augen die wahren Intentionen des Weinenden verschleiert – und dadurch Aggressivität beim Gegenüber abschwächt.

Wenn Tränen aus den Augen rollen, ist der Weinende nicht unbedingt traurig. Vielleicht freut er sich, ist wütend, leidet unter Schmerzen, hat Mitleid, ist gerührt, fühlt sich machtlos oder ungerecht behandelt. **2.1** _____ Ein Evolutionsbiologe von der Universität Tel Aviv in Israel präsentiert jetzt einen neuen Erklärungsversuch, warum wir weinen: Er vermutet, dass wir Unterwerfung und Abhängigkeit signalisieren wollen.

Einige Forscher gehen davon aus, dass Tränen dazu dienen, chemische Substanzen aus dem Körper zu eliminieren, die durch Stress, Trauer, Schmerz oder Wut entstanden sind. **2.2** _____ Zudem haben Untersuchungen gezeigt, dass Tränen beim Gegenüber das wahrgenommene Gefühl statistisch messbar verstärken: Berichtet ein Mensch lediglich über seine Trauer, löst das weniger intensive Gefühle in seinem Gesprächspartner aus, als wenn derjenige zusätzlich weint. Damit könnten Tränen als Signal an die Umwelt verstanden werden.

Der Evolutionsbiologe Oren Hasson hat diese Theorie weiter verfolgt: Er schreibt in der Fachzeitschrift „Evolutionary Psychology“, dass Weinen vermutlich dazu dient, andere Menschen stärker an sich zu binden. Weinen signalisiere Verletzlichkeit und Hilfsbedürftigkeit. Dies könnte in unterschiedlichen Situationen von Vorteil sein: Wer aus Angst vor einem Angreifer weint, könnte Mitleid erwecken. Wer in einer Gruppe Tränen vergießt, könnte Verständnis und damit Unterstützung von anderen Gruppenmitgliedern hervorrufen.

Diese Mechanismen, meint Hasson, seien unter anderem erklärbar durch die direkten Veränderungen in den Augen. **2.3** _____ Starkes Weinen könnte so Informationen darüber verstecken, welche Absichten der Weinende hat.

Die zentrale Theorie der Forscher: Wer weint, behindert aggressives Verhalten bei Gesprächspartnern. Der Weinende versucht, seine Gesprächspartner näher an sich zu binden. **2.4** _____ Der US-Wissenschaftsdienst „Livescience“ zitiert Buss: Dass Tränen hemmend auf andere Menschen wirkten, sei eine „sehr originelle Idee“.

nach: www.spiegel.de

- A. Die Träne ist eine salzige Körperflüssigkeit, die die Tränendrüsen von Menschen und Säugetieren ständig absondern. Sie dient der Reinigung des Bindehautsacks und der Befeuchtung und Ernährung der Hornhaut.
- B. Im Gegenteil: In der Literatur haben Tränen gelegentlich symbolische Bedeutung, die mit ihrem Salzgehalt und vermuteter Heilkraft zusammenhängt.
- C. Die Gefühle, die Weinen auslösen, sind ebenso vielfältig wie individuell unterschiedlich. Der Sinn der Tränen selbst ist aber immer noch unklar.
- D. Der Evolutionsbiologe David Buss von der University of Texas in Austin, hält diese Erklärungsmodell für sehr plausibel. Er war aber an der Studie nicht beteiligt.
- E. Andere vermuten darüber hinaus, dass Babys etwa weinen, um ihre Umwelt auf Schmerzen aufmerksam zu machen.
- F. Der Flüssigkeitsfilm geht häufig mit einer Rötung der Augen einher. Er erschwert Betrachtern die Sicht auf Blickrichtung und Pupillenbewegungen des Weinenden.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi pisemne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].

Wymagania szczegółowe

3.7. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (2.1., 2.2., 2.3., 2.4.).

Rozwiązanie

2.1. C

2.2. E

2.3. F

2.4. D

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Aufgabe 3 (0–7)

Lesen Sie die Texte und kreuzen Sie die richtigen Antworten auf die Fragen an.

Text 1**DIE FALSCHEN WEIHNACHTSBÄUME**

Auf unsrer Insel gab es wenig Bäume. So wenig, dass das Brennholz von weither über das Wasser geholt werden musste und dass viele der Inselbewohner niemals einen Wald gesehen hatten. Auch die Tannenbäume waren ein seltener Artikel, was uns als Kinder immer sehr aufregte. Denn wenn es auf die Weihnachtszeit zuing, tauchten immer wieder die Zweifel auf, ob wir wohl einen wirklichen oder einen falschen Tannenbaum am Heiligen Abend bekämen. Einen wirklichen Tannenbaum, der im Walde gewachsen war und in dessen Zweigen die Vögel gesungen hatten, oder einen falschen, der in der Werkstatt des Meisters Ahrens das Licht der Welt erblickt hatte.

Meister Ahrens war unser Tischler. Er sah alt aus und hatte einen sehr kahlen Kopf, aber wir hatten ihn gern, besonders wenn er nicht immer von seinem guten Herzen sprach. Das langweilte uns, weil wir es eigentlich für selbstverständlich hielten, dass man ein gutes Herz haben müsse.

Ahrens kam oft zu uns. In unsrer Kinderstube ging alle Augenblicke etwas auseinander, was eigentlich zusammengehörte, und Meister Ahrens erschien dann mit seinem Leimtopf, sagte, er hätte ein gutes Herz, und klebte alles wieder zusammen. Wir halfen ihm natürlich und drängten uns um die Ehre, in seinem klebrigen Topf dreimal herumrühren zu dürfen; aber seine Tannenbäume konnten wir nicht leiden. Das kam wahrscheinlich daher, weil wir schon so lange vorher sahen, wie er sie machte. Schon im Frühjahr arbeitete Ahrens an langen weißen Stöcken, in die er Löcher bohrte; im August und September malte er diese Stöcke mit grasgrüner Ölfarbe an und trocknete sie vor seiner Haustür. Später sahen wir sie zusammengebunden in seiner Werkstatt liegen, bis der Dezember ins Land zog. Dann verschaffte er sich Tannenzweige, steckte diese in die Löcher der grünen Stöcke und betrieb einen schwunghaften Handel mit Tannenbäumen. Auch uns bot er immer von seinem Fabrikat an, aber obgleich wir nicht leugnen konnten, dass seine Bäume schließlich sehr nett aussahen, so verhielten wir uns meist ablehnend. „Sie sind so billig“, sagte Ahrens eines Tages zu uns, als wir ihn einer Bestellung wegen in seiner Werkstatt besuchten und er gerade einen grünen Stock etwas nachmalte.

„Wir wollen sie doch nicht!“, erwiderte mein Bruder Jürgen, der in seinen Aussprüchen oft sehr bestimmt war. „Ich mag keinen falschen Tannenbaum!“

„Falsch! Du lieber Gott, was'n Wort!“ Ahrens sah beleidigt aus. „Da is nich die geringste Falschheit bei! Meine Tannenbäumens sind feiner als die natürlichen, kann ich dich sagen, mein Junge! An die natürlichen is oft Smutz und Erde, und bei mich is bloß die reine Ölfarbe!“

„Wo bekommst du eigentlich die Tannenzweige her?“, fragten wir.

Der alte Tischler machte ein wichtiges Gesicht. „Aus 'n Wald, aus 'n richtigen Tannwald, wo die Vögelns singen, und wo soviel Bäumens stehn, dass man mannichmal keine Luft kriegen kann!“

„Wo liegt der Wald, und wer holt dir die Tannenzweige?“

Wir waren dem Tischler doch näher gerückt und sahen ihn gespannt an. Aber er zuckte die Achseln. „Ja, das möcht ihr wohl wissen! Das sag ich abersten nich – nee, das sag ich nich!“

Auf diese Art umgab Meister Ahrens seine Bäume mit dem Nimbus des Geheimnisvollen und dadurch gewannen sie natürlich in unsern Augen.

Es war schon ziemlich nahe vor Weihnachten, und wir sprachen eigentlich von nichts anderm als von dem bevorstehenden Feste. Wir konnten es kaum erwarten. Endlos lange Wunschzettel waren geschrieben; hin und wieder wurde eine Träne über eine völlig missglückte Weihnachtsarbeit vergossen oder wir schmiedeten Pläne, was wir noch verschenken wollten. Manchmal ging die Zeit entsetzlich langsam und manchmal unheimlich schnell dahin.

nach: <http://projekt.gutenberg.de>, Charlotte Niese

3.1 Warum war ein echter Weihnachtsbaum für die Kinder eine Attraktion?

- A. Weil der Wald auf der Insel unter Naturschutz stand.
- B. Weil sich ihre Eltern einen echten Baum nicht leisten konnten.
- C. Weil Bäume eine Rarität auf der Insel waren.
- D. Weil er dann als Brennholz benutzt werden konnte.

3.2 Warum konnten die Kinder die „falschen“ Tannenbäume von Meister Ahrens nicht leiden?

- A. Weil sie den Meister nicht mochten.
- B. Weil die Bäume abstoßend aussahen.
- C. Weil die Bäume nach Ölfarbe stanken.
- D. Weil sie ihren Entstehungsprozess sahen.

3.3 Was führte dazu, dass die „falschen“ Tannenbäume dann doch Anerkennung bei den Kindern fanden?

- A. Ihr Preis.
- B. Das Geheimnis des Meisters.
- C. Ihre Reinheit.
- D. Echte Tannenzweige.

3.4 Wovon handelt der letzte Abschnitt des Textes?

- A. Von der Ungeduld der Kinder in der Adventszeit.
- B. Von einer hektischen Zeit in der Schule.
- C. Von den kulinarischen Weihnachtsvorbereitungen.
- D. Von einem geplanten Weihnachtsspiel.

Text 2**NOTIZEN AUS DEM VORWEIHNACHTLICHEN ROM**

Der römische Weihnachtsbaum genügt deutschen Ansprüchen nur bedingt. Symmetrische, dicht benadelte Edeltannen findet man so gut wie gar nicht, allenfalls schiefe, mickrige Gewächse, die allesamt mit Wurzelballen verkauft werden – WELT-ONLINE-Korrespondent Martin Zöllner hat es selbst erlebt.

Als die Polizei vor uns auftauchte, sind wir geflohen, der Weihnachtsbaum und ich. Ich quetschte mich mit dem Motorino in die linke Spur, wuchtete die Vespa über den Mittelstreifen und tauchte auf der anderen Straßenseite hastig unter im römischen Berufsverkehr. Nur so konnte ich der Polizeikontrolle entgehen und mein Weihnachtsbaum der Beschlagnahme. Denn den Transport einer 1,50 Meter hohen Tanne vorn auf einem Motorroller – dem Fahrer die Sicht versperrend und die Nadeln ins Gesicht drückend – hätten selbst italienische Carabinieri nicht durchgehen lassen. Nun aber steht der Baum auf meiner Terrasse zwischen Oleander und Palmen und unserem ersten Weihnachtsfest in Italien nichts mehr im Wege.

Der römische Weihnachtsbaum genügt deutschen Ansprüchen nur bedingt. Symmetrische, dicht benadelte Edeltannen findet man so gut wie gar nicht, allenfalls schiefe, mickrige Gewächse, die allesamt mit Wurzelballen verkauft werden. Mein Baum war, nach Tagen der Suche, ein regelrechter Glücksgriff. Am weitesten verbreitet sind in Rom dürre Plastikbäumchen, deren Hässlichkeit durch eine blinkende Beleuchtung noch hervorgehoben wird. Allein auf den großen Plätzen, der Piazza Venezia im Zentrum und dem Petersplatz im Vatikan, stehen echte, große Tannenbäume, die diesen Namen verdient haben.

Wer Beziehungen nach Deutschland hat, besorgt sich dort das gewünschte Exemplar. So, wie früher Benedikt XVI.: Den Baum, der zu Weihnachten die päpstlichen Gemächer schmückte, brachte ein Freund schon seit Jahren persönlich im Vatikan vorbei, Weihnachtsplätzchen aus Deutschland für den Papst aus Deutschland hatte er ebenfalls dabei. Normale Deutsch-Römer aber müssen sich noch immer im Feinkostladen Castroni versorgen, wo in der Vorweihnachtszeit in einem Extra-Regal deutsche Speisen zu haben sind, neben Würstchengläsern und Knödeln halb und halb auch sündhaft teure Lebkuchen.

Auch unsere italienischen Freunde Irene und Manuele haben einen Weihnachtsbaum in der Wohnung. Er ist aus Plastik und blinkt, die scheußlichen Lichterketten erhält man besonders günstig in Roms chinesischen Billigläden. Irene liebt das Kunststoffteil und hat es mit roten Kugeln und roten Schleifen geschmückt, Manuele ist nicht ganz so begeistert davon und nennt es „unseren kommunistischen Weihnachtsbaum“. Vor ein paar Tagen hat er ihm ein Lied gewidmet – eine verballhornte Form von „O Tannenbaum“: „O albero, o albero, mo’ ti diamo fuoco“, was so viel heißt wie „O Tannenbaum, o Tannenbaum, jetzt zünden wir dich an.“ Ich hielte das prinzipiell für sinnvoll.

nach: www.welt.de

3.5 Warum flüchtete der Autor vor der Polizei?

- A. Weil er einen echten Tannenbaum auf dem Schwarzmarkt kaufte.
- B. Weil er den Tannenbaum mit dem Motorroller transportierte.
- C. Weil er den Weihnachtsbaum in einem Garten stahl.
- D. Weil er keinen gültigen Roller-Führerschein hatte.

3.6 Welche Weihnachtsbäume kommen in Rom am häufigsten vor?

- A. Die aus Deutschland importierten Edeltannen.
- B. Kleine Nadelbäume in Pflanztöpfen.
- C. Künstliche Weihnachtsbäume.
- D. Gewächse aus ökologischem Anbau.

3.7 Was drückt der Autor mit dem Satz: „Ich hielte das prinzipiell für sinnvoll.“ aus?

- A. Seine Begeisterung für die Weihnachtszeit.
- B. Seinen Abscheu vor den Plastikbäumen.
- C. Seine Freude über den Tannenbaum.
- D. Seine Meinung über den Umweltschutz.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi pisemne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.5., 3.6.).

3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (3.4.).

3.12. Zdający rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, oraz aluzje [...] (3.7.).

Rozwiązanie

- 3.1. C
- 3.2. D
- 3.3. B
- 3.4. A
- 3.5. B
- 3.6. C
- 3.7. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Aufgabe 4 (0–5)

Ergänzen Sie sinnvoll folgende Sätze. In allen drei Sätzen passt jeweils nur ein Wort.

4.1 _____

- A. Der Politiker ... in der Versammlung ein wichtiges Thema zur Sprache.
- B. Das Erdbeben ... die Touristen in Gefahr.
- C. Mit seinen Witzen ... er immer alle Partygäste zum Lachen.

4.2 _____

- A. Mein Wunsch konnte nicht in Erfüllung
- B. Das neue Volkswagen-Modell muss sofort in Serienproduktion
- C. In diesem Monat sollte das neue Buch dieser bekannten Schriftstellerin in Druck
... .

- 4.3 _____
 A. Am Ende des Schuljahres ... der Schüler von seinen Lehrern Abschied.
 B. Der Botschafter ... auf die Rede des Präsidenten Bezug.
 C. Der ältere Herr ... am Fenster Platz.
- 4.4 _____
 A. Dieses Gedicht von Johann Wolfgang Goethe hat immer tiefe Gefühle
 B. Die Fotos haben meine Erinnerungen an schöne Sommertage
 C. Der neue Film hat das Interesse der Kritiker
- 4.5 _____
 A. Nach der Überschwemmung hat die Regierung wichtige Maßnahmen
 B. Vor der Auslandsreise haben wir viele Vorbereitungen
 C. Obwohl er sonst immer unschlüssig ist, hat er nun doch eine Entscheidung

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

Wymagania szczegółowe

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...] (4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.).

Rozwiązanie

- 4.1. *bringt/brachte*
 4.2. *gehen*
 4.3. *nimmt/nahm*
 4.4. *geweckt*
 4.5. *getroffen*

Schemat punktowania

- 1 pkt – poprawna odpowiedź.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Aufgabe 5 (0–5)

Bilden Sie grammatisch korrekte Sätze!

- 5.1 Anlässlich _____ .
 (der fünfzigste Geburtstag / mein Vater / ein großes Familienfest / stattfinden. [Perfekt Aktiv])
- 5.2 Anhand _____ .
 (diese Unterlagen / das Projekt / von / die bekannten Architekten Foster & Tehrani / entwickeln [Präteritum Passiv])
- 5.3 Er _____ .
 (gestrig / Versammlung der Mitarbeiter / wohl / vergessen [Futur II Aktiv zum Ausdruck der Vermutung])
- 5.4 Rom _____ .
 (auch nicht / an / ein Tag / erbauen [Perfekt Passiv])

5.5 Der Patient _____
(scheinen / zufrieden sein / mit / sein Arzt [Präteritum Aktiv])

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

Wymagania szczegółowe

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...] (4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.).

Rozwiązanie

5.1. *des fünfzigsten Geburtstages meines Vaters hat ein großes Familienfest stattgefunden*

5.2. *dieser Unterlagen wurde das Projekt von den bekannten Architekten Foster & Tehrani entwickelt*

5.3. *wird die gestrige Versammlung der Mitarbeiter wohl vergessen haben*

5.4. *ist auch nicht an einem Tag erbaut worden*

5.5. *schien zufrieden mit seinem Arzt zu sein*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Aufgabe 6 (0–15)

Wählen Sie eine der drei folgenden Aufgaben. Achten Sie auf die entsprechende Form der schriftlichen Aussage. Wörterlimit: 300–350.

1. W środkach masowego przekazu toczy się dyskusja na temat wprowadzenia do szkół krajów Unii Europejskiej wspólnego podręcznika do historii. Napisz rozprawkę, w której przedstawisz dobre i złe strony tej propozycji.
2. W czasopiśmie filmowym przeczytałeś(-aś) artykuł poświęcony problemowi nielegalnego ściągania filmów z Internetu. Artykuł kończył się słowami:

Das illegale Herunterladen von Filmen aus dem Internet ist unethisch, gefährlich und verursacht zudem hohe Verluste in der Kreativwirtschaft. Ein illegaler Download ist kein Kavaliersdelikt, sondern eine kriminelle Handlung!

Napisz list do redakcji tego czasopisma, w którym przedstawisz swoją opinię na temat nielegalnego ściągania filmów z Internetu, odnosząc się do trzech kwestii wskazanych przez autora w ostatnim zdaniu artykułu.

3. Coraz częściej organizuje się akcje mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Napisz artykuł do czasopisma internetowego, w którym zrelacjonujesz przebieg takiej akcji oraz przedstawisz własną opinię na temat skuteczności takich akcji w aspekcie indywidualnym i społecznym.

Przykładowe ocenione wypowiedzi**Temat 1.**

Heutzutage wird in ganz Europa viel über Geschichte diskutiert. Immer neue Zahlen, Fakten und Daten über frühere Ereignisse werden zum Ausgangspunkt von zahlreichen Debatten. Nicht nur in den Massenmedien, sondern auch unter Lehrern und Schülern wird über die Einführung eines gesamteuropäischen Geschichtsbuchs für die Schulen innerhalb der EU-Mitgliedsländer diskutiert. Ist das eine gute Idee? Ich möchte im Folgenden Vor- und Nachteile dieses Vorschlags darstellen.

Die Lehrpläne in allen EU-Mitgliedsstaaten sind verschieden, deshalb sind auch die Lehrwerke in den jeweiligen Ländern auf verschiedene Themen fokussiert. Die größten Unterschiede sind in Geschichtsbüchern zu beobachten, da sich jedes Land naturgemäß besonders auf seine eigene Geschichte konzentriert. So lernen die Franzosen mehr über Napoleon I. Bonaparte und die Polen über Johann III. Sobieski. Die Geschichte Europas sollten alle Europäer kennen und es ist wichtig, dieselben Fakten zu vermitteln. In diesem Sinne wäre ein EU-weites gemeinsames Lehrbuch für Geschichte in den Schulen eine gute Idee. Man könnte in zukünftigen Generationen Ängste, die damit verbundenen Ethnozentrismen und nationalen Fixierungen abbauen und somit Konflikte vermeiden. Es könnte so etwas wie eine kollektive Identität in Europa entstehen.

Wie aber geht man mit der Interpretation der historischen Fakten um? Man müsste Klüfte überwinden, die sich beispielsweise in der Bewertung der Weltkriege oder der sich anschließenden Zwangsumsiedlung der Deutschen auftun. Wir Polen befürchten eine Vermischung dessen, wer Täter und wer Opfer war. Auch bestehen zwischen Ost- und Westeuropa unterschiedliche Bewertungen des Kommunismus. So ist es schwer, sich gemeinsam und ohne Streit an Vergangenes zu erinnern. Die europäischen Wahrnehmungen (zumindest) der jüngsten Geschichte sind fragmentiert.

Ein weiteres Problem ist die Berücksichtigung der nationalen Prioritäten in der Geschichtsschreibung. Wie umfangreich müsste dieses Lehrbuch sein, um alle zufriedenzustellen? Müssten nicht alle Länder weitreichende, die nationale Geschichte allzu sehr vereinfachende (und damit verzerrende) Kompromisse eingehen? Darüber hinaus gibt es enorme methodische Herausforderungen im unterschiedlichen Umgang mit Geschichte an sich und den verschiedenen Erzählstilen.

Ein gesamteuropäisches Geschichtsbuch für 27 Staaten ist ein sehr großes Vorhaben – wohl zu groß. Alles in allem halte ich dieses Projekt für eine schöne, allerdings utopische Idee. Schön, aber nicht realisierbar.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi [...] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści [...].

Wymagania szczegółowe

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

5.3. Zdający [...] relacjonuje wydarzenia z przeszłości [...].

5.7. Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.

5.8. Zdający wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.

5.9. Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.

5.10. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.

5.11. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 102–105)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: teza adekwatna do tematu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte (wprowadzenie takiego samego podręcznika do historii w krajach Unii Europejskiej, argumenty za, argumenty przeciw), podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów niezwiązanych z tematem i odbiegających od tematu;

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

Temat 2.

*Müller-Verlag
Redaktion „Film“
Goethestraße 8-11
50555 Köln*

Warschau, 10.05.20....

Ihr Artikel „Illegale Downloads – ein Kavaliersdelikt?“ vom 09.05.20....

Sehr geehrte Damen und Herren,

in Ihrer Zeitschrift haben Sie oben genannten Artikel über das illegale Herunterladen von Filmen aus dem Internet veröffentlicht, den ich mit großem Interesse gelesen habe. Besonders haben mich die Zahlen beeindruckt, aber nicht nur das: Der Autor befasst sich ausführlich mit den jüngeren Internetnutzern; darum habe ich mich angesprochen gefühlt. Einerseits kann ich den Argumenten Ihres Autors weitgehend zustimmen, andererseits sehe ich einige der genannten Aspekte anders.

Das Herunterladen von Filmen und Musik ohne zu zahlen ist meistens verboten. Das weiß jeder. Wer das trotzdem tut, sollte bestraft werden. Wenn ein Mensch mit eigenen Mitteln etwas produziert hat, ist das doch sein Eigentum, das nur vom Eigentümer verkauft oder verschenkt werden darf. Versucht sich jemand dieses Eigentum widerrechtlich anzueignen, spricht man von Diebstahl und ruft die Polizei. Normalerweise werden Diebe für ihre Taten zur Rechenschaft gezogen – jedoch nicht im Internet. Warum eigentlich nicht?

Die illegale Nutzung urheberrechtlich geschützter Inhalte im Internet führt bei Produktion und Vertrieb von Spielfilmen, TV-Serien, Musik und Software zu erheblichen Gewinneinbußen und letztendlich zum Abbau vieler Arbeitsplätze. Das ist nicht akzeptabel!

Auch die von vielen Jugendlichen zur Verteidigung angeführten angeblich zu hohen Kosten für eine Film-DVD sind keine Entschuldigung: Zum einen sind Film-Beileger in diversen Zeitschriften inzwischen relativ günstig zu haben; zum anderen ist es wohl eher eine Frage der Prioritäten, geben doch etliche Teenager für eine Markenjeans über 100 Euro aus. Wird man bei illegalen Downloads erwischt, kann das noch viel teurer werden: Der Raubkopierer kann mit bis zu 10 000 Euro Schadensersatz belangt werden. Weitere Freiheits- oder Geldstrafen drohen.

Meiner Meinung nach muss man die Verbraucher durch Aufklärungskampagnen für die Bedeutung geistigen Eigentums als „Rohstoff“ des 21. Jahrhunderts sensibilisieren, sie auf die kulturellen, wirtschaftlichen und persönlichen Folgen von Diebstahl geistigen Eigentums aufmerksam machen.

Zudem sollte der Staat Polizei und Justiz so ausstatten, dass sie den neuen Herausforderungen durch Internetkriminalität gewachsen sind.

Der Kreativwirtschaft hingegen kann man nur raten, in Zusammenarbeit mit den Schulen, ein System zu entwickeln, wie man jungen, finanziell benachteiligten Leuten das Kulturgut Film preiswert zugänglich machen kann.

Mit freundlichen Grüßen

XYZ

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi [...] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści [...].

Wymagania szczegółowe

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].*
- 5.3. Zdający [...] relacjonuje wydarzenia z przeszłości [...].*
- 5.7. Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.*
- 5.10. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.*
- 5.11. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.*

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 102–105)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: wstęp zawiera przedstawienie celu listu adekwatne do tematu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte (opinia w odniesieniu do trzech wskazanych aspektów), podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów niezwiązanych z tematem i odbiegających od tematu;

elementy formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący list, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

Opinia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2015 roku

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z wielką satysfakcją odnotowuje konsekwentne dążenie systemu oświaty do poprawy jakości wykształcenia absolwentów szkół średnich. Konferencja z uwagą obserwuje kolejne działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w tym zakresie, zdając sobie sprawę, że od skuteczności tych działań w dużym stopniu zależą także efekty kształcenia osiągane w systemie szkolnictwa wyższego. W szczególności dotyczy to kwestii właściwego przygotowania młodzieży do studiów realizowanych z uwzględnieniem nowych form prowadzenia procesu kształcenia.

Podobnie jak w przeszłości, Konferencja konsekwentnie wspiera wszystkie działania zmierzające do tego, by na uczelnie trafiali coraz lepiej przygotowani kandydaci na studia. Temu celowi służyła w szczególności pozytywna opinia Komisji Edukacji KRASP z 2008 roku w sprawie nowej podstawy programowej oraz uchwała Zgromadzenia Plenarnego KRASP z dn. 6 maja 2011 r. w sprawie nowych zasad egzaminu maturalnego.

Z satysfakcją dostrzegamy, że ważne zmiany w egzaminie maturalnym, postulowane w cytowanej wyżej uchwale zostały praktycznie wdrożone przez MEN poprzez zmianę odpowiednich rozporządzeń.

Przedłożone do zaopiniowania informatory o egzaminach maturalnych opisują formę poszczególnych egzaminów maturalnych, przeprowadzanych na podstawie wymagań określonych w nowej podstawie programowej, a także ilustrują te wymagania wieloma przykładowymi zadaniami egzaminacyjnymi.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami, KRASP z satysfakcją odnotowuje:

w zakresie języka polskiego:

- wzmocnienie roli umiejętności komunikacyjnych poprzez odejście od prezentacji na egzaminie ustnym i zastąpienie jej egzaminem ustnym, na którym zdający będzie musiał ad hoc przygotować samodzielną wypowiedź argumentacyjną,
- rezygnację z klucza w ocenianiu wypowiedzi pisemnych,
- zwiększenie roli tekstów teoretycznoliterackich i historycznoliterackich na maturze rozszerzonej;

w zakresie historii:

- kompleksowe sprawdzanie umiejętności z zakresu chronologii historycznej, analizy i interpretacji historycznej oraz tworzenia narracji historycznej za pomocą rozbudowanej wypowiedzi pisemnej na jeden z zaproponowanych tematów, łącznie pokrywających wszystkie epoki oraz obszary historii;

w zakresie wiedzy o społeczeństwie:

- położenie silniejszego akcentu na sprawdzanie umiejętności złożonych (interpretowanie informacji, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych) w oparciu o poszerzony zasób materiałów źródłowych: teksty (prawne, naukowe, publicystyczne), materiały statystyczne, mapy, rysunki itp.

w zakresie matematyki:

- istotne zwiększenie wymagań na poziomie rozszerzonym poprzez włączenie zadań z rachunku różniczkowego i pojęć zaawansowanej matematyki,
- istotne poszerzenie wymagań z zakresu kombinatoryki oraz teorii prawdopodobieństwa;

w zakresie biologii oraz chemii:

- zwiększenie znaczenia umiejętności wyjaśniania procesów i zjawisk biologicznych i chemicznych,
- mierzenie umiejętności analizy eksperymentu – sposobu jego planowania, przeprowadzania, stawianych hipotez i wniosków formułowanych na podstawie dołączonych wyników;

w zakresie fizyki:

- zwiększenie znaczenia rozumienia istoty zjawisk oraz tworzenie formuł matematycznych łączących kilka zjawisk,
- mierzenie umiejętności planowania i opisu wykonania prostych doświadczeń, a także umiejętności analizy wyników wraz z uwzględnieniem niepewności pomiarowych;

w zakresie geografii:

- uwzględnienie interdyscyplinarności tej nauki poprzez sprawdzanie umiejętności integrowania wiedzy z nauk przyrodniczych do analizy zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym,
- znaczne wzbogacenie zasobu materiałów źródłowych (mapy, wykresy, tabele statystyczne, teksty źródłowe, barwne zdjęcia, w tym lotnicze i satelitarne), także w postaci barwnej.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z zadowoleniem przyjmuje też informację o wprowadzeniu na świadectwach maturalnych od 2015 roku dodatkowej formy przedstawiania wyniku uzyskanego przez zdającego w postaci jego pozycji na skali centylowej, tj. określenie, jaki odsetek zdających uzyskał taki sam lub słabszy wynik od posiadacza świadectwa. Wprowadzenie tej dodatkowej skali uwolni szkoły wyższe od dotychczasowego dylematu odnoszenia do siebie surowych wyników kandydatów na studia rekrutowanych na podstawie wyników egzaminów maturalnych o istotnie różnym poziomie trudności – rekrutacja stanie się prostsza i bardziej obiektywna.

Reasumując, w opinii Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zaprezentowana w przedłożonych informatorach forma matury istotnie przyczyni się do tego, że młodzież przekraczająca progi uczelni będzie lepiej przygotowana do podjęcia studiów wyższych.

5 lipca 2013 r.

Przewodniczący KRASP

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś